

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

viśvāmitra gōtra bhūṣaṇaiḥ ananta kalyāṇa guṇākaraiḥ
śrīraṅgarāja divyājñā labdha vēdāntācārya padaiḥ
kavitārkika siṃha iti prakhyāta guṇa samākhyaiḥ
sarva tantra svatantraiḥ śrīmadvēṅkaṭa nāthāryaiḥ
śrīmannigamānta mahā dēśikaiḥ
sakala lōkōjjīvanāya anugṛhītam

॥ śrīraṅganātha pādukāsahasram ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

viṣayasūcī

1	<i>prastāvapaddhatiḥ prathamā</i>	3
2	<i>samākhyāpaddhatiḥ dvitīyā</i>	7
3	<i>prabhāvapaddhatiḥ tṛtīyā</i>	10
4	<i>samarpaṇapaddhatiḥ caturthī</i>	23
5	<i>pratiprasthānapaddhatiḥ pañcamī</i>	27
6	<i>adhikāraparigrahapaddhatiḥ ṣaṣṭhī</i>	31
7	<i>abhiṣēkapaddhatiḥ sapṭamī</i>	39
8	<i>niryātanāpaddhatiḥ aṣṭamī</i>	45
9	<i>vaitālīkapaddhatiḥ navamī</i>	51
10	<i>śṛṅgārapaddhatiḥ daśamī</i>	54
11	<i>sañcārapaddhatiḥ ekādaśī</i>	57
12	<i>puṣpapaddhatiḥ dvādaśī</i>	68
13	<i>parāgapaddhatiḥ trayōdaśī</i>	74
14	<i>nādapaddhatiḥ caturdaśī</i>	80
15	<i>ratnasāmānyapaddhatiḥ pañcadaśī</i>	98
16	<i>bahuratnapaddhatiḥ ṣōḍaśī</i>	107
17	<i>padmarāgapaddhatiḥ sapṭadaśī</i>	116
18	<i>muktāpaddhatiḥ aṣṭādaśī</i>	122
19	<i>marakatapaddhatiḥ ekōnaviṃśī</i>	131

20	<i>indranīlapaddhatiḥ viṃśī</i>	135
21	<i>bimbapratibimbapaddhatiḥ ēkaviṃśī</i>	141
22	<i>kāñcanapaddhatiḥ dvāviṃśī</i>	145
23	<i>śēṣapaddhatiḥ trayōviṃśī</i>	149
24	<i>dvandvapaddhatiḥ caturviṃśī</i>	151
25	<i>sannivēśapaddhatiḥ pañcaviṃśī</i>	155
26	<i>yantrikāpaddhatiḥ ṣaḍviṃśī</i>	159
27	<i>rēkhāpaddhatiḥ sapta viṃśī</i>	162
28	<i>subhāṣitapaddhatiḥ aṣṭāviṃśī</i>	165
29	<i>prakīrṇapaddhatiḥ ēkōnatriviṃśī</i>	167
30	<i>citrapaddhatiḥ triṃśī</i>	181
31	<i>nirvēdapaddhatiḥ ēkatriviṃśī</i>	186
32	<i>phalapaddhatiḥ dvātriviṃśī</i>	190

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ prastāvapaddhatiḥ prathamā ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

santaḥ śrīraṅgapṛthvīśacaraṇatrāṇaśēkharāḥ |

jayanti bhuvanatrāṇapadapaṅkajarēṇavaḥ ॥ 1.1 ॥

1

bharatāya paraṃ namō'stu tasmai

prathamōdāharaṇāya bhaktibhājām |

yadupajñamaśēṣataḥ pṛthivyām

prathitō rāghavapādukāprabhāvaḥ ॥ 1.2 ॥

2

varṇastōmairvakulaśumanōvāsanāmudvahantīm

āmnāyānām prakṛtimaparām saṃhitām dṛṣṭavantam |

pādē nityapraṇihitadhiyaṃ pādukē raṅgabhartuḥ

tvannāmānaṃ munimiha bhajē tvāmahaṃ stōtukāmaḥ ॥ 1.3 ॥

3

divyasthānāt tvamiva jagatīm pādukē gāhamānā

pādanyāsaṃ prathamamanaghā bhāratī yatra cakrē |

yōgakṣēmaṃ sakalajagatām tvayyadhīnaṃ sa jānan

vācaṃ divyām diśatu vasudhāśrōtrajanmā munirmē ॥ 1.4 ॥

4

nīcē'pi hanta mama mūrdhani nirviśēṣaṃ

tuṅgē'pi yanniviśatē nigamōttamāṅgē |

prācētasaprabhṛtibhiḥ prathamōpagītaṃ

stōṣyāmi raṅgapatipādukayōryugaṃ tat || 1.5 ||

5

dhattē mukundamaṇipādukayōrnivēśāt

valmīkasambhavagirā samatām mamōktiḥ |

gaṅgāpravāhapatitasya kiyāniva syāt

rathyōdakasya yamunāsalilādviśēṣaḥ || 1.6 ||

6

vijñāpayāmi kimapi pratipannabhītiḥ

prāgēva raṅgapativibhramapādukē tvām |

vyañktuṃ kṣamāssadasatī vigatābhyasūyāḥ

santaḥ sprśantu sadayairhṛdayaiḥ stutiṃ tē || 1.7 ||

7

aśraddadhānamapi nanvadhunā svakīyē

stōtrē niyōjayasi mām maṇipādukē tvam |

dēvaḥ pramāṇamiha raṅgapatistathātvē

tasyaiva dēvi padapaṅkajayōryathā tvam || 1.8 ||

8

yadādhāraṃ viśvaṃ gatirapi ca yastasya paramā

tamapyēkā dhatsē diśasi ca gatiṃ tasya rucirām |

kathaṃ sā kaṃsārērdruhiṇaharadurbōdhamahimā

kavīnām kṣudrāṇām tvamasi maṇipādu stutipadam || 1.9 ||

9

śrutaprajñāsampanmahitamahimānaḥ katikati

stuvanti tvām santaḥ śrutikuharakaṇḍūharagiraḥ |

ahaṃ tvalpastadvadyadiha bahu jalpāmi tadapi

tvadāyattaṃ raṅgakṣitiramaṇapādāvani ! viduḥ || 1.10 ||

10

yadēṣa staumi tvām triyugacaraṇatrāyiṇi ! tatō

mahimnaḥ kā hānistava mama tu sampanniravadhiḥ |

śunā līdhā kāmaṃ bhavatu surasindhurbhagavatī

tadēṣā kimbhūtā sa tu sapadi santāparahitaḥ || 1.11 ||

11

mitaprēkṣālābhakṣaṇapariṇamatpañcaṣapadā

maduktistvayyēṣā mahitakavisamrambhaviṣayē |

na kasyēyaṃ hāsyā haricaraṇadhātri ! kṣititalē

muhurvātyādhūtē mukhapavanaviṣphūrjitamiva || 1.12 ||

12

nissandēhanijāpakarṣaviṣayōtkarṣō'pi harṣōdaya -

pratyūḍhakramabhaktivaibhavabhavadvaiyātyavācālitaḥ |

raṅgādhīśapadatraravṇanākṛtārambhairnigumbhairgirām

narmāsvādiṣu vēṅkaṭēśvarakavirṇāsīramāsīdati || 1.13 ||

13

raṅgakṣmāpatiratnapādu ! bhavatīm tuṣṭūsatō mē javāt

jṛmbhantām bhavadīyaśiṅjitasudhāsandōhasandēhadāḥ |

ślāghāghūrṇitacandraśēkharajaṭājaṅghālagaṅgāpayah

trāsādēśaviśṛṅkhalaprasaraṇōtsiktāḥ svayaṃ sūktayaḥ || 1.14 ||

14

himavannaḷasētumadhyabhājām

bharatābhyarcitapādukāvataṃsaḥ |

atapōdhanadharmataḥ kavīnām

akhilēṣvasmi manōrathēṣvabāhyaḥ || 1.15 ||

15

anidamprathamasya śabdarāśēḥ

apadaṃ raṅgadhurīṇapādukē ! tvām |

gatabhītirabhiṣṭuvan vimōhāt

parihāsēna vinōdayāmi nātham || 1.16 ||

16

vṛttibhīrbahuvidhābhīrāsritā

vēṅkaṭēśvarakavēḥ sarasvatī |

adya raṅgapatiratnapādukē !

nartakīva bhavatīm niṣēvatām || 1.17 ||

17

apāraḥkaruṇāmbudhēstava khalu prasādādahaṃ

vidhātumapi śaknuyām śatasahasrikām saṃhitām |

tathāpi haripādukē ! tava guṇaughalēśasthitēḥ

udāhṛtiriyam bhavēditi mitā'pi yuktā stutiḥ || 1.18 ||

18

anukṛtanijanādām sūktimāpādayantī

manasi vacasi ca tvaṃ sāvadhānā mama syāḥ |

niśamayati yathāsau nidrayā dūramuktaḥ

pariṣadi saha lakṣmyā pādukē ! raṅganāthaḥ || 1.19 ||

19

tvayi vihitā stutirēṣā padarakṣiṇi ! bhavati raṅganāthapadē |

tadupari kṛtā saparyā namatāmiva nākinām śīrasi || 1.20 ||

20

|| iti śrīkavitārkkikasimḥasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāsahasrē prastāvapaddhatiḥ prathamā ||

kavitārkkikasimḥāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrī raṅganāthadivya maṇipādukābhyāṃ namaḥ
॥ samākhyāpaddhatiḥ dvitīyā ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |
vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

vandē viṣṇupadāsaktaṃ

tamṛṣiṃ tāñca pādukām |

yathārthā śaṭhajitsaṃjñā

maccittavijayādyayōḥ ॥ 2.1 ॥

21

dramiḍōpaniṣannivēśasūnyān

api lakṣmīramaṇāya rōcayiṣyan |

dhruvamāviśati sma pādukātmā

śaṭhakōpaḥ svayamēva mānanīyaḥ ॥ 2.2 ॥

22

niyataṃ maṇipādukē ! dadhānaḥ

sa munistē śaṭhakōpa ityabhikhyām |

tvadupāśritapāda jātavaṃśa -

pratipattyai paramātatāna rūpam ॥ 2.3 ॥

23

muninā maṇipādukē ! tvayā ca

prathitābhyāṃ śaṭhakōpasamjñayaiva |

dvitayaṃ sakalōpajīvyamāsīt

prathamēna śrutiranyatastadarthaḥ ॥ 2.4 ॥

24

ākarnya karṇāmṛtamātmavantō

gāthāśahasram śaṭhakōpasūrēḥ |
mañjupraṇādāṃ maṇipādukē ! tvām
tadēkanāmānamanusmaranti || 2.5 ||

25

yaḥ sapta-parvavyavadhānatuṅgāṃ

śēṣatvakāṣṭhāmabhajanmurārēḥ |
tasyāpi nāmōdvahanāt tvayā'sau
laghūkr̥tō'bhūcchaṭhakōpasūriḥ || 2.6 ||

26

śayyātmanā madhuripōrasi śēṣabhūtā

pādāśrayēṇa ca punardviguṇīkr̥tam tat |
bhūyō'pi bhāgavataśēṣatayā tadēva
vyañktuṃ padāvani ! śaṭhāripadam bibharṣi || 2.7 ||

27

padyēna dēvi ! śaṭhakōpamunistavāsīt

tasyāpi nāmavahanānmaṇipādukē ! tvam |
śēṣī babhūva yuvayōrapī śēṣasāyī
śēṣaṃ tvaśēṣamapi śēṣapadē sthitam vaḥ || 2.8 ||

28

vindhyastambhādavihatagatēviṣvagācāntasindhōḥ

kumbhīsūnōrasurakabalagrāsinaḥ svairabhāṣā |
nityaṃ jātā śaṭhariputanōrniṣpatantī mukhāt tē
prācīnānāṃ śrutipariṣadāṃ pādukē ! pūrvagaṇyā || 2.9 ||

29

śaṭhakōpa iti samākhyā

tava raṅgadhurīṇapādukē ! yuktā |
sūtē sahasramēvaṃ
sūktīḥ svayamēva yanmayā bhavatī || 2.10 ||

30

॥ iti śrīkavitārkkikaśiṃhasya sarvatantrasvatantrasya
śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
śrīraṅganāthapādukāśahasrē samākhyāpaddhatiḥ dvitīyā ॥
kavitārkkikaśiṃhāya kalyāṇaguṇaśālinē |
śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ॥

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ prabhāvapaddhatiḥ tṛtīyā ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitarḥkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

vandē tad raṅganāthasya mānyaṃ pādukayōryugam |

unnatānāmavanatiḥ natānāṃ yatra cōnnatiḥ ॥ 3.1 ॥

31

niśśēṣamambaratalaṃ yadi patrikā syāt

saptārṇavī yadi samētya maṣī bhavitrī |

vaktā sahasravadaṇaḥ puruṣaḥ svayaṃ cēt

likhyēta raṅgapatipādukayōḥ prabhāvaḥ ॥ 3.2 ॥

32

vēdōpabrṃhaṇakutūhalinā nibaddhaṃ

viśvambharāśrutibhavēna maharṣiṇā yat |

vyāsēna yacca madhusūdanapādarakṣē !

dvē cakṣuṣī tvadanubhāvamavēkṣituṃ naḥ ॥ 3.3 ॥

33

pratyakṣayanti parīśuddhadhiyō yathāvat

rāmāyaṇē raghupurandarapādarakṣē ! |

śaśvat prapañcitamidamparayaiva vṛtṭyā

saṅkṣēpavistaradaśāsu tavānubhāvam ॥ 3.4 ॥

34

alpaśrutairapi janairanumīyasē tvam

raṅgēśapādu ! niyataṃ nigamōpagītā |

sāraṃ tadarthamupabṛṃhayitum praṇītaṃ

rāmāyaṇaṃ tava mahimni yataḥ pramāṇam || 3.5 ||

35

tiṣṭhantu śrutayastatō'pi mahitaṃ jāgarti tat pādukē !

tattādṛkprathanāya tāvakaguṇagrāmāya rāmāyaṇam |

yasyāsīdaravindasambhavavadhūmañjīraśīñjārava -

spardhādurdharapādabaddhaphaṇitirvalmīkajanmā

kaviḥ || 3.6 || 36

bhaktiprahvapuraprabhañjanajaṭāvāṭīsanīdaṣphurat

cūḍāragvadhavāsanāparimalastyānē stumaḥ pādukē |

raṅgakṣōṇibhṛdaṅghripadmayugalīpūrṇaprapattēḥ phalaṃ

niścinvanti vipaścitaḥ śamadhanā nityaṃ yaduttaṃ -

sanam || 3.7 || 37

mātarmādhavapādukē ! tava guṇān kaḥ stōtumastōkadhiḥ

kōṭirēṣu yadarpaṇapraṇayināṃ sēvākṣaṇē svargiṇām |

anyōnyaṃ kṣipatāmahaṃprathamikāsamardakōlāhalaṃ

viśvaksēnavihāravētralatikākampaścirāllumpati || 3.8 ||

38

yōṣidbhūtadr̥ṣantypōḍhaśakaṭasthēmāni vaimānika -

srōtasvinyupalambhanāni bhasitōdañcatparīkṣinti ca |

dūtyādiṣvapi durvacāni padayōḥ kṛtyāni matvēva yat

dhattē tatpraṇayaṃ tadēva caraṇatrāṇaṃ vṛṇē

raṅgiṇaḥ || 3.9 || 39

vandē tanmadhukaiṭabhāripadayōrmitraṃ padatradvayaṃ

yattad bhaktibharānatēna śīrasā yatra kvacit bibhrati |

dvitrabrahmavināḍīkāvadhipadavyatyāsaśaṅkābhara -

trāsōtkampadaśāvisamsthuladhṛtistraiviṣṭapānām

gaṇaḥ || 3.10 || 40

padmākāntapadāntaraṅgavibhavōdriktam padatram bhajē
 yad bhaktyā namatām triviṣṭapasatām cūḍāpadēṣvarpitam |
 nityāpītanakhēndudīdhitisudhāsandōhamuccairvama -
 tyantarnūnamamāntamantikalasacchēṣāpaṭa -

cchadmanā || 3.11 || 41

tadviṣṇōḥ paramam padatrayugaḷam trayyantaparyantagam
 cintātītavibhūtikam vitaratu śrēyāṃsi bhūyāṃsi naḥ |
 yadvikrāntidaśāsamutthitapadaprasyaṇḍipāthasvinī -
 sakhyēnēva sadā natasya tanutē mauḷau sthitim

śūlinaḥ || 3.12 || 42

ambunyambunidhērananyagatibhirmīnaiḥ kiyad gamyatē
 klēśēnāpi kiyad vyalaṅghi rabhasōttuṅgaiḥ plavaṅgēśvaraiḥ |
 vijñātā kiyatī punaḥ kṣitibhṛtā manthēna gambhīratā
 kiṃ taiḥ kēśavapādukāguṇamahāmbhōdhēstatasthā

vayam || 3.13 || 43

padakamalarajōbhīrvāsītē raṅgabhartuḥ
 paricitanigamāntē pādukē dhārayantaḥ |
 aviditaparipākaṃ candramuttaṃsayantē
 pariṇatabhuvanaṃ tat padmamadhyāsātē vā || 3.14 ||

44

sakṛdapi kila mūrdhnā śārṅgiṇaḥ pādukē ! tvām
 manujamanuvahantaṃ dēhabandhavyapāyē |

upacarati yathārhaṃ dēvavargastvadīyaḥ

sa tu niyamitabhṛtyō jōṣamāstē kṛtāntaḥ || 3.15 ||

45

padasarasijamētat pādukē ! raṅgabhartuḥ

pratinidhipadavīm tē gāhatē svēna bhūmnā |

tadidamaparadhā cēt tiṣṭhatastasya nityaṃ

kathamiva veditārthāstvām bhajantē mahāntaḥ || 3.16 ||

46

śrutiśīrasi nigūḍhaṃ karmaṇām cōditānām

tvadavadhi vinivēśaṃ nādhigantum kṣamāṇām |

parihasati murārēḥ pādukē ! bālīśānām

paśuvadhapariśēśān paṇḍitō nāmayajñān || 3.17 ||

47

janayitumalamarghyaṃ daityajitpādarakṣē !

namati mahati dēvē nākasindhōrviśīrṇāḥ |

muhurahipaticūḍāmaulīratnābhighātāt

pariṇatalaghimānaḥ pāthasāmūrmayastē || 3.18 ||

48

padasarasijayōstvaṃ pādukē ! raṅgabhartuḥ

manasi munijanānām maulīdēśē śrutīnām |

vacasi ca sukavīnām vartasē nityamēkā

tadidamavagataṃ tē śāśvataṃ vaiśvarūpyam || 3.19 ||

49

parisaravinatānām mūrdhni durvarṇapañktiṃ

pariṇamayasi śaurēḥ pādukē ! tvaṃ suvarṇam |

kuhakajanavidūrē satpathē labdhavṛttēḥ

kva nu khalu veditastē kō'pyasau dhātuvādaḥ || 3.20 ||

50

balimathanavihārādvardhamānasya viṣṇōḥ

akhilamatipatadbhīrvikramairapramēyaḥ |

avadhimanadhigacchan pāparāśirmadīyaḥ

samajani padarakṣē ! sāvadhistvanmahimnā || 3.21 ||

51

taṭabhuvi yamunāyāstasthuṣī yannivēśāt

vahati nigamaśākhāvaibhavaṃ nīpaśākhā |

padakamalamidaṃ tat pādukē ! raṅgabhartuḥ

tvayi bhajati vibhūtiṃ paśya śākhānuśākhām || 3.22 ||

52

śirasi vinihitāyāṃ bhaktinamrē bhavatyāṃ

sapadi tanubhṛtastāmunnatim prāpnuvanti |

madhuripupadarakṣē ! yadvaśēnaiva tēṣāṃ

anitarasulabhaṃ taddhāma hastāpacēyam || 3.23 ||

53

sakṛdapi bhuvanē'smin śārṅgiṇaḥ pādukē ! tvām

upaniṣadanukalpairuttamāṅgairdadhānāḥ |

narakamiva mahāntō nākamullaṅghayantaḥ

pariṣadi niviśantē prāktanānāṃ gurūṇām || 3.24 ||

54

śamadamaguṇadāntōdantavaidēśikānāṃ

śaraṇamaśaraṇānāṃ mādrśāṃ mādhasya |

padakamalamidaṃ tē pādukē ! rakṣyamāsīt

anudayanidhanānāmāgamānāṃ nidhānam || 3.25 ||

55

paricitapadapadmāṃ pādukē ! raṅgiṇastvām

tribhuvanamahaniyāṃ sādaram dhārayantaḥ |

nijaśirasi nilīnaṃ dēvi ! mandāramālyam

nigamaparimalaistē vāsayantīva dēvāḥ || 3.26 ||

56

kanakasaridanūpē kalpavṛkṣasya bhūṣṇōḥ

padakisalayalagnā pādukē ! mañjarī tvam |

pariṇatimadhurāṇām yā phalānām savitrī

vahasi nigamabr̥ndaiḥ sampadam̐ ṣaṭpadānām || 3.27 ||

57

parikalayasi cēnmām padmavāsāniṣēvyē

padakamalayugē tvam̐ pādukē ! raṅgabhartuḥ |

aviditanigamānām nūnamasmādr̥śānām

aghaṭitaghaṭanī tē śaktirāviṣkṛtā syāt || 3.28 ||

58

śrutiśataśiraścūdāpīḍē nipīḍayitum̐ kṣamē

duritasaritāmōghānētānamōghavisarpiṇaḥ |

kramapariṇamadvēdhaḥ śrēṇīśikhāmaṇighaṭṭanā

masṛṇitatalē raṅgakṣōṇībhṛtō maṇipādukē || 3.29 ||

59

jagajjananarakṣaṇakṣapaṇasaṅginō raṅgiṇaḥ

pavitratamamādriyē bhagavataḥ padatradvayam |

śivatvakaraṇakṣamatridivasindhūsambandhinam̐

pradhāvya caraṇam̐ nijam̐ praṇidadhāti yatra prabhuḥ || 3.30 || 60

yadadhvarabhujām̐ śiraḥ padayugam̐ ca raṅgēśituḥ

dr̥ḍham̐ ghaṭayitum̐ kṣamam̐ bhavati śēṣaśēṣitvataḥ |

śīrastramidamastu mē duritasindhumuṣṭīndhayam

kadadhvavihatikṣamam̐ kimapi tat padatradvayam || 3.31 ||

61

samutkṣipati cētasi sthīranivēśitā tāvakī

mukundamaṇipādukē ! muhurupāsanāvāsanā |

udarkaparikarkaśānupariparvaṇā kharvitān

anarthaśatagarbhitānamaraśambhaḥ | vibhramān || 3.32 ||

62

vigāhantē raṅgakṣitipatipadatrayiṇi ! sakṛt

vahantastvāmantarvinihitakucēlavyatikarāḥ |

madōddāmastambēramakaraṭaniryanmadhujharī

parīvāhaprēṅkhadbhramaramukharāmaṅgaṇabhuvam || 3.33 || 63

adhidaivatamāpatatsu kalpē -

ṣvadhikāraṃ bhajatāṃ pitāmahānām |

abhirakṣatu raṅgabharturēṣā

karuṇā kācana pādukāmayī naḥ || 3.34 ||

64

dhruvamindriyanāgaśṛṅkhalā vā

nirayadvāranivāraṇārgalā vā |

anapāyapadādhirōhiṇī vā

mama raṅgēśavihārapādukē ! tvam || 3.35 ||

65

śaraṇāgatasārthavāhaśīlāṃ

śrutisīmantapadaprasāadhanārham |

adhiraṅgamupāsmahē murārēḥ

mahanīyāṃ tapanīyapādukē ! tvām || 3.36 ||

66

iha yē bhavatīṃ bhajanti bhaktyā

kṛtinaḥ kēśavapādukē ! niyuktāḥ |

kathayāmba tirōhitaṃ tṛtīyaṃ

nayanaṃ trīṇi mukhāni vā kimēṣām || 3.37 ||

67

madhuvairiparigrahēṣu nityaṃ

kṣamayā tvam maṇipādukē ! samētā |

tadapi kṣamasē na kiṃ parēṣām

tridaśādhīśvaraśēkharē nivēśam || 3.38 ||

68

dvitayaṃ pratiyanti raṅgabhartuḥ

katicit kāñcanapādukē ! śaraṇyam |

abhayānvitamagrimaṃ karaṃ vā

bhavatīśēkharitaṃ padāmbujaṃ vā || 3.39 ||

69

bharatāśvasanēṣu pādaśabdaṃ

vasudhāśrōtrasamudbhavō munīndraḥ |

paṭhati tvayi pādukē ! tatastvaṃ

niyataṃ rāmapadādabhinnabhūmā || 3.40 ||

70

makuṭēṣu nivīśya dikpatīnām

padamēva pratipadya daityahantuḥ |

parirakṣasi pādukē ! padaṃ tvam

kva nu bhidyēta garīyasāṃ prabhāvaḥ || 3.41 ||

71

jagatāmabhirakṣaṇē trayāṇām

adhikāraṃ maṇipādukē ! vahantyōḥ |

yuvayōḥ parikarmakōṭilagnaṃ

caraṇadvandvamavaimi raṅgabhartuḥ || 3.42 ||

72

padarakṣiṇi ! vatsalā nikāmaṃ

raghuvīrasya padāmbujādapi tvam |

yadasau bharatastvayāṃśavattvāt

na punastādrśamanvabhūdviyōgam || 3.43 ||

73

abhigamya mukundapādukē ! tvām

apanītātapavāraṇaiḥ śirōbhiḥ |

haritāṃ patayō durāpamanyaiḥ

anaghacchāyamavāpnuvanti bhōgam || 3.44 ||

74

apahāya sitāsītānupāyān

aravindēkṣaṇapādukē ! mahāntaḥ |

tvadananyatayā bhajanti vṛttiṃ

tvadasādhāraṇabhōgasābhilāṣāḥ || 3.45 ||

75

praṇamanti na vā vidhērvipākāt

ya imē raṅganarēndrapāduke ! tvām |

upajātamanuttamāṅgamēṣām

ubhayēṣāmapī citramuttamāṅgam || 3.46 ||

76

tava kēśavapāduke ! prabhāvō

mama duṣkarma ca nanvanantasārē |

niyamēna tathā'pi paścimasya

prathamēnaiva parābhavaṃ pratīmaḥ || 3.47 ||

77

astrabhūṣaṇatayaiva kēvalaṃ

viśvamētadakhilaṃ bibharti yaḥ |

aklamēna maṇipāduke ! tvayā

sō'pi śēkharatayaiva dhāryatē || 3.48 ||

78

rāmapādasahadharma-cāriṇīm

pāduke ! nikhilapātakacchidam |

tvāmaśēṣajagatāmadhīśvarīm

bhāvayāmi bharatādhidēvatām || 3.49 ||

79

cūḍākapālavyatiṣaṅgadōṣaṃ

vimōcayiṣyanniva viṣṇupadyāḥ |

kṛtādarah kēśavapādarakṣē !

bibharti bālēnduvibhūṣaṇastvām || 3.50 ||

80

tvayaiva nityaṃ maṇipādarakṣē !

rājanvatī sṛṣṭiriyam prajānām |

strīrājyadōṣapraśamāya nūnaṃ
nirdiśyasē nāthaviśēṣaṇēna || 3.51 ||

81

bibharṣi nityaṃ maṇipāduke ! tvam
viśvambharaṃ dhāma nijēna bhūmnā |
tavānubhāvaścuḷakīkṛtō'yaṃ
bhaktairajasraṃ bhavatīṃ dadhānaiḥ || 3.52 ||

82

parasya puṃsaḥ padasannikarṣē
tulyādhikārāṃ maṇipāduke ! tvām |
uttaṃsayanti svayamuttamāṅgaiḥ
śēṣāsamaṃ śēṣagarutmadādyāḥ || 3.53 ||

83

mukundapādāmbujadhāriṇi ! tvam
mōhādanuttaṃsayatām janānām |
mūrdhni sthitā durlipayō bhavanti
praśastavarṇāvalayastadīyāḥ || 3.54 ||

84

bhūmiḥ śrutīnāṃ bhuvanasya dhātrī
guṇairanantā vipulā vibhūtyā |
sthirā svayaṃ pālayituṃ kṣamā naḥ
sarvaṃsahā śauripadāvani ! tvam || 3.55 ||

85

sthairyaṃ kulakṣōṇibhṛtām vidhatsē
śēṣādayastvām śīrasā vahanti |
padaprasūtā paramasya puṃsaḥ
pṛthvī mahimnā maṇipāduke ! tvam || 3.56 ||

86

daityādhīpānāṃ balināṃ kirītā
nikṣēpaṇaṃ tē yadi nābhyanandan |

raṅgēśapādāvani ! raṅgadhāmnaḥ

sōpānatāṃ prāpya vahantyamī tvām || 3.57 ||

87

śēṣō garutmān maṇipādapīṭhī

tvam cēti pādāvani ! viśvamānyāḥ |

tulyādhikārā yadi kinnu santaḥ

tvāmēva nityaṃ śīrasā vahanti || 3.58 ||

88

parasya puṃsaḥ paramaṃ padaṃ tat

bibharṣi nityaṃ maṇipādukē ! tvam |

anyādr̥śāṃ vyōmasadāṃ padāni

tvayyāyatantē yadidaṃ na citram || 3.59 ||

89

pādaḥ murārēḥ śaraṇaṃ prajānāṃ

tayōstadēvāsi padāvani ! tvam |

śaraṇyatāyāstvamananyarakṣā

sandr̥śyasē viśramabhūmirēkā || 3.60 ||

90

anyēṣu padmākamalāsanādyaiḥ

aṅgēṣu raṅgādhīpatēḥ śrītēṣu |

padāvani ! tvāmadhigamya jātaṃ

padaṃ murārēradhidaivataṃ naḥ || 3.61 ||

91

kṣaṇaṃ sarōjēkṣaṇapādukē ! yaḥ

kṛtādaraḥ kiṅkurutē bhavatyāḥ |

akiñcanasyāpi bhavanti śīghraṃ

bhrūkiṅkarāstasya purandarādyāḥ || 3.62 ||

92

vahanti yē mādhavapādukē ! tvām

uhyanta ētē divi nirvighātāḥ |

haṃsēna nityaṃ śaradabhrabhāsā

kailāsagaurēṇa kakudmatā vā || 3.63 ||

93

rudraṃ śritō dēvagaṇaḥ sa rudraḥ

padmāśanaṃ sō'pi ca padmanābham |

sa tvāmanantō na punastvamanyaṃ

ka ēṣa pādāvani ! tē prabhāvaḥ || 3.64 ||

94

parasya dhāmnāḥ pratipādanārham

vadanti vidyāṃ maṇipāduke ! tvām |

yatastavaivādhigamē prajānāṃ

dūrībhavatyuttarapūrvamaṇhaḥ || 3.65 ||

95

dhanyā mukundasya padānuṣaṅgāt

dhanīyatā yēna samarcitā tvam |

vāsastadīyō maṇipādarakṣē !

lakṣmyā'lakāmapyadharīkarōti || 3.66 ||

96

padēna viṣṇōḥ kimutētarēṣāṃ

viṣṛjya saṅgaṃ samupāsate tvām |

karōṣi tān kiṃ tvamapētakāmān

kālēna pādāvani ! satyakāmān || 3.67 ||

97

abhyāsayōgēna niṅrhyamāṇaiḥ

antarmukhairātmavidō manōbhiḥ |

mātaśtvayā guptapadaṃ prabhāvāt

anvēṣayantyāgamikaṃ nidhānam || 3.68 ||

98

mūrdhnā dadhānāṃ maṇipāduke ! tvām

uttaṃsitāṃ vā puruṣaṃ bhavatyā |

vadanti kēcit vayamāmanāmaḥ

tvāmēva sākṣādhidaivataṃ naḥ || 3.69 ||

99

mūrdhnā satāmadhastāt upari ca viṣṇōḥ padēna saṅghaṭitām |

adaviyasīm vimuktēḥ padavīmavayanti pādukē ! bhavatīm || 3.70 || 100

|| iti śrīkavitārkkikasimḥasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāśahasrē prabhāvapaddhatiḥ tṛtīyā ||

kavitārkkikasimhāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ samarpaṇapaddhatiḥ caturthī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ||

bhajāmaḥ pādukē ! yābhyāṃ bharatasyāgrajastadā |

prāyaḥ pratiprayāṇāya prāsthānikamakalpayat || 4.1 ||

101

rājyaṃ vihāya raghuvaṃśamahīpatīnāṃ

paurāṃśca pādarasikān pṛthivīm ca raktām |

tvāmēva hanta caraṇāvani ! samprayāsyān

ālambata prathamamuttarakōsalēndraḥ || 4.2 ||

102

prāptē prayāṇasamayē maṇipādarakṣē !

paurāṇavēkṣya bhavatī karuṇapralāpān |

mañjupraṇādamukharā vinivartanārthaṃ

rāmaṃ padagrahaṇapūrvamayācatēva || 4.3 ||

103

matvā tṛṇāya bharatō maṇipādarakṣē !

rāmēṇa tām virahitām raghurājadhānīm |

tvāmēva sapraṇayamujjayinīmavantīm

mēnē mahōdayamayīm madhurāmayōdhyām || 4.4 ||

104

rāmātmanaḥ pratipadaṃ maṇipādarakṣē !

viśvambharasya vahanēna parīkṣitām tvām |

viśvasya dēvi vahanē vinivēśayiṣyan

visrabdha ēva bharatō bhavatīm yayācē || 4.5 ||

105

bhaktyā param bhavatu tad bharatasya sādhoḥ

tvatprārthanam raghupatau maṇipādarakṣē !

kēnāśayēna sa muniḥ paramārthadarśī

bhadrāya dēvi ! jagatām bhavatīmavādīt || 4.6 ||

106

rāmē vanam vrajati paṅktirathē prasuptē

rājyāpavādacakitē bharatē tadānīm |

āśvāsayēt ka iva kōsalavāsinastān

sītēva cēt tvamapi sāhasavṛttirāsīḥ || 4.7 ||

107

pādāvani ! prabhavatō jagatām trayāṇām

rāmādapi tvamadhikā niyatam prabhāvāt |

nō cēt katham nu bharatasya tamēva lipsōḥ

pratyāyanam paripaṇam bhavatī bhavitrī || 4.8 ||

108

manyē niyujya bhavatīm maṇipādarakṣē !

pārṣṇigrahasya bharatasya nivāraṇārtham |

ratnākaram sapadi gōṣpadayan vijigyē

rāmaḥ kṣaṇēna rajanīcararājadhānīm || 4.9 ||

109

pādāvani ! prabhutarānaparādhavargān

sōḍhum kṣamā tvamasi mūrtimatī kṣamaiva |

yat tvām vihāya nihatāḥ paripanthinastē

dēvēna dāśarathinā daśakaṇṭhamukhyāḥ || 4.10 ||

110

vākyē garīyasi piturvihitēpyatrptyā

māturmanōrathamaśēṣamavandhyayiṣyan |

manyē tadā raghupatirbharatasya tēnē

mātastvayaiva maṇimaulinivēśalakṣmīm || 4.11 ||

111

pādāmbujādvigalītāṃ paramasya puṃsaḥ

tvāmādarēṇa vinivēśya jaṭākālāpē |

aṅgīcakāra bharatō maṇipādarakṣē !

gaṅgādhirūḍhaśīrasō giriśasya kāntim || 4.12 ||

112

avikalamadhikartuṃ rakṣaṇē saptalōkyā

raghupaticaraṇēna nyastadivyaṇubhāvām |

abhajata bharatastvāmañjasā pādarakṣē !

maṇimakutaṇivēśatyāgadhanyēna mūrdhnā || 4.13 ||

113

iyamavikalayōgakṣēmasiddhyai prajānām

alamiti bharatēna prārthitāmādarēṇa |

raghupatiradhirōhannabhyaṣiñcat svayaṃ tvāṃ

caraṇanakhamañīnāṃ candrikānirjharēṇa || 4.14 ||

114

praṇayini padapadmē gāḍhamāśliṣyati tvāṃ

vidhisutakathitaṃ tadvaibhavaṃ tē vidantaḥ |

anudinamṛṣayastvāmarcayantyagnyagārē

raghupatipadarakṣē ! rāmagiryāśramasthāḥ || 4.15 ||

115

niyatamadhirurōha tvāmanādhēyaśaktiṃ

nijacaraṇasarōjē śaktimādhātukāmaḥ |

sa kathamitarathā tvāṃ nyasya rāmō vijahrē

dr̥ṣadupacitabhūmau daṇḍakāraṇyabhāgē || 4.16 ||

116

raghupatipadapadmādratnapīṭhē nivēṣṭuṃ

bharataśīrasi lagnāṃ prēkṣya pādāvani ! tvām |

pariṇatapuruṣārthaḥ pauravargaḥ svayaṃ tē

vidhimabhajata sarvō vandivaitālikānām || 4.17 ||

117

ananyarājanyanidēśaniṣṭhām

cakāra pṛthvīm caturarṇavāntām |

bhrāturyiyāsōrbharatastadā tvām

mūrdhnā vahan mūrtimatīmivājñām || 4.18 ||

118

yad bhrātrē bharatāya raṅgapatinā rāmatvamātaasthuṣā

nityōpāsyani jāṅghriniṣkrayatayā niścītya viśrāṇitam |

yōgakṣēmavahaṃ samastajagatām yadgiyatē yōgibhiḥ

pādatrāṇamidaṃ mitampacakathāmahnāya mē

nihnūtām || 4.19 || 119

bharatasyēva mamāpi praśamita viśvāpavādadurjātā |

śēṣēva śīrasi nityaṃ viharatu raghuvīrapādukē ! bhavatī || 4.20 || 120

|| iti śrīkavitārkkikaśiṃhasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāsahasrē samarpaṇapaddhatiḥ caturthī ||

kavitārkkikaśiṃhāya kalyāṇaguṇasālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ pratiprasthānapaddhatiḥ pañcamī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ||

praśastē rāmapādābhyāṃ pādukē paryupāsmahē |

ānṛśaṃsyaṃ yayōrāsīt āśritēṣvanavagraham || 5.1 ||

121

bhṛśāturasahōdarapraṇayakhaṇḍanasvairiṇā

padēna kimanēna mē vanamihāvanādicchatā |

itīva parihāya tannivavṛtē svayaṃ yat purā

padatramidamādriyē dhṛtajagattrayaṃ raṅgiṇaḥ || 5.2 ||

122

daśavadanavināśaṃ vāñchatō yasya cakrē

daśarathananaghōktiṃ daṇḍakāraṇyayātrā |

sa ca bharatavimardē satyasandhastvayāsīt

raghupatipadarakṣē ! rājadhānīm prayāntyā || 5.3 ||

123

abhyupētavinivṛttisāhasā

dēvi ! raṅgapatiratnapādukē |

atyaśēta bhavatī mahīyasā

pāratantryavibhavēna maithilīm || 5.4 ||

124

avyāhatāṃ raghupatērvahataḥ pratijñām

aṃsādhirōhaṇarasē vihatē dharanyāḥ |

prādānnivṛtya bhavatī maṇipādarakṣē !

sparśaṃ padēna vigatavyavadhānakhēdam || 5.5 ||

125

mantrābhiṣēkavirahādbhajatā viśuddhiṃ

saṃskāraravarjanavaśādabhisamskṛtēna |

mūrdhnā nināya bharatō maṇipādukē ! tvāṃ

rāmājñayā vinihitāmiva rājyalakṣmīm || 5.6 ||

126

rakṣārthamasya jagatō maṇipādarakṣē !

rāmasya pādakamalaṃ samayē tyajantyōḥ |

kiṃ duṣkaraṃ tava vibhūtiparigrahō vā

kiṃ vā vidēhaduhituḥ kṛpaṇā daśā sā || 5.7 ||

127

sītāsakhasya sahasā caraṇāravindāt

bhaktyā natē kṛtapadā bharatōttamāṅgē |

āruhya nāgamabhitō bhavatī vitēnē

māyūracāmarabharaṃ maṇiraśmijālaiḥ || 5.8 ||

128

mūrdhnā mukundapadarakṣiṇi ! bibhratastvām

āvirmadasya raghuvīramadāvalasya |

āmōdibhissapadi dānajalapravāhaiḥ

lēbhē cirādvasumatī ruciraṃ vilēpam || 5.9 ||

129

āśāḥ prasādhayitumamba ! tadā bhavatyāṃ

daivādakāṇḍaśaradīva samutthitāyām |

stōkāvaśēṣasalilāssahasā babhūvuḥ

sākētayauvatavilōcanavārivāhāḥ || 5.10 ||

130

antē vasannacaramasya kavēssa yōgī

vanyān pragrhya vividhānupadāviśēṣān |

ātasthuṣīm raghukulōcitamaupavāhyam

pratyujjagāma bhavatīm bharatōpanītām || 5.11 ||

131

mātastvadāgamanamaṅgaḷadarśinīnām

sākētapakṣmaḷadṛśām caṭulākṣibhṛṅgaiḥ |

jātāni tatra sahasā maṇipādarakṣē !

vātāyanāni vadanaiḥ śatapatritāni || 5.12 ||

132

sākētasīmni bhavatī maṇipādarakṣē !

māṅgalyalājanikarairavakīryamāṇā |

kīrtisvayaṃvarapatērbharatasya kālē

vaivāhikī janani ! vahniśikhēva rējē || 5.13 ||

133

chatrēndumaṇḍalavatī maṇipādukē ! tvaṃ

vyādhūtacāmarakalāpaśaraprasūnā |

sadyō babhūvitha samagravikāśahētuḥ

sākētapauravanitānayanōtpalānām || 5.14 ||

134

praikṣanta vaktrairmaṇipādarakṣē !

śatruñjayaṃ śailamivādhirūḍhām |

rāmābhīdhānapratipannaharṣaiḥ

uttānitairuttarakōśalāstvām || 5.15 ||

135

draṣṭuṃ tadā rāghavapādarakṣē !

sītāmiva tvām vinivartamānām |

āsannayōdhyāpurasundarīṇām

autsukyalōlāni vilōcanāni || 5.16 ||

136

āsthāya tatra sphuṭabindunādaṃ

stambēramam tāḍṛśasannivēśam |

adarśayastvaṃ puramadhyabhāgē

pādāvani ! tvatpraṇavāśrayatvam || 5.17 ||

137

daśagrīvastambēramadaḷanadurdāntaḥṛdayē

vihārasvācchandyāt viśati raghusiṃhē vanabhuvam |

svavātsalyakrōḍīkṛtabharataśābēva bhavatī

nirābādhāṃ pādāvani ! na vijahau kōsalaguhām || 5.18 ||

138

kaikēyīvaradānadurdinanirālōkasya lōkasya yat

trāṇārthaṃ bharatēna bhavyamanasā sākētamānīyata |

rāmatyāgasahairasahyavirahaṃ raṅgakṣitīndrasya tat

pādatrāṇamananyatantraphaṇitērāpīḍamīḍīmahi || 5.19 ||

139

samupasthitē pradōṣē

sahasā vinivṛtya citrakūṭavanāt |

abhajata punarjanapadaṃ

vatsaṃ dhēnuriva pādukē ! bhavatī || 5.20 ||

140

|| iti śrīkavitārkkikasiṃhasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāśahasrē pratiprasthānapaddhatiḥ pañcamī ||

kavitārkkikasiṃhāya kalyāṇaguṇasālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrī raṅganāthadivya maṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ adhikāraparigraha paddhatiḥ ṣaṣṭhī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |
vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ||

adhīṣṭē pādukā sā mē

yasyāḥ sākētavāsibhiḥ |

anvayavyatirēkābhyām

anvamīyata vaibhavam || 6.1 ||

141

mōcitasthiracarānayatnataḥ

kōsalāñjanapadānupāsmahē |

yēṣu kāṃścana babhūva vatsarān

daivataṃ danujavairipādukā || 6.2 ||

142

sāmrājyasampadiva dāsajanōcitā tvam

rāmēṇa satyavacasā bharatāya dattā |

sa tvām nivēśya caraṇāvani ! bhadrapīṭhē

prṭhvīm bubhōja bubhujē ca yaśōvibhūtim || 6.3 ||

143

bhōgānananyamanasām maṇipādukē ! tvam

puṣṇāsi hanta bhajatāmanuṣaṅgasiddhān |

tēnaiva nūnamabhavadbharatasya sādhoḥ

aprārthitaṃ tadiha rājyamavarjanīyam || 6.4 ||

144

rāmaprayāṇajanitaṃ vyapanīya śōkaṃ
 ratnāsanē sthitavatī maṇipādarakṣē !
 pṛthvīm nijēna yaśasā vihitōttarīyām
 ēkātapatratilakām bhavatī vitēnē || 6.5 || 145

rāmājñayā paravatī parigrhya rājyaṃ
 ratnāsanam raghukulōcitamāśrayantī |
 śuddhām padāvani ! punarbhavatī vitēnē
 svātantryalēśakaluṣām bharatasya kīrtim || 6.6 || 146

paulastyavīravadanastabakāvasānāt
 puṣpāṇi daṇḍakavanēṣvapacētumicchōḥ |
 rakṣādhuraṃ dhṛtavatī maṇipādukē ! tvam
 rāmasya maithilasutāsaḥitē pracārē || 6.7 || 147

pādāvani ! pracalacāmarabr̥ndamadhyē
 bhadrāsanāstaragatā bhavatī virējē |
 ākīrṇadivyaśalilē kaṭakē sumērōḥ
 ambhōjinīva kalahāyitahaṃsayūthā || 6.8 || 148

mānyē raghūdvaḥpadē maṇipādukē ! tvam
 vinyasya vighraḥavatīmiva rājyalakṣmīm |
 ālōlamakṣavalayī bharatō jaṭāvān
 ālambya cāmaramananyamanāḥ siṣēvē || 6.9 || 149

prāptē divaṃ daśarathē bharatē vilakṣē
 paryākulēṣu bhṛśamuttarakōśalēṣu |
 tvam cēdupēkṣitavatī ka ivābhaviṣyat
 gōpāyituṃ guhasakhasya vibhōḥ padaṃ tat || 6.10 || 150

bhrāturyadamba ! virahād bharatē viṣaṇṇē
 dākṣiṇyamāśritavatī maṇipādukē ! tvam |
 āsīdaśēṣajagatāṃ śravaṇāmṛtaṃ tat
 vācālakāhaḷasahaṃ birudaṃ tadā tē || 6.11 ||

151

rājyaṃ tadā daśarathādanu rāmataḥ prāk
 bibhrāṇayā caraṇarakṣiṇi ! vītakhēdam |
 tulyādhikārabhajanēna babhūva dhanyō
 vaṃśastvayā'mba ! manuvaṃśa mahīpatīnām || 6.12 ||

152

varṣāṇi tāni vṛṣalō na tapāṃsi tēpē
 bālō na kaścidapi mṛtyuvaśaṃ jagāma |
 rājyē tavāmba ! raghupuṅgavapādarakṣē !
 naivāparaṃ pratividhēyamabhūt prasaktam || 6.13 ||

153

viśvaṃ tvadāśritapadāmbujasambhavāyāṃ
 yasyāṃ pratiṣṭhitamidaṃ maṇipādarakṣē ! |
 āsīdananyaśaraṇā samayē yathāvat
 sā'pi tvayā vasumatī vihitapraṭiṣṭhā || 6.14 ||

154

prāyēṇa rānavirahavyathitā tadānīm
 utsaṅgamāśritavatī tava rājyalakṣmīḥ |
 tāmēva dēvi ! nanu jīvayituṃ jalārdrām
 aṅgīcakāra bhavatī bharatōpanītām || 6.15 ||

155

vīravratapraṇayini prathamē raghūṇāṃ
 prāptē cirāya bharatē vratamāsidhāram |
 tyaktvā padāvani ! tadā vividhān vihārān
 ēkāśikāvratamapūrvamavartayastvam || 6.16 ||

156

kākutsthapādavirahapratipannamaunāṃ

niṣpandatāmupagatāṃ maṇipādarakṣē !

āśvāsayanniva muhurbharatastadānīm

śītairavījayata cāmaramārutaistvām || 6.17 ||

157

yatra kvacidviharatō'pi padāravindaṃ

rakṣyaṃ mayā raghupatēriti bhāvayantyā |

niśśēṣamēva sahasā maṇipādarakṣē !

niṣkaṇṭakaṃ jagadidaṃ vidadhē bhavatyā || 6.18 ||

158

rāmaṃ tvayā virahitaṃ bharataṃ ca tēna

trātum padāvani ! tadā yadabhūt pratitam |

rāmānujasya tava cāmba ! jagat samastaṃ

jāgarti tēna khalu jāgaraṇavratēna || 6.19 ||

159

antaḥ purē parijanaiḥ samayōpayātaiḥ

abhyarcitā bhavasi yā vinayōpapannaiḥ |

sā kōsalēśvarapadāvani ! bhūpatīnām

saṅghaṭṭanaṃ makuṭapaṅktibhīranvabhūstvam || 6.20 ||

160

prāpyādhikāramucitaṃ bhuvanasya guptyai

bhadrāśanaṃ bharatavanditamāśrayantyā |

madhyē'vatīrṇamiva mādhavapādarakṣē !

mātastvayā'pi manuvaṃśamahīpatīnām || 6.21 ||

161

rājāsanē raghukulōdvahapādarakṣē !

nīrājanaṃ samabhavat samayōcitaṃ tē |

ślāghāvaśēna bahuśaḥ parighūrṇitābhiḥ

sāmantamaulīmaṇimaṅgaḷadīpikābhiḥ || 6.22 ||

162

pr̥thvīpatīnāṃ yugapat kirīṭāḥ

pratyarthināṃ prāṇitumarthināṃ ca |
prāpustadā rāghavapādarakṣē !

tvadīyamāsthānikapādapīṭham || 6.23 ||

163

praṇamya raṅgēśvarapādarakṣē !

dūrōpanītairupadāviśēṣaiḥ |
sabhājayanti sma tadā sabhāyām

uccaistarāmuttarakōsalāstvām || 6.24 ||

164

apāvṛtadvāramayantritāśvaṃ

raṅgēśapādāvani ! pūrvamāsīt |
tvayā yadṛcchāsukhasuptapānthaṃ

rāmē vanasthē'pi padaṃ raghūṇām || 6.25 ||

165

ananyabhaktirmanīpādukē ! tvām

abhyarcayan dāśarathirdvitīyaḥ |
vikalpyamānaḥ prathamēna kīrtyā

vandyaḥ svayaṃ vyōmasadāṃ babhūva || 6.26 ||

166

araṇyayōgyaṃ padamaspr̥śantī

rāmasya rājārhapadē niviṣṭā |
āsthānānityāsikayā nirāsthaḥ

svargaukasāṃ svairagatērvighātam || 6.27 ||

167

rājāsanē cēdbhavatī niṣaṇṇā

raṅgēśapādāvani ! tanna citram |
yatrādhirūḍhāḥ kramaśaḥ purā tvām

uttaṃsayantē raghusārvabhaumāḥ || 6.28 ||

168

bhadrāsanam cēt parivṛttamāsīt

dēvi ! kṣaṇam dakṣiṇatōmukham tē |

katham bhavēt kāñcanapādarakṣē !

rāmasya rakṣōmṛgayāvihāraḥ || 6.29 ||

169

yāvat tvayā rāghavapādarakṣē !

jigīṣitā rākṣasarājadhānī |

mālēva tāvallulitā madāndhaiḥ

udyānaśākhāmṛgayūthapaistē || 6.30 ||

170

mahīkṣitām rāghavapādarakṣē !

bhadrāsanasthām bhavatīm sprśantaḥ |

pūrvam tathātvē niyatē'pi bhūyaḥ

kalyāṇatāmānaśirē kirītāḥ || 6.31 ||

171

anicchataḥ pāṇḍaramātapatram

pitṛā vitīrṇam maṇipādarakṣē ! |

āsīt tvadartham vidhṛtēna tēna

chāyā samagrā bharatasya mauḷau || 6.32 ||

172

pādukē ! raghupatau yadṛcchayā

prasthitē vanavihāarakautukāt |

ādhirājyamadhigamya tē yuvām

akṣatam vasumatīmarakṣatam || 6.33 ||

173

raghuvīrapadānuṣaṅgamātrāt

paribarhēṣu nivēśitā yadi tvam |

adhikāradinē katham punastē

parivārāstava pādukē ! babhūvuḥ || 6.34 ||

174

puruṣārthacatuṣṭayārthinīnām

pariṣat tē mahitā vasiṣṭhamukhyaiḥ |

krayavikrayapaṭṭaṇaṃ prajānām

abhavat kāñcanapādukē ! tadānīm || 6.35 ||

175

manujatvatirōhitēna śakyē

vapuṣaikēna virōdhinām nirāsē |

abhajadbharatādibhēdamīśaḥ

svayamārādhayituṃ padāvani ! tvām || 6.36 ||

176

magadhāṅgakaḷiṅgavaṅgamukhyān

vimatān randhragavēṣiṇaḥ sasainyān |

raghupuṅgavapādukē ! vijigyē

bharataḥ śāsanamudvahan bhavatyāḥ || 6.37 ||

177

anitaravahanīyaṃ mantrimukhyairyadā tat

tvayi vinihitamāsīt sūryavaṃśādhirājyam |

raghupatipadarakṣē ! ratnapīṭhē tadānīm

śriyamiva dadṛśustvām sādaraṃ lōkapālāḥ || 6.38 ||

178

parihṛtadaṇḍakādhvagamanaṃ padarakṣiṇi ! tat

pariṇataviśvasampadudayaṃ yuvayōrdvitayam |

raghupatiratnapīṭhamadhiruhya tadā vidadhē

vyapagatavairibhūpanīlayaṃ vasudhāvalayam || 6.39 ||

179

prāptōdayā tadānīm

kimapi tamastannirākarōdbhavatī |

tanuriva manukulajanuṣām

prasavitṛī ratnapādukē ! savituḥ || 6.40 ||

180

॥ iti śrīkavitārkikasiṃhasya sarvatantrasvatantrasya
śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
śrīraṅganāthapādukāśahasrē adhikāraparigrahapaddhatiḥ śaṣṭhī ॥
kavitārkikasiṃhāya kalyāṇaguṇasālinē |
śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ॥

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivya maṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ abhiṣēkapaddhatiḥ saptaṃ ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

pāhi naḥ pādukē ! yasyāḥ

vidhāsyān abhiṣēcanam |

ābhiṣēcanikaṃ bhāṇḍaṃ

cakrē rāmaḥ pradakṣiṇam ॥ 7.1 ॥

181

rāghavasya caraṇau padāvani !

prēkṣituṃ tvadabhiṣēkamīṣatuḥ |

ābhiṣēcanikabhāṇḍasannidhau

yatpradakṣiṇagatiḥ śanairyayau ॥ 7.2 ॥

182

mūrdhābhiṣiktairniyamēna vāhyau

vicintya nūnaṃ raghunāthapādau |

ratnāsanasthāṃ maṇipādukē ! tvāṃ

rāmānujanmā bharatō'bhyaṣiñcat ॥ 7.3 ॥

183

bhrāturniyōgē'pyanivartamānaṃ

rājyābhiṣēkaṃ ca parityajantam |

rāmānujau tau nanu pāratantryāt

ubhāvubhābhyāṃ bhavatī jigāya ॥ 7.4 ॥

184

nivēśya raṅgēśvarapādarakṣē !

bhadrāsanē sādaramabhyaṣiñcat |

vaśī vasiṣṭhō manuvaṃśajānām

mahīkṣitām vaṃśapurōhitastvām || 7.5 ||

185

kṛtābhiṣēkā bhavatī yathāvat

raṅgēśapādāvani ! ratnapīṭhē |

gaṅgānipātasnapitām sumērōḥ

adhityakābhūmimadhaścakāra || 7.6 ||

186

vasiṣṭhamukhyairvihitābhiṣēkām

rājyāsanē rāmanivēśayōgyē |

tuṣṭāva raṅgēśvarapādarakṣē !

prācētasastvām prathamah kavīnām || 7.7 ||

187

rakṣōvadhārtham maṇipādarakṣē !

rāmātmanō raṅgapatēḥ pravāsē |

rakṣōpakārādbhavatī vitēnē

rājanvatīm kōsalarājadhānīm || 7.8 ||

188

prāptābhiṣēkā maṇipādarakṣē !

pratāpamugram pratipadyamānā |

śaśāsa pṛthvīm bhavatī yathāvat

sākētaśiṃhāsanasārvabhaumī || 7.9 ||

189

daśānanādīn maṇipādarakṣē !

jigīṣatō dāśarathērviyōgāt |

jātōpatāpā tvayi saṃprayuktaiḥ

tīrthōdakairucchvasitā dharitrī || 7.10 ||

190

adhyāsitaṃ manumukhaiḥ kramaśō narēndraiḥ

ārōpya dēvi ! bhavatīm tapanīyapīṭham |

rājyābhiṣēkamanaghaṃ maṇipādarakṣē !

rāmōcitaṃ tava vaśaṃ bharatō vitēnē || 7.11 ||

191

snēhēna dēvi ! bhavatīm viṣayē'bhiṣiñcan

dvissaptasaṅkhyabhuvanōdaradīparēkhām |

jātaṃ raghūdvaḥadivākaraviprayōgāt

andhaṃ tamisramaharadbharataḥ prajānām || 7.12 ||

192

hastāpacēyapuruṣārthaphalapasūtēḥ

mūlaṃ padāvani ! mukundamahīruhastvam |

chāyāviśēṣamadiśadyadasau prajānām

āvarjitaistvayi śubhairabhiṣēkatōyaiḥ || 7.13 ||

193

ahnāya rāmavirahātparikhinnavṛttēḥ

āśvāsanāya bhavatī maṇipādarakṣē ! |

tīrthābhiṣēkamapadiśya vasundharāyāḥ

cakrē tadā samucitaṃ śīśirōpacāram || 7.14 ||

194

mālinyamāśritavatī maṇipādarakṣē !

paṅkēna kēkayasutākalahōtthitēna |

śuddhiṃ parāmadhijagāma vasundharēyaṃ

tvattaḥ kṣaṇānnipatitairabhiṣēkatōyaiḥ || 7.15 ||

195

āvarjitaṃ munigaṇēna jagadvibhūtyai

tōyaṃ padāvani ! tadā tvayi mantrapūtam |

mūlāvasēkasalilaṃ nigamadrumāṇām

śāpōdakaṃ ca samabhūtkṣaṇadācarāṇām || 7.16 ||

196

viprōṣitē raghupatau bhavatī yathārhaṃ
 mānyē padē sthitimatī manuvaṃśajānām |
 ātmanyatharvanipuṇaiḥ prahitaiḥ prajānām
 aśrūṇyapāsyadabhiṣēkajalapravāhaiḥ || 7.17 || 197

prāyō viśōṣitarasā pativiprayōgāt
 paryākulīkṛtasamudrapayōdharā gauḥ |
 amba ! tvadīyamabhiṣēkapayaḥ pibantī
 dhēnurbabhūva jagatām dhanadhānyadōgdhrī || 7.18 || 198

vṛttē yathāvadabhiṣēkavidhau babhāse
 paścāttavāmba ! bharatēna dhṛtaḥ kirītaḥ |
 ākasmikasvakulaviplavaśāntiharṣāt
 prāptastviṣāmiva patirmaṇipādukē ! tvām || 7.19 || 199

manuvaṃśapurōhitēna mantraiḥ
 abhimantrya tvayi pādukē ! prayuktam |
 abhiṣēkajalam kṣaṇēna rājñām
 śamayāmāsa samutthitān pratāpān || 7.20 || 200

pādapādupahṛtā raghūdvaḥāt
 ālavālamiva pīṭhamāśritā |
 abhyaṣēci bhavatī tapōdhanaiḥ
 pārijātalatikēva pādukē ! || 7.21 || 201

alaghubhirabhiṣēkavyāpṛtairambubhistē
 dinakarakuladainyaṃ pādukē ! kṣālayiṣyan |
 sa khalu kamalayōnēḥ sūnurādhatta mantrē -
 śvadhikaniyamayōgām śaktimātharvaṇēṣu || 7.22 || 202

dinakarakulajānāṃ dēvi ! pṛthvīpatīnāṃ
 nirupadhimadhikāraṃ prāpnuvatyāṃ bhavatyāṃ |
 ajaniṣata samastāḥ pādukē ! tāvakīna -
 snapanasalilayōgānnimnagāstuṅgabhadrāḥ || 7.23 || 203

tava vidhivadupāttē sārvaabhaumābhiṣēkē
 bharatasamayavidbhiḥ pādukē ! mantrimukhyaīḥ |
 tvadavadhinijakarmasthāyinīnāṃ prajānāṃ
 prathamayugaviśēṣāḥ prādurāsan vicitrāḥ || 7.24 || 204

avasitaripuśabdānanvabhūstvaṃ tadānīṃ
 raghupatipadarakṣē ! labdharājyābhiṣēkā |
 calitabhujalatānāṃ cāmaragrāhiṇīnāṃ
 maṇivalayaninādairmēdurān mantraghōṣān || 7.25 || 205

samucitamabhiṣēkaṃ pādukē ! prāpnuvatyāṃ
 tvayi vinipatitānāṃ dēvi ! tīrthōdakānāṃ |
 dhvaniranugatamantraḥ sīdatāṃ kōsalānāṃ
 śamayitumalamāsītsaṅkulānārtanādān || 7.26 || 206

diviṣadanuvidhēyaṃ dēvi ! rājyābhiṣēkaṃ
 bharata iva yadi tvaṃ pādukē ! nānvamaṃsthāḥ |
 kathamiva raghuvīraḥ kalpayēdalpayatnaḥ
 tricaturaśarapātaistādṛśaṃ dēvakāryam || 7.27 || 207

katicana padapadmasparśasaukhyam tyajantī
 vratamatulamadhāstvaṃ vatsarān sāvadhānā |
 raghupatipadarakṣē ! rākṣasaistrāsītānāṃ
 raṇaraṇakavimuktaṃ yēna rājyaṃ surāṇām || 7.28 || 208

atharvōpajñam tē vidhivadabhiṣēkam vidadhatām
 vasiṣṭhādīnāmapyupacitacamatkārabharayā |
 tvadāsthānyā raṅgakṣitiramaṇapādāvani ! tadā
 laghīasyō jātā raghupariṣadāhōpuruṣikāḥ || 7.29 ||

209

abhiṣēcayatu sa rāmaḥ
 padēna vā sprśatu pādukē ! bhavatīm |
 aviśēṣitamahimā tvam
 kva vā viśēṣaḥ kṣamāsamētānām || 7.30 ||

210

|| iti śrīkavitārkkikasimḥasya sarvatantrasvatantrasya
 śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
 śrīraṅganāthapādukāśahasrē abhiṣēkapaddhatiḥ saptamī ||
 kavitārkkikasimhāya kalyāṇaguṇaśālinē |
 śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ niryātanāpaddhatiḥ aṣṭamī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ||

abhiṣēkōtsavāttasmāt yasyā niryātanōtsavaḥ |

atyaricyata tām vandē bhavyāṃ bharatadēvatām || 8.1 ||

211

upāśya varṣāṇi caturdaśa tvām

uttārikāmuttarakōsalasthāḥ |

sanandanādyairapi durvigāhaṃ

sāntānikaṃ lōkamavāpuragryam || 8.2 ||

212

pādāvani ! pratyayitō hanūmān

sītāmiva tvāṃ ciraviprayuktām |

praṇamya paulastyaripōrudantaṃ

vijñāpayāmāsa vinītavēṣaḥ || 8.3 ||

213

tavābhiṣēkāṇmaṇipādarakṣē !

mūlē niṣēkādiva vṛddhiyōgyāt |

jahustadaiva tridaśāṅganānām

pramlānatām patralatāṅkurāṇi || 8.4 ||

214

sarvatastvadabhiṣēkavāsarē

samyaguddhṛtasamastakaṇṭakē |

rāghavasya vipinēṣu pādukē !

yatra kāmagamatā vyavasthitā || 8.5 ||

215

kiṃ caturdaśabhirēva vatsaraiḥ

nityamēva maṇipādukē yuvām |

pādayōstribhuvanādhirājayōḥ

yauvarājyamadhigacchataṃ svayam || 8.6 ||

216

rāmasya rākṣasavadhatvaritasya kālē

pādāvani ! prakāṭayanniva pārṣṇiguptim |

ācitrakūṭamadhigamya śaśaṃsa vārtām

avyāhatatvadabhiṣēkamṛdaṅganādaḥ || 8.7 ||

217

bhadrāṇi dēvi ! jagatāṃ pratipādayiṣyan

prāgēva yēna bhavatīm bharatō'bhyaṣiñcat |

manyē kapīśvaravibhīṣaṇayōryathāvat

santanyatē sma tata ēva kilābhiṣēkaḥ || 8.8 ||

218

sambhidyamānatamasāsarayūpanītaiḥ

saṃvardhitastava śubhairabhiṣēkatōyaiḥ |

manyē babhūva jaladhirmaṇipādarakṣē !

rāmāstrapāvakaśikhābhiraśōṣaṇīyaḥ || 8.9 ||

219

pādāvani ! tvadabhiṣēcanamaṅgalārthaṃ

bhērīśataṃ bhṛśamatāḍyata yatpratītaiḥ |

ākārṇya tasya sahasā tumulaṃ ninādaṃ

laṅkākavāṭanayanāni nimīlitāni || 8.10 ||

220

tāpōdgamastvadabhiṣēkajalapravāhaiḥ

utsāritastvaritamuttarakōsalēbhyaḥ |

lēbhē cirāya raghupuṅgavapādarakṣē !

laṅkāvarōdhasudṛśāṃ hr̥dayēṣu vāsam || 8.11 ||

221

āvarjitam vidhividā maṇipādarakṣē !

padmāsanapriyasutēna purōhitēna |

āsinnidānamabhiṣēkajalam tvadīyam

naktañcarapraṇayinīnayanōdakānām || 8.12 ||

222

dēvi ! tvayā snapanasampadi saṃśritāyām

dagdhē purē daśamukhasya valīmukhēna |

āsittataḥ prabhṛti viśvajanapratītam

adbhyō'gnirityavitatham vacanam munīnām || 8.13 ||

223

āyōdhyakaistvadabhiṣēkasamiddhaharṣaiḥ

ādhmāpitāḥ śrutisukham nanu tē tadānīm |

rāmasya rākṣasaśirōlavanē'pyaśāmyan

yēṣāṃ dhvanirvijayaśaṅkharavō babhūva || 8.14 ||

224

prathayitumabhiṣēkam pādukē ! tāvakīnam

duritaśamanadakṣē dundubhau tāḍyamānē |

sapadi parigr̥hītam sādhasam dēvi ! nūnam

daśavadanavadhūnām dakṣiṇairnētrakōśaiḥ || 8.15 ||

225

raghupatipadarakṣē ! ratnapīṭhē yadā tvām

akhilabhuvanamānyāmabhyaṣiñcadvasiṣṭhaḥ |

daśamukhamahiṣībhirdevi ! bāṣpāyitābhiḥ

stanayugamabhiṣēktum tatkṣaṇādanvamamsthāḥ || 8.16 ||

226

rāmāstrāṇi nimittamātramihā tē labdhābhiṣēkā svayam

rakṣastatkṣapayāñcakāra bhavatī bhadraśanasthāyini |

yaddōṣṇāmativēladarpadavathujvālōṣmalānām tadā

niṣpiṣṭaiḥ kaladhautāśailaśikharaiḥ karpūracūrṇā -

yitam || 8.17 || 227

śrutvaivam hanumanmukhādraghupatēḥ pratyāgatim tatkṣaṇāt

āsīdadbharatānuvartanavaśādārūḍhakumbhasthalām |

kālōnnidrakaduṣṇadānamadirāmādyaddvirēphadhvani -

ślāghācāṭubhirastutēva bhavatīm śatruñjayah

kuñjarah || 8.18 || 228

pratyāgatasya bhavatīmavalōkya bhartuḥ

pādāravindasavidhē bharatōpanītām |

pūrvābhiṣēkavibhavābhyucitām saparyām

madhyē satāmakṛta maithilarājakanyā || 8.19 ||

229

samprēkṣya maithilasutā maṇipādarakṣē !

pratyudgatasya bhavatīm bharatasya maulau |

nirdiśya sā nibhṛtamañjalinā purastāt

tārādikāḥ priyasakhīraśīṣatpraṇantum || 8.20 ||

230

tulyē'pi dēvi ! raghuvīrapadāśrayatvē

pūrvābhiṣēkamadhigamya garīyasī tvam |

tēnaiva khalvabhajatām maṇipādarakṣē !

rakṣaḥplavaṅgamapatī bhavatīm svamūrdhnā || 8.21 ||

231

nirvṛttarākṣasacamūmr̥gayāvihārō

raṅgēśvaraḥ sa khalu rāghavavaṃśagōptā |

vaṃśakramādupanatām padamādadānō

mānyaṃ punastvayi padaṃ nidadhē svakīyam || 8.22 ||

232

tattādrśōścaraṇayōḥ praṇipatya bhartuḥ
 paurāstvayā vidhṛtayōḥ pratipannasattvāḥ |
 prāptābhiṣēkavibhavāmapi pādukē ! tvām
 ānandabāṣpasalilaiḥ punarabhyaṣiñcan || 8.23 ||

233

mātaśtvayaiva samayē viṣamē'pi samyak
 rājanvatīm vasumatīmaṇḍalōkya rāmaḥ |
 sañjīvanāya bharatasya samagrabhaktēḥ
 satyapraṭiśravatayaiva cakāra rājyam || 8.24 ||

234

pādāvani ! pratigatasya purīmayōdhyām
 paulastyahanturabhiṣēkajalārdramūrtēḥ |
 aṃsē yathārhamadhivāsyā nijairyaśōbhiḥ
 kastūrikēva nihitā vasudhā tvayaiva || 8.25 ||

235

yā'sau caturdaśa samāḥ pativiprayuktā
 viśvambharā bhagavatī vidhṛtā bhavatyā |
 vinyasya tāṃ raghupatērbhujāśailaśṛṅgē
 bhūyō'pi tēna sahitāṃ bhavatī babhāra || 8.26 ||

236

nistīrṇaduḥkhajaladhēranaghasya dēvi !
 tvatsamprayuktaraghunāthapadānvayēna |
 sadyaḥ sanandanamukhairapi durnirīkṣā
 sāmrajyasampadaparā bharatasya jajñē || 8.27 ||

237

nirgatya dēvi ! bharatāñjalipadmamadhyāt
 bhūyaḥ samāgatavatī puruṣōttamēna |
 padmēva bhadramakhilam maṇipādarakṣē
 prāduścakāra bhavatī jagatāṃ trayāṇām || 8.28 ||

238

raghupatimadhirōpya svōcitē ratnapīṭhē

praguṇamabhajathāstvam pādukē ! pādapīṭham |

tadapi bahumatistē tādrśī nityamāsīt

kva nu khalu mahitānām kalpyatē tāratamyam || 8.29 ||

239

anuvṛttarāmabhāvaḥ

śaṅkē nirviṣṭacakravartipadām |

adhunā'pi raṅganāthaḥ

sacamatkāraṃ padēna bhajati tvām || 8.30 ||

240

|| iti śrīkavitārkkikasimḥasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāsahasrē niryātanāpaddhatiḥ aṣṭamī ||

kavitārkkikasimḥāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ
॥ *vaitālikapaddhatiḥ navamī* ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitārkikakēsarī |
vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ||

namastē pādukē ! puṃsāṃ

saṃsārārṇavasētavē |

yadārōhasya vēdāntā

vandivaitālikāḥ svayam || 9.1 ||

241

ucitamupacarīṣyan raṅganātha ! prabhātē

vidhiśivasanakādyān bāhyakakṣyāniruddhān |

caraṇakamalasēvāsaukhyasāmrājyabhājāṃ

prathamavihitabhāgāṃ pādukāmādrīyēthāḥ || 9.2 ||

242

padmājuṣṭaṃ bhajatu caraṇaṃ pādukā labdhavārā

pratyāsannāstava parijanāḥ prātarāsthānayōgyāḥ |

ardhōnmēṣādadhikasubhagāmardhanidrānuṣaṅgāṃ

nābhīpadmē tava nayanayōrnātha ! paśyantū śōbhām || 9.3 ||

243

upanamati muhūrtaṃ śēṣasiddhāntasiddhaṃ

tadiha caraṇarakṣā raṅganātha tvayaiṣā |

mṛdupadamadhirūdhā mañjubhiḥ śīñjitaiḥ svaiḥ

upadiśatu janānāmutsavārambhavārtām || 9.4 ||

244

raṅgādhīśa ! marudgaṇasya makuṭādāmnāyabr̥ndasya vā
 pratyānīya samarpitā vidhimukhairvārakramādāgataiḥ |
 vāhārōhaṇasaṃbhṛtaṃ śramabharaṃ samyagvinētum kṣamā
 līlāsañcaraṇapriyā spr̥śatu tē pādāmbujaṃ pādukā || 9.5 || 245

vṛttaṃ kramēṇa bahudhā niyutaṃ vidhīnām
 ardhaṃ dvitīyamidamaṅkuritaṃ tavāhnaḥ |
 nīlāsakhībhirupanīya nivēśyamānā
 maṅktum prabhō ! tvarayatē maṇipādukā tvām || 9.6 || 246

divyāpsarōbhirupadarśitadīpavargē
 raṅgādhirāja ! subhagē rajanīmukhē'smin |
 saṃrakṣiṇī caraṇayōḥ savilāsavṛttiḥ
 nīrājanāsanamasau nayatu svayaṃ tvām || 9.7 || 247

āsanāducitamāsanāntaraṃ
 raṅganātha ! yadi gantumīhasē |
 sannatēna vidhinā samarpitāṃ
 saprasādamadhirōha pādukām || 9.8 || 248

parijanavanitābhiḥ prēṣitaḥ prāñjalistvām
 praṇamati madanō'yaṃ dēva ! śuddhāntadāsaḥ |
 phaṇipatisāyanīyaṃ prāpayitrī salīlaṃ
 padakamalamiyaṃ tē pādukā paryupāstām || 9.9 || 249

iti nigamavandivacasā
 samayē samayē gr̥hītasankētaḥ |
 abhisarati raṅganāthaḥ
 pratipadabhōgāya pādukē ! bhavatīm || 9.10 || 250

॥ iti śrīkavitārkkikaśiṃhasya sarvatantrasvatantrasya
śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
śrīraṅganāthapādukāśahasrē vaitāḷikapaddhatiḥ navamī ॥
kavitārkkikaśiṃhāya kalyāṇaguṇaśālinē |
śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ॥

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ
॥ śṛṅgārapaddhatiḥ daśamī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitārkikakēsarī |
vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

śaurēḥ śṛṅgāracēṣṭānāṃ

prasūtiṃ pādukāṃ bhajē |

yāmēṣa bhuṅktē śuddhāntāt

pūrvam paścādapi prabhuh ॥ 10.1 ॥

251

praṇatatridaśēndramauḷimālā

makarandārdraparāgapāṅkilēna |

anulimpati pādukē ! svayaṃ tvām

anurūpēṇa padēna raṅganāthaḥ ॥ 10.2 ॥

252

avadātahimāṃśukānuṣaktam

padarakṣē ! tvayi raṅgiṇaḥ kadācit |

kimapi sthitamadvitīyamālyam

viralāvasthitamauktikaṃ smarāmi ॥ 10.3 ॥

253

asahāyagr̥hītaraṅganāthām

avarōdhāṅgaṇasīmni pādukē ! tvām |

sudṛśaḥ svayamarcayanti dūrāt

avataṃsōtpalavāsitairapāṅgaiḥ ॥ 10.4 ॥

254

nirviśyamānamapi nūtanasannivēśam

kaivalyakalpitavibhūṣaṇakāyakāntim |

kālēṣu nirviśasi raṅgayuvānamēkā

śṛṅgāranityarasikaṃ maṇipādarakṣē ! || 10.5 ||

255

nidrāyitasya kamiturmaṇipādukē ! tvam

paryaṅkikāparisaram pratipadyamānā |

śvāsānilapracalitēna bhajasyabhīkṣṇam

nābhīsarōjarajasā navamaṅgarāgam || 10.6 ||

256

śayitavati rajanyām pādukē ! raṅgabandhau

caraṇakamalapārśvē sādaram vartasē tvam |

phaṇipatiśayanīyādutthitasya prabhātē

prathanayanapātam pāvanam prāptukāmā || 10.7 ||

257

caraṇakamalasaṅgādraṅganāthasya nityam

nigamaparimalam tvam pādukē ! nirvamantī |

niyatamatiśayānā vartasē sāvarōdham

hṛdayamadhivasantīm mālikām vaijayantīm || 10.8 ||

258

upaniṣadabalābhirnityamuttamaṣaṇīyam

kimapi jaladhikanyāhastasaṃvāhanārham |

tava tu caraṇarakṣē ! dēvi līlāravindaṃ

caraṇasarasijaṃ taccāru cāṇūrahantuḥ || 10.9 ||

259

akhilāntaḥ puravārē -

ṣvanēkavāram padāvani ! svairam |

anubhavati raṅganāthō

vihāravikrāntisahacarīm bhavatīm || 10.10 ||

260

॥ iti śrīkavitārkikasiṃhasya sarvatantrasvatantrasya
śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
śrīraṅganāthapādukāśahasrē śṛṅgārapaddhatiḥ daśamī ॥
kavitārkikasiṃhāya kalyāṇaguṇasālinē |
śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ॥

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrī raṅganāthadivyaṁaṇipādukābhyāṁ namaḥ
॥ sañcārapaddhatiḥ ēkādaśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitārkikakēsarī |
vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṁ sadā hṛdi ॥

agratastē gamiṣyāmi

mṛdnantī kuśakaṇṭakān |

iti sītā'pi yadvṛttim

iyēṣa praṇamāmi tām ॥ 11.1 ॥

261

śaradaḥ śatamamba ! pādukē ! syāṁ

samayāhūtapitāmahastutāni |

maṇimaṇṭapikāsu raṅgabhartuḥ

tvadadhīnāni gatāgatāni paśyan ॥ 11.2 ॥

262

tvadadhīnaparikramō mukundaḥ

tadadhīnastava pādukē ! vihāraḥ |

itarētarapāratantryamitthaṁ

yuvayōḥ siddhamananyatantrabhūmnōḥ ॥ 11.3 ॥

263

rajasā tamasā ca duṣṭasattvē

gahanē cētasi māmakē mukundaḥ |

ucitaṁ mṛgayāvihāramicchan

bhavatīmādrta pādukē ! padābhyām ॥ 11.4 ॥

264

kṣamayā jagatāmapi trayāṇām

avanē dēvi ! padāvani ! tvayaiva |

abhigamyatamō'pi saṁśritānām

abhigantā bhavati svayaṁ mukundaḥ || 11.5 ||

265

śirasā bhavatīm dadhāti kaścit

vidhṛtaḥ kō'pi padasprśā bhavatyā |

ubhayōrmadhuvaipādarakṣē !

tvadadhīnām gatimāmananti santaḥ || 11.6 ||

266

sprśataḥ śirasā padēna ca tvām

gatimuddiśya mukundapādukē ! dvau |

avarōhati paścimaḥ padātsvāt

adhirōhatyanaghastadēva pūrvāḥ || 11.7 ||

267

samayēṣvapadiśya jaitrayātrām

vividhāntaḥ puravāgurāvyatītaḥ |

niyataṁ maṇipādukē ! bhavatyā

ramatē vartmani raṅgasārvabhaumaḥ || 11.8 ||

268

nijasaṁhananaprasaktalāsyam

carati tvāmadhiruhya raṅganāthaḥ |

padarakṣiṇi ! pāvanatvamāstām

rasikāsvādamataḥ paraṁ na vidmaḥ || 11.9 ||

269

padayōranayōḥ parasya puṁsaḥ

tvadanugrāhyavihārapaddhatērvā |

śirasō maṇipādukē ! śrutīnām

manasō vā mama bhūṣaṇam tvamēkā || 11.10 ||

270

kṛpayā madhuvairipādarakṣē !

*kaṭhinē cētasi māmakē vihartum |
makuṭēṣu divaukasām vidhattē*

bhavatī ratnavisaṃsthulēṣu yōgyām || 11.11 ||

271

caraṇadvayamarbhakasya śaurēḥ

*śaradambhōruhacāturīdhurīṇam |
śakaṭāsaratāḍanē'pi guptaṃ*

tava śaktyā kila pādukē ! tadāsīt || 11.12 ||

272

uttasthuṣō raṅgaśayasya śēṣāt

*āsthānasimhāsanamārurukṣōḥ |
madhyēniśāntaṃ maṇipādukē ! tvāṃ*

līlāpadanyāśasakhīm prapadyē || 11.13 ||

273

prāptādhikārāḥ patayaḥ prajānām

*uttaṃsitāmuttamapādukē ! tvām |
raṅgēśituḥ svairavihārakālē*

saṃyōjayantyaṅghrisarōjayugmē || 11.14 ||

274

tvayā'nubaddhām maṇipādarakṣē

*līlāgatiṃ raṅgaśayasya puṃsaḥ |
niśāmayantō na punarbhajantē*

saṃsārakāntāragatāgatāni || 11.15 ||

275

vyūhānupūrvīrucirān vihārān

*padakramēṇa pratipadyamānā |
bibharṣi nityaṃ maṇipādukē ! tvāṃ*

muradviṣō mūrtiriva trilōkīm || 11.16 ||

276

padēṣu mandēṣu mahatsvapi tvam
 nīrandhrasaṃślēṣavatī murārēḥ |
 pratyāyanārtham kila pādukē ! naḥ
 svābhāvikaṃ darśayasi prabhāvam || 11.17 || 277

krpāviśēṣātkṣamayā samētām
 pravartamānām jagatō vibhūtyai |
 avaimi nityam maṇipādukē ! tvām
 ākasmikīm raṅgapatēḥ prasattim || 11.18 || 278

upāgatānāmupatāpaśāntyai
 sukhāvagāhām gatimudvahantīm |
 paśyāmi śaurēḥ padavāhinīm tvām
 nimnēṣu tuṅgēṣu ca nirviśēṣām || 11.19 || 279

saha prayātā satatam prayāṇē
 prāptāsanē saṃśritapādapīṭhā |
 alaṅghanīyā sahajēna bhūmnā
 chāyēva śaurēрмаṇipādukē ! tvam || 11.20 || 280

padasprśā raṅgapatirbhavatyā
 vicakramē viśvamidaṃ kṣaṇēna |
 tadasya manyē maṇipādarakṣē !
 tvayaiva vikhyātamurukramatvam || 11.21 || 281

sañcārayantī padamanvatiṣṭhaḥ
 sahāyakraṭyam maṇipādarakṣē ! |
 mātastvamēkā manuvaṃśagōptuḥ
 gōpāyatō gautamadharmadārān || 11.22 || 282

tvattastriviṣṭapacarānasapatnayiṣyan

āruhya tārksyamavaruhya ca tatkṣaṇēna |
śuddhāntabhūmiṣu punarmaṇipādarakṣē !

viśrāmyati tvayi vihāravaśēna śauriḥ || 11.23 ||

283

vikramya bhūmimakhilāṃ balinā pradiṣṭāṃ

dēvē padāvani ! divaṃ parimātukāmē |
āsīdatō dinakarasya karōpatāpāt

saṃrakṣitum padasarōjamuparyabhūstvam || 11.24 ||

284

tvatsaṅgamānnanu sakṛdvidhisamprayuktā

śuddhiṃ parāmadhijagāma śivatvahētum |
raṅgādhirājapadarakṣiṇi ! kīdrśī sā

gaṅgā babhūva bhavadīyagatāgatēna || 11.25 ||

285

vṛddhiṃ gavāṃ janayitum bhajatā vihārān

kṛṣṇēna raṅgarasikēna kṛtāśrayāyāḥ |
sañcāratastava tadā maṇipādarakṣē !

bṛndāvanaṃ sapadi nandanatulyamāsīt || 11.26 ||

286

mātastrayīmayatayā caraṇapramāṇē

dvē vikramēṣu vividhēṣu sahāyabhūtē |
nāthasya sādhu-parirakṣaṇakarmaṇi tvam

duṣkṛdvināśanadaśāsu vihaṅgarājaḥ || 11.27 ||

287

pādāvani ! kvacana vikramaṇē bhujānāṃ

pañcāyudhī kararuhairbhajatē vikalpam |
nityaṃ tvamēva niyatā padayōrmurārēḥ

tēnāsi nūnamavikalpasamādhiyōgyā || 11.28 ||

288

akṣētravidbhiradhigantumasaśakyavṛttiḥ
 mātastvayā niravadhirnidhirapramēyaḥ |
 rathyāntarēṣu caraṇāvani ! raṅgasaṅgī
 vātsalyanighnamanasā janasātkṛtō'sau || 11.29 || 289

sampadyatē samucitaṁ kramamāśrayantyā
 sadvartmanā bhagavatō'pi gatirbhavatyā |
 iṣṭē padāvani ! punaḥ ka ivētarēṣāṁ
 vyāvartanasya viṣamādapathapracārāt || 11.30 || 290

raṅgēśvarēṇa saha lāsyaviśēṣabhājō
 līlōcitēṣu tava ratnaśilātalēṣu |
 madhyē sthitāni katicinmaṇipādarakṣē !
 sabhyān viśēṣamanuyōktumiti pratīmaḥ || 11.31 || 291

nityaṁ padāvani ! nivēśya padaṁ bhavatyāṁ
 niṣpandakalpaparimēyaparicchadāni |
 śṛṅgāraśītalatarāṇi bhavanti kālē
 raṅgēśvarasya lalitāni gatāgatāni || 11.32 || 292

bhōgārcanāni kṛtibhiḥ parikalpitāni
 prītyaiva raṅganṛpatiḥ pratipadyamānaḥ |
 paśyatsu nityamitarēṣu paricchadēṣu
 pratyāśanaṁ bhajati kāñcanapādukē ! tvām || 11.33 || 293

antastṛtīyanayanaiḥ svayamuttamāṅgaiḥ
 āvirbhaviṣyadatiriktamukhāmbujairvā |
 nyasyanti raṅgarasikasya vihārakālē
 vārakramēṇa kṛtinō maṇipādukē ! tvām || 11.34 || 294

raṅgēśvarē samadhirūḍhavihaṅgarājē

mātaṅgarājavidhṛtāṃ maṇipādukē ! tvām |

anvāsatē vidhṛtacārusitātapatrāḥ

svargaukaśaḥ subhagacāmaralōlahastāḥ || 11.35 ||

295

viṣṇōḥ padaṃ gativaśādaparityajantīm

lōkēṣu nityaviṣamēṣu samapracārām |

anvētumarhati dhṛtāmakhilaiḥ surēndraiḥ

gaṅgā kathāṃ nu garuḍadhvajapādukē ! tvām || 11.36 ||

296

bhikṣāmapēkṣya danujēndragṛhaṃ prayātuḥ

guptyai gavāṃ viharatō vahataśca dūtyam |

tattādṛśāni caraṇāvani ! raṅgabhartuḥ

tvatsaṅgamēna subhagāni vicēṣṭitāni || 11.37 ||

297

nirvyajyamānanavataḥlalayaprathimnā

niryantraṇēna nijasañcaraṇakramēṇa |

mṛdnāsi raṅganṛpatērmaṇipādukē ! tvam

duḥ khātmakān praṇamatāṃ duritaprarōhān || 11.38 ||

298

nityaṃ ya ēva jagatō maṇipādarakṣē !

sattāsthityayatanēṣu paraṃ nidānam |

sō'pi svatantracaritastvadadhīnavṛttiḥ

kā vā kathā taditarēṣu mitampacēṣu || 11.39 ||

299

nirviṣṭanāgaśayanēna parēṇa puṃsā

nyastē padē tvayi padāvani ! lōkahētōḥ |

svargaukasāṃ tvadanudhāvanatatparāṇāṃ

sadyaḥ padāni vipadāmapadaṃ bhavanti || 11.40 ||

300

śaradupagamakālē santyajana yōganidrām

śaraṇamupagatānām trāṇahētōḥ prayāsyān |
jaladhiduhituraṅkānmandamādāya dēvi !

tvayi khalu nidadhāti svaṁ padaṁ raṅganāthaḥ || 11.41 ||

301

spṛśasi padasarōjaṁ pādukē ! nirvighātaṁ

praviśasi ca samastām dēvi ! śuddhāntakakṣyām |
aparamapi murārēḥ pūrvamābhīrakanyā -

svabhisaraṇavidhīnāmagrīmā sākṣiṇī tvam || 11.42 ||

302

pratibhavanamananyē pādukē ! tvatprabhāvāt

vividhavapuṣi dēvē vibhramadyūtakālē |
abhilaṣitasapatnīgēhayātrāvighātaṁ

glahayati rahasi tvām ṣoḍaśastrīśahasram || 11.43 ||

303

tataḥbhuvi yamunāyāśchannavṛttau mukundē

muhuradhigamahētōrmuhyatām yauvatānām |
śamayitumalamāsīcchaṅkhacakrādicihnā

pratipadavicikitsām pādukē ! paddhatistē || 11.44 ||

304

adhigatabahuśākhān mañjuvācaḥ śukādīn

sarasijanilayāyāḥ prītayē saṅgrahītum |
prakaṭitaguṇajālaṁ pādukē ! raṅgabandhōḥ

upaniṣadaṭavīṣu krīḍitaṁ tvatsanātham || 11.45 ||

305

muni-pariṣadi gītaṁ gautamīrakṣaṇaṁ tē

muhuranukalayantō mañjuvācaḥ śakuntāḥ |
uṣasi nijakulāyādutthitā daṇḍakēṣu

svayamapi padarakṣē ! svairamāmreḍayanti || 11.46 ||

306

yamaniyamaviśuddhairyaṃ na paśyanti cittaiḥ
 śrutiṣu cuḷakamātram dṛśyatē yasya bhūmā |
 sulabhanikhilabhāvaṃ māṃsadr̥ṣṭējanasya
 svayamupaharasi tvaṃ pādukē ! taṃ pumāṃsam || 11.47 || 307

nidhimiva nirapāyaṃ tvāmanādr̥tya mōhāt
 ahamiva mama dōṣaṃ bhāvayan kṣudramartham |
 mayi sati karuṇāyāḥ pūrṇapātrē tvayā kiṃ
 paramupagamanīyaḥ pādukē ! raṅganāthaḥ || 11.48 || 308

kamapi kanakasindhōḥ saikatē sañcarantaṃ
 kalaśajaladhikanyāmēdinīdattahastam |
 anīśamanubhavēyaṃ pādukē ! tvayyadhīnaṃ
 sucaritaparipākaṃ sūribhiḥ sēvanīyam || 11.49 || 309

parisaramupayātā pādukē ! paśya mātāḥ
 karaṇavilayakhēdātkāndīśīkē vivēkē |
 puruṣamupanayantī puṇḍarīkākṣamagrē
 punarudaranivāsaklēśavicchēdanaṃ naḥ || 11.50 || 310

sā mē bhūyātsapadi bhavatī pādukē ! tāpaśāntyai
 yāmārūḍhō divamiva śubhaiḥ sēvyamānō marudbhiḥ |
 saudāmanyā saha kamalayā sahyajāvṛddhihētuh
 kālē kālē carati karuṇāvarṣukaḥ kṛṣṇamēghaḥ || 11.51 || 311

satyāllōkātsakalamahitātsthānatō vā raghūṇāṃ
 śaṅkē mātāḥ ! samadhikaguṇaṃ saikataṃ sahyajāyāḥ |
 pūrvampūrvaṃ ciraparicitaṃ pādukē ! yattyajantyā
 nītō nāthastadidamitarannīyatē na tvayā'sau || 11.52 || 312

agrē dēvi ! tvayi sumanasāmagrimairantaraṅgaiḥ
 vinyastāyāṃ vinayagarimāvarjitāduttamāṅgāt |
 dattē pādaṃ daramukūlitaṃ tvatprabhāvātīśaṅkī
 dēvaḥ śrīmān danujamathanō jaitrayātrāsvananyaḥ || 11.53 || 313

paurōdantān parikalayituṃ pādukē ! sañcariṣṇōḥ
 vyaktāvyaktā vaśikaviśikhāvartinī raṅgabhartuḥ |
 vēlātītaśrutiparimalairvyaktimabhyēti kālyē
 vinyāsaistē vibudhapariṣanmaulivinyāsadrśyaiḥ || 11.54 || 314

āsaṃskārāddvijapariṣadā nityamabhyasyamānā
 śrēyōhētuḥ śirasi jagataḥ sthāyinī svēna bhūmnā |
 raṅgādhīśē svayamudayini kṣēptumandhaṃ tamisraṃ
 gāyatrīva tricaturapadā gaṇyasē pādukē ! tvam || 11.55 || 315

bhavatīṃ parasya puruṣasya raṅgiṇō
 mahimānamēva maṇipādu ! manmahē |
 kathamanyathā svamahimapratiṣṭhitaḥ
 pratitiṣṭhati tvayi padātpadaṃ prabhuḥ || 11.56 || 316

tithiraṣṭamī yadavatāravaibhavāt
 prathamā tithistrijagatāmajāyata |
 maṇipādukē ! tamupaṇīya vīthikā -
 svatithīkarōṣi tadananyacakṣuṣām || 11.57 || 317

apāraprakhyātēraśaraṇaśaraṇyatvayaśasā
 nanu tvam raṅgēndōścaraṇakamalasyāpi śaraṇam |
 yayā labhyaḥ paṅguprabhṛtibhīrasau raṅganagara -
 pratōlīparyantē nidhīranaghavācām niravadhiḥ || 11.58 || 318

tattadvāsagr̥hāṅgaṇapraṇayinaḥ śrīraṅgaśṛṅgāriṇō

vāllabhyādavibhaktamantharagatistvaṃ mē gatiḥ pādukē ! !

līlāpaṅkajahallakōtpalagaḷanmādhvīkasēkōtthitā

yatrāmōdavikalpanā vivṛṇutē śuddhāntavāra -

kramam || 11.59 || 319

sambhavatu pādarakṣē !

satyasuparṇādiraupavāhyagaṇaḥ |

yātrāsu raṅgabhartuḥ

prathamaparispandakāraṇaṃ bhavatī || 11.60 ||

320

|| iti śrīkavitārkkikasim̐hasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāśahasrē sañcārapaddhatiḥ ēkādaśī ||

kavitārkkikasim̐hāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṁaṇipādukābhyāṁ namaḥ

॥ puṣpapaddhatiḥ dvādaśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṁ sadā hṛdi ॥

śaurēḥ sañcāarakālēṣu

puṣpavṛṣṭirdivaścyutā |

paryavasyati yatraiva

prapadyē tāṁ padāvanīm ॥ 12.1 ॥

321

daivataṁ mama jagattrayārcitā

divyadampativihārapādukā |

pāṇipādakamalārpaṇāttayōḥ

yā bhajatyanudinaṁ sabhājanam ॥ 12.2 ॥

322

tava raṅgarājamaṇipādu ! natō

vihitārhaṇaḥ surasaritpayasā |

avataṁsacandrakalayā giriśō

navakētakīdalāmivārpayati ॥ 12.3 ॥

323

kusumēṣu samarpitēṣu bhaktaiḥ

tvayi raṅgēśapadāvani ! pratīmaḥ |

śaṭhakōpamunēstvadēkanāmnaḥ

subhagaṁ yatsurabhitvamasya nityam ॥ 12.4 ॥

324

padē parasmin bhuvanē vidhātuḥ
 puṇyaiḥ prasūnaiḥ puḷinē sarayvāḥ |
 madhyē ca pādāvani ! sahyasindhōḥ
 āsīccatussthānamivārcanaṃ tē || 12.5 || 325

tavaiva raṅgēśvarapādarakṣē !
 saubhāgyamavyāhatamāptukāmāḥ |
 suradrumāṇāṃ prasavaiḥ sujātaiḥ
 abhyarcayantyapsarasō muhustvām || 12.6 || 326

nivēśitāṃ raṅgapatēḥ padābjē
 manyē saparyāṃ maṇipādarakṣē ! |
 tvadarpaṇādāpatitāmapaśyat
 gāṇḍīvadhanvā giriśōttamāṅgē || 12.7 || 327

patrāṇi raṅganṛpatērmaṇipādarakṣē !
 dvitrāṇyapi tvayi samarpya vibhūtikāmāḥ |
 paryāyalabdhapuruhūtapadāḥ śacīnāṃ
 patrāṅkurāṇi vilikhanti payōdharēṣu || 12.8 || 328

nirvartayanti tava yē nicitāni puṣpaiḥ
 vaihārikāṇyupavanāni vasundharāyām |
 kālēna tē kamalalōcanapādarakṣē !
 krīḍanti nandanavanē kṛtināḥ pumāṃsaḥ || 12.9 || 329

arcanti yē madhubhidō maṇipādarakṣē !
 bhāvātmakairapi param bhavatīm prasūnaiḥ |
 mandāradāmasubhagairmakūṭairajasraṃ
 bṛndārakāḥ surabhayanti padaṃ tadīyam || 12.10 || 330

aspr̥ṣṭadōṣaparimarśamalaṅghyamanyaiḥ
 hastāpacēyamakhilam puruṣārthavargam |
 citram janārdanapadāvani ! sādhakānām
 tvayyarpitāḥ sumanasah sahasā phalanti || 12.11 || 331

vandārubhiḥ suragaṇaistvayi samprayuktā
 mālā vibhāti madhusūdanapādarakṣē ! |
 vikrāntaviṣṇupadasaṁśrayabaddhasakhyā
 bhāgīrathīva parirambhaṇakāṅkṣiṇī tē || 12.12 || 332

yē nāma raṅganṛpatērmaṇipādukē ! tvām
 abhyarcayanti kamalairadhikartukāmāḥ |
 ārōpayatyavahitā niyatiḥ kramāttān
 kalpāntarīyakamalāsanapatrikāsu || 12.13 || 333

tvayyarpitāni manujairmaṇipādarakṣē !
 dūrvāṅkurāṇi sulabhānyathavā tulasyaḥ |
 sārādhikāḥ sapadi raṅganarēndraśaktyā
 saṁsāranāgadamanauṣadhayō bhavanti || 12.14 || 334

ārādhya nūnamasurārdanapādukē ! tvām
 āmuṣmikāya vibhavāya sahasrapatraiḥ |
 manvantarēṣu parivartiṣu dēvi ! martyāḥ
 paryāyataḥ pariṇamanti sahasranētrāḥ || 12.15 || 335

dhanyaistvayi tridaśarakṣapakādarakṣē !
 puṣpāṇi kāñcanamayāni samarpitāni |
 visraṁsinā vinamatō giriśōttamāṅgāt
 āragvadhēna militānyaprthagbhavanti || 12.16 || 336

viśvōpasargaśamanaṁ tvayi manyamānaiḥ
 vaimānikaiḥ praṇihitaṁ maṇipādarakṣē !
 padmāsahāyapadapadmanakhārciṣastē
 puṣpōpahāravibhavaṁ punaruktayanti || 12.17 || 337

nākaukasāṁ śamayitum paripanthivargān
 nāthē padaṁ tvayi nivēśayitum pravṛttē |
 tvatsaṁśritāṁ vijahatastuḷasīṁ vamanti
 prasthānakāhalaravān prathamam dvirēphāḥ || 12.18 || 338

raṅgēśapādaparibhōgasujātagandhām
 samprāpya dēvi ! bhavatīm saha divyapuṣpaiḥ |
 nityōpadarśitarasaṁ na kilādriyantē
 nābhīsarōjamapi nandanacañcarīkāḥ || 12.19 || 339

prāgēva kāñcanapadāvani ! puṣpavarṣāt
 saṁvartitē śamitadaityabhayaiḥ surēndraiḥ |
 padmēkṣaṇasya padapadmanivēśalābhē
 puṣpābhiṣēkamucitaṁ pratipadyasē tvam || 12.20 || 340

diśi diśi munipatnyō daṇḍakāraṇyabhāgē
 na jahati bahumānānnūnamadyāpi mūlam |
 raghupatipadarakṣē ! tvatpariṣkārahētōḥ
 apacitakusumānāmāśramānōkahānām || 12.21 || 341

ghaṭayasi paripūrṇān kṛṣṇamēghapracārē
 kṛtibhirupahitaistvaṁ kētakīgarbhapātraiḥ |
 varatanupariṇāmādvāmataḥ śyāmaḷānām
 praṇatisamayalagnān pādukē ! mauḷicandrān || 12.22 || 342

paricaraṇaniyuktaiḥ pādukē ! raṅgabhartuḥ
 pavanatanayamukhyairarpitāṃ tvatsamīpē |
 vinatavidhimukhēbhyō nirviśēṣāṃ dvirēphāḥ
 kathamapi vibhajantē kāñcanīm padmapaṅktim || 12.23 || 343

vidhiśivapuruhūtasparśitairdivyapuṣpaiḥ
 tvayi saha nipatantastattadudyānabhṛṅgāḥ |
 madhuripupadarakṣē ! mañjubhiḥ svairninādaiḥ
 aviditaparamārthān nūnamadhyāpayanti || 12.24 || 344

praśamayati janānāṃ sañjvaraṃ raṅgabhartuḥ
 parisaracalitānāṃ pādukē ! cāmarāṇām |
 anudinamupayātairutthitaṃ divyapuṣpaiḥ
 nigamaparimalaṃ tē nirviśan gandhavāhaḥ || 12.25 || 345

akhilabhuvanarakṣānāṭikāṃ darśayaṣyan
 animiṣatarupuṣpairarcitē raṅgamadhyē |
 abhinayamanurūpaṃ śikṣayatyātmanā tvām
 prathamavihitalāsyāḥ pādukē ! raṅganāthaḥ || 12.26 || 346

agaḷitanijarāgāṃ dēvi ! viṣṇōḥ padaṃ tat
 tribhuvanamahānīyāṃ prāpya sandhyāmiva tvām |
 bhavati vibudhamuktaiḥ spaṣṭatārānuṣaṅgaṃ
 parisarapatitaistē pārijātaprasūnaiḥ || 12.27 || 347

vyañjantyētē vibhavamanaghaṃ rañjayantaḥ śrutīrnaḥ
 prādhvaṃ raṅgakṣitipatipadaṃ pādukē ! dhārayantyāḥ |
 nādairantarnihitanigamairnandanōdyānabhṛṅgāḥ
 divyaiḥ puṣpaiḥ snapitavapuṣō dēvi ! sausnātikāstē || 12.28 || 348

kiṃ puṣpaistulasīdalairapi kṛtaṃ dūrvā'pi dūrē sthitā

tvatpūjāsu mukundapādu ! kṛpayā tvaṃ kāmadhēnuḥ satām |
pratyagrāhṛtadarbhapaḥpallavalavagrāsābhilāṣōnmukhī

dhēnustiṣṭhatu sā vasiṣṭhabhavanadvārōpakaṇṭha -

sthalē || 12.29 || 349

cūḍāragvadharajasā

cūrṇasnapanaṃ vidhāya tē pūrvam |
raṅgēśapādukē ! tvām

abhiṣiñcati mauḷigaṅgayā śambhuḥ || 12.30 ||

350

|| iti śrīkavitārkkikasimḥasya sarvatantrasvatantrasya
śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
śrīraṅganāthapādukāśahasrē puṣpapaddhatiḥ dvādaśī ||
kavitārkkikasimḥāya kalyāṇaguṇaśālinē |
śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ
॥ *parāgapaddhatiḥ trayōdaśī* ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitārkikakēsarī |
vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

pāntu vaḥ padmanābhasya

pādukākēlipāṃsavaḥ |

ahalyādēhanirmāṇa -

paryāyaparamāṇavaḥ ॥ 13.1 ॥

351

tava sañcaraṇādrajō vidhūtaṃ

yadidaṃ raṅganarēndrapādarakṣē ! |

alamētadanāvilāni kartuṃ

katakakṣōda ivāśu mānasāni ॥ 13.2 ॥

352

punaruktapitāmahānubhāvāḥ

puruṣāḥ kēcidamī punanti viśvam |

madhuvairipadāravindabandhōḥ

aparāgāstava pādukē ! parāgaiḥ ॥ 13.3 ॥

353

abhiyuktajanō nijārbhakāṇāṃ

bahuśō raṅganarēndrapādarakṣē ! |

avalēpapiśācamōcanārthaṃ

rajasā limpati tāvakēna dēhān ॥ 13.4 ॥

354

śīrasā parigṛhya lōkapālāḥ

tava raṅgēśvarapādukē ! rajāṃsi |

viṣamēṣu balēṣu dānavānāṃ

vyapanītānyaśirastramāviśanti || 13.5 ||

355

kṛtinaḥ śīrasā samudvahantaḥ

katicitkēśavapādukē ! rajastē |

rajasastamasō'pi dūrabhūtaṃ

paripaśyanti viśuddhamēva sattvam || 13.6 ||

356

adhikaṃ padamāśritō'pi vēdhāḥ

prayatō raṅgadhurīṇapādarakṣē ! |

abhivāñchati saṅgamaṃ parāgaiḥ

abhijātaistava dēvi ! nābhijātaḥ || 13.7 ||

357

śuddhasattvavapuṣaiva bhavatyā

pādukē ! virajasau haripādau |

astu kiṃ punaridaṃ rajasā tē

śuddhasattvamayatā manujānām || 13.8 ||

358

tadrajastava tanōti pādukē !

mānasānyakaṭhināni dēhinām |

prastarasya padavīgatasya yat

vyācakāra munidharmadāratām || 13.9 ||

359

raṅgēśayasya puruṣasya jagadvibhūtyai

rathyāparikramavidhau maṇipādarakṣē ! |

sīmantadēśamanavadyasarasvatīnāṃ

sindūrayanti bhavaticaritāḥ parāgāḥ || 13.10 ||

360

mānyēna raṅganṛpatēрмаṇipādarakṣē !
 cūḍāpadāni rajasā tava bhūṣayantaḥ |
 kālakramēṇa bhajatām kamalāsanatvaṃ
 nābhīsarōjarajasām nivasanti madhyē || 13.11 ||

361

mātarmukundacaraṇāvani ! tāvakīnāḥ
 cintāvaśīkaraṇacūrṇaviśēṣakalpāḥ |
 sañcārapāṃsukaṇikāḥ śirasā vahantō
 viśvaṃ punanti padapadmaparāgalēśaiḥ || 13.12 ||

362

āyōjitānyamaladhībhirananyalabhyē
 pādāvani ! śrutivadhūpaṭavāśakṛtyē |
 tvatsañcarapracalitāni rajāṃsi śaurēḥ
 prakhyāpayanti padapadmaparāgaśōbhām || 13.13 ||

363

mūrdhānamamba ! murabhinmaṇipādarakṣē !
 yēṣāṃ kadā'pi rajasā bhavatī punāti |
 tvāmēva tē sukṛtinaḥ snapayanti kālē
 mandāradāmarajasā makuṭacyutēna || 13.14 ||

364

rathyāvihārarajasā paridhūsarāṅgīm
 raṅgēśvarasya laḷitēṣu mahōtsavēṣu |
 prasphōṭayatyavanatō maṇipādukē ! tvām
 gaurīpatiḥ svayamibhājinapallavēna || 13.15 ||

365

nēḍīyasām nijaparāganivēśapūrvam
 sprṣṭvā śirāṃsi bhavatī bhavarōgabhājām |
 gāḍham nipīḍya garuḍadhvajapādarakṣē !
 mānagraham śamayatīva parairasādhyam || 13.16 ||

366

āpātavallavatanōrakumārayūnaḥ

pādāvani ! praviśatō yamunānikuñjān |

āsīdanaṅgasamarātpurataḥ pravṛttaḥ

sēnāparāga iva tē padavīparāgaḥ || 13.17 ||

367

gaṅgāpagātaṭalatāgrhamāśrayantyāḥ

pādāvani ! pracalitaṃ padavīrajastē |

prāyēṇa pāvanatamaṃ praṇatasya śambhōḥ

uddhūlanaṃ kimapi nūtanamātanōti || 13.18 ||

368

antē tadā tvamaviḷambitamānayanantī

raṅgādbhujāṅgaśayanaṃ maṇipādarakṣē ! |

kāmaṃ nivartayitumarhasi sañjvaraṃ mē

karpūracūrṇapaṭalairiva dhūlibhistē || 13.19 ||

369

raṅgēśapādasahadharmaṇi ! tvadīyān

maulau nivēśya mahitān padavīparāgān |

santatrivargapadavīmatilaṅghayantō

maulau padaṃ vidadhatē vibudhēśvarāṇām || 13.20 ||

370

mātastadā mādhavapādarakṣē !

tvayi prasaktaṃ tvarayōpayāntyām |

parāmṛśēyaṃ padavīparāgaṃ

prāṇaiḥ prayāṇāya samujjihānaiḥ || 13.21 ||

371

tathāgatā rāghavapādarakṣē !

sampaśyamānēṣu tapōdhanēṣu |

āsīdahalyā tava pāṃsulēśaiḥ

apāṃsulānām svayamagragāṇyā || 13.22 ||

372

paśyāmi padmēkṣaṇapādarakṣē !

bhavāmbudhiṃ pātumiva pravṛttān |

bhaktōpayānatvarayā bhavatyāḥ

paryasyamānān padavīparāgān || 13.23 ||

373

pañcāyudhī bhūṣaṇamēva śaurēḥ

yatastavaitē maṇipādarakṣē ! |

vitānvatē vyāptadiśaḥ parāgāḥ

śāntōdayān śatrucamūparāgān || 13.24 ||

374

pariṇatimakāṭhōrāṃ prāptayā yatprabhāvāt

alabhata śīlayā svān gautamō dharmadārān |

punarupajaniśaṅkāṇvārakaṃ pādukē ! tat

praśamayati rajastē rāgayōgaṃ prajānām || 13.25 ||

375

rajanivigamakālē rāmagāthāṃ paṭhantaḥ

kuśikatanayamukhyāḥ pādukē ! bhāvayantē |

upalaśakalasaktaistvatparāgairakāṇḍē

janitamunikaḷatrān daṇḍakāraṇyabhāgān || 13.26 ||

376

śubhasaraṇirajōbhiḥ śōbhayantī dharitrīm

pariṇatiramaṇīyān prakṣarantī pumarthān |

bhavasi bhuvanavandyā pādukē ! raṅgabhartuḥ

śaraṇamupagatānāṃ śāśvatī kāmadhēnuḥ || 13.27 ||

377

pavanataralītatē pādukē ! raṅgabhartuḥ

viharaṇasamayēṣu vyāptaviśvaḥ parāgaḥ |

viṣamaviṣayavartmavyākulānāmajasraṃ

vyapanayati janānāṃ vāsanārēṇujālam || 13.28 ||

378

niṣpratyūhamupāsiṣīmahi muhurniśśēṣadōṣacchidō

nityaṃ raṅgadhurandharasya nigamastōmārcitē pādukē !

dhattē mūrdhabhirādīpadmajanitā tattādrśī santatiḥ

yatsaṅcārapavitritakṣitirajaḥ paṅktiṃ

catuṣpañcaṣaiḥ || 13.29 || 379

rajasā parōrajastat

na khalu na laṅghyēta bhagavatō'pi padam |

kimuta hrdayaṃ madīyaṃ

bhavatī yadi nāma pādukē ! na syāt || 13.30 ||

380

|| iti śrīkavitārkkikasimḥasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāsahasrē parāgapaddhatiḥ trayōdaśī ||

kavitārkkikasimḥāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivya maṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ nādapaddhatiḥ caturdaśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ||

śrutīnāṃ bhūṣaṇānāṃ tē śaṅkē raṅgēndrapādukē ! |

mithaḥ saṅgharṣasañjātaṃ rajaḥ kimapi śīñjitam || 14.1 ||

381

murabhinmaṇipādukē ! bhavatyāḥ

stutimākarṇayatāṃ mayā nibaddhām |

avadhīrayasīva mañjunādaiḥ

acamatkāravacāṃsi durjanānām || 14.2 ||

382

vihitēṣvabhivādanēṣu vēdaiḥ

gamanōdīritagarbharatnanādā |

madhuraṃ madhuvairipādarakṣē !

bhavatī pratyabhivādanaṃ vidhattē || 14.3 ||

383

svadatē kimihaiva raṅganāthō

mayi tiṣṭhan yadi vā padē parasmin |

iti pṛcchasi dēvi ! nūnamasmān

madhuraistvaṃ maṇipādukē ninādaiḥ || 14.4 ||

384

avarōdhagatasya raṅgabhartuḥ

gatiṣu vyañjitarbharatnanādā |

pratisaṃllapasīva pādukē ! tvam

kamalānūpuramañjuśiñjitānām || 14.5 ||

385

murabhiccaraṇāravindarūpaṃ

mahitānandamavāpya pūruṣārtham |

anaghairmaṇipādukē ! ninādaiḥ

ahamannāda itīva gāyasi tvam || 14.6 ||

386

madhuvairipadāmbujaṃ bhajantī

maṇipādāvani ! mañjuśiñjitēna |

paṭhasīva muhuḥ svayaṃ prajānām

aparōpajñamariṣṭasāntimantram || 14.7 ||

387

śrutibhiḥ paramaṃ padaṃ murārēḥ

anidaṅkāramanēvamityupāttam |

idamitthamiti bravīṣi nūnaṃ

maṇipādāvani ! mañjubhiḥ praṇādaiḥ || 14.8 ||

388

munayaḥ praṇidhānasanniruddhē

hṛdi raṅgēśvararatnapādukē ! tvām |

vinivēśya vibhāvayantyananyāḥ

praṇavasya praṇidhiṃ tava praṇādam || 14.9 ||

389

madhuraṃ maṇipādukē ! pravṛttē

bhavatī raṅgapatērvihāarakālē |

abhayārthanayā samabhyupētān

avisaṃvādayatīva mañjunādaiḥ || 14.10 ||

390

śravasōrmama pāraṇāṃ diśantī

maṇipādāvani ! mañjulaiḥ praṇādaiḥ |

ramayā kṣamayā ca dattahastaṃ

samayē raṅgadhurīṇamānayēthāḥ || 14.11 ||

391

anuyāti nityamamṛtātmikāṃ kalāṃ

tava raṅgacandramaṇipādu ! jhaṅkṛtam |

śravasā mukhēna paribhujya yatkṣaṇāt

ajarāmaratvamupayānti sādhaveḥ || 14.12 ||

392

paruṣairajasramasatāmanarthakaiḥ

parivādapaiśunavikatthanādibhiḥ |

madhukaiṭabhārimaṇipādukē ! mama

śrutiduṣkṛtāni vinivāraya svanaiḥ || 14.13 ||

393

pādukē ! parijanasya dūrataḥ

sūcayanti khalu tāvakāḥ svanāḥ |

līlayā bhujagatalpamujjhataḥ

śrīmatastricaturāṇ padakramān || 14.14 ||

394

dēvi ! daityadamanāya satvaraṃ

prasthitasya maṇipādukē ! prabhōḥ |

viśvamaṅgaḷaviśēṣasūcakaṃ

śākunaṃ bhavati tāvakaṃ rutam || 14.15 ||

395

dātumarhasi tadā mama śrutau

dēvi ! raṅgapatiratnapādukē ! |

vihvalasya bhavadīyaśiṅjitaṃ

svādu karṇarasanārasāyanam || 14.16 ||

396

ahamupari samastadēvatānām

upari mamaiṣa vibhāti vāsudēvaḥ |

tadiha parataraṃ na kiñcidasmāt

iti vadasīva padāvani ! praṇādaiḥ || 14.17 ||

397

avanata vibudhēndramaulimālā

madhumadaśikṣitamantharaprayātā |

prathayasi parirabdhaśauripādā

maṇikalahēna viyātajalpitanī || 14.18 ||

398

āsthānēṣu tridaśamahitān vartayitvā vihārān

sthānē sthānē nijaparijanaṃ vārayitvā yathārham |

vāsāgāraṃ svayamupasaran pādukē ! mañjunādām

āparyaṅkāṇna khalu bhavatīm raṅganāthō jahāti || 14.19 ||

399

antaranyastairmaṇibhiruditaṃ pādukē ! raṅgabandhau

mandaṃ mandaṃ nihitacaraṇē mañjulaṃ tē ninādam |

paśyantyādikramapariṇatēḥ prāktanīm tāṃ parāyā

manyē mitrāvaruṇaviṣayāduccarantīmavasthām || 14.20 ||

400

prakhyātānāṃ pariṣadi satāṃ kārayitvā pratijñāṃ

prāyēṇa tvāṃ prathitavibhavāṃ varṇayantī mayā tvam |

pādanyāsakramamanuguṇaṃ prāpya raṅgādhirājāt

padyārambhān gaṇayasi paraṃ pādukē !

svairninādaiḥ || 14.21 || 401

viṣṇōrasmin padasarasijē vṛttibhēdairvicitraiḥ

aidamparyaṃ nigamavacasāmaikakaṇṭhyēna siddham |

itthaṃ puṃsāmanipuṇadhiyāṃ pādukē ! tvāṃ tadēva

sprṣṭvā satyaṃ vadasi niyataṃ mañjunā śīñjitēna || 14.22 ||

402

āmnāyaistvāmanitaraparaiḥ stōtumabhyudyatānām

madhyē bhaktyā madhuvijayinaḥ pādukē ! mōhabhājām |

śikṣātattvaskhalitavacasām śikṣayasyēva puṁsām

mātrādīni svayamanupadam mañjubhiḥ svairninādaiḥ || 14.23 || 403

lakṣmīkāntam kamapi taruṇam rathyayā niṣpatantam

rāgād draṣṭum tvaritamanasām rājadhānīvadhūnām |

pratyādēśam bhajati madhuraiḥ pādukē ! śiñjitaistē

cētōhārī kusumadhanuṣaḥ śiñjinīmañjunādaḥ || 14.24 || 404

raṅgādhīśē saha kamalayā sādaram yāyajūkaiḥ

sāram divyam savanahaviṣām bhōktumāhūyamānē |

nēdīyōbbhirnigamavacasām nityamamhaḥ pratīpaiḥ

pratyālāpam diśati bhavatī pādukē ! śiñjitaiḥ svaiḥ || 14.25 || 405

upāsyā nūnam maṇipādukē ! tvām

raṅgēśapādāmbujarājahaṁsīm |

patyuh prajānāmalabhanta pūrvam

mañju svanam vāhanarājahaṁsāḥ || 14.26 || 406

anādimāyārajanīvaśēna

prasvāpabhājām pratibōdhanārham |

paśyāmi nityōditavāsarasya

prabhātanāndīmiva pādukē ! tvām || 14.27 || 407

śṛṇōtu raṅgādhipatiḥ prajānām

ārtadhvaniṁ kvāpi samujjihānam |

itīva matvā maṇipādukē ! tvām

mandapracārairmṛduśiñjitā'si || 14.28 || 408

antē mamārtiṃ śamayīsyatastām
 agrēsarāṇyāpatatō murārēḥ |
 śramōpapannaḥ śṛṇuyāṃ bhavatyāḥ
 śītāni pādāvani ! śiñjitāni || 14.29 ||

409

svādūni raṅgēśvarapādarakṣē !
 śrōtraiḥ pibantastava śiñjitāni |
 pacantyavidyōpacitānaśēṣān
 antargatānātmavidaḥ kaṣāyān || 14.30 ||

410

avaimi raṅgādhipatēḥ sakāśāt
 avēkṣamāṇēṣu janēṣu rakṣām |
 udāranādāṃ maṇipādukē ! tvām
 ōmityanujñākṣaramudgirantīm || 14.31 ||

411

madhudviṣaḥ svairavihāra hētuh
 mañjusvanān śikṣayasīva mātah ! |
 paryantabhājōrmaṇipādarakṣē !
 padmādharāṇyōrmaṇinūpurāṇi || 14.32 ||

412

prāsthānikēṣu samayēṣu samāgatēṣu
 prāptā padaṃ paricitaṃ dvijapuṅgavēna |
 puṣṇāsi raṅganṛpatērmaṇipādukē ! tvaṃ
 puṇyāhaghōṣamiva garbhamāṇipraṇāḍaiḥ || 14.33 ||

413

ārtadhvanērucitamuttaramantakālē
 karṇēṣu mañjuninadēna kariṣyasīti |
 vāsaṃ bhajanti kṛtinō maṇipādarakṣē !
 puṇyēṣu dēvi ! puḷinēṣu marudvṛdhāyāḥ || 14.34 ||

414

dūtyē balērvimathanē śakaṭasya bhaṅgē
 yātrōtsavēṣu ca vibhōḥ pratipannasakhyā |
 vīrāyitāni birudōpahitāni nūnaṃ
 mañjusvanaiḥ prathayasē mañipādukē ! tvam || 14.35 || 415

stōtuṃ pravṛttamapi mām niḡamastutām tvām
 vyāsajyamānakaraṇaṃ viṣayēṣvajasram |
 antarmañidhvanibhiracyutapādukē ! tvam
 sambōdhayasyanukalaṃ sahaḡānukampā || 14.36 || 416

dēvasya dānavaripōrmañipādarakṣē !
 prasthānamaṅgaḡavidhau pratipannanādām |
 mā bhaiṣṭa sādḡava iti svayamālapantīm
 jānē jagattritayarakṣaṇadīkṣitām tvām || 14.37 || 417

svacchandavibhramagatau mañipādukē ! tvam
 pādāravindamadhigamya parasya puṃsaḡ |
 jātasvanā pratipadaṃ japaśīva sūktaṃ
 vidrāvaṇaṃ kimapi vairivarūthinīnām || 14.38 || 418

rakṣārthamāśritajanasya samujjihānē
 raṅgēśvarē śaradi śēṣabhujāṅgatalpāt |
 nādāstava śrutisukḡā mañipādarakṣē !
 prasthānaśaṅkhaninadāt prathamē bhavanti || 14.39 || 419

nityaṃ padāmburuhayōriha gōpikām tvām
 gōpījanapriyatamō mañipādarakṣē |
 sampannaghōṣavibhavām gatibhirnijābhiḡ
 prītyēva na tyajati raṅgasamāśritō'pi || 14.40 || 420

prāyaḥ padāvani ! vibhōḥ praṇatārtihantuḥ

prasthānamaṅgaḷavidhau prathamōdyatāni |

tvacchiñjitāni sapadi svayamārabhantē

kālōcitān kanakakāhaḷaśaṅkhanādān || 14.41 ||

421

āmreḍitaśrutigaṇairninadairmaṇīnām

āmnāyavēdyamanubhāvamabhaṅguraṃ tē |

udgāsyatāṃ niyatamicchasi sāmagaṇām

tānapradānamiva śauripadāvani ! tvam || 14.42 ||

422

rathyāsu raṅganṛpatērmaṇipādarakṣē !

tvadgarbharatnajanitō madhuraḥ praṇādaḥ |

sandarśanōtsukadhiyāṃ purasundarīṇām

sampadyatē śravaṇamōhanamantraghōṣaḥ || 14.43 ||

423

ākasmikēṣu samayēṣvapavārya bhr̥tyān

antaḥpuraṃ viśati raṅgapatau salīlam |

vyāmōhanēna bhavatī sudṛśāmadhītē

mañjusvanēna madanōpaniṣadrahasyam || 14.44 ||

424

yātrāvihārasamayēṣu samutthitaṃ tē

raṅgādhīpasya caraṇāvani ! mañju nādam |

paryākulēndriyamṛgagrahaṇāya puṃsāṃ

sammōhanaṃ śabaragītāmiva pratīmaḥ || 14.45 ||

425

prāyēṇa sahyaduhiturnadarājakanyā

jāmāturāgamanasūcanamīhamānā |

mañjupraṇādasubhagairmaṇipādukē ! tvām

antaryutāmakṛta yautakarataṅkhaṇḍaiḥ || 14.46 ||

426

nityaṃ vihārasamayē nigamānuyātaiḥ
 vikṣēpatāṇḍavitagarbhamaṇiprasūtaiḥ |
 nādaiḥ svayaṃ narakamardanapādarakṣē !
 nādāvasānanilayaṃ vadasīva nātham || 14.47 || 427

sādhāraṇēṣu yuvayōrmaṇipādarakṣē !
 dēvasya dānavaripōstriṣu vikramēṣu |
 adyāpi śīṇjitamiṣādanuvartamānaṃ
 nyūnādhikatvaviṣayaṃ kalaham pratīmaḥ || 14.48 || 428

prāyaḥ padāvani ! vibhōḥ praṇayāparādhē
 mānagrahaṃ śamayitum mahiṣījanānām |
 uccārayanti ninadaistava garbharatnā -
 nyudghātamakṣaramupāśrayabhāratīnām || 14.49 || 429

antaścarēṣu pavanēṣu jitēṣvabhijñāḥ
 pratyāṇmukhīm pariṇamayya manaḥ pravṛttim |
 āsvādayanti sarasaṃ maṇipādarakṣē !
 nādāvasānasamayē bhavatīninādam || 14.50 || 430

dākṣiṇyamatra niyataṃ niyatā sudhā'smin
 ityudgatō niyatamacyutapādarakṣē ! |
 pratyēkaśaṃśritapadastutayē bhavatyōḥ
 saṅgharṣavāda iva madhyamaṇipraṇādaḥ || 14.51 || 431

sañcārakēlikalahāyitagarbharatnā
 sāṃsiddhikaṃ sakalajantuṣu sārvaabhaumam |
 rakṣārthinām prathayasīva padāvani ! tvaṃ
 raṅgēśvarasya niravagrahamānṛśaṃsyam || 14.52 || 432

prāptuṃ paraṃ puriśayaṃ puruṣaṃ munīnām
 abhyasyatāmanudinaṃ praṇavaṃ trimātram |
 śrīraṅgarājacaraṇāvani ! śīṅjitaṃ tē
 śaṅkē samunnayanasāmaviśēṣaghōṣam || 14.53 ||

433

nityaṃ samāhitadhiyāmupadarśayanti
 nāgēśayaṃ kimapi dhāma nijōrdhvabhāgē |
 hr̥tkarṇikāmanugatā maṇipādukē ! tvam
 mañjusvanā sphurasi vāgbhramarī parēva || 14.54 ||

434

mānēṣu dānavaripōрмаṇipādarakṣē !
 tvāmāśritēṣu nigamēṣvavadhīritēṣu |
 mañjusvanairvadasi maivamitīva mātah !
 vēlāṃ lilaṅghayiṣatō manujānnirōddhum || 14.55 ||

435

krandatsu kātaratayā karaṇavyapāyē
 raṅgōpaśalyaśayitēṣu janēṣvalakṣyam |
 āsīdasi tvaritamaskhalitānukampā
 mātēva mañjuninadā maṇipādukē ! tvam || 14.56 ||

436

bhāsvatsuvarṇavapuṣāṃ maṇipādarakṣē !
 padmāśahāyapadapadmavibhūṣaṇānām |
 mañjīraśīṅjitavikalpitamañjunādā
 mañjūṣikēva bhavatī nigamāntavācām || 14.57 ||

437

raṅgēśapādakamalāt tvadadhīnavṛttēḥ
 anyēṣu kēṣucidalakṣyamananyavēdyam |
 āmnāyagūḍhamabahirmaṇibhiḥ kvaṇadbhiḥ
 nēdīyasāṃ prathayasīva nijānubhāvam || 14.58 ||

438

kālōpapannakaraṇātyayanirvicēṣṭē

jātaśramē mayi janārdanapādarakṣē !

āśvāsanāya purataḥ prasarantu mātāḥ !

vārtāharāstava ravāḥ śamitārtayō mē || 14.59 ||

439

saṃrakṣaṇāya samayē jagatām trayāṇām

yātrāsu raṅganṛpatērupatasthuṣiṣu |

sampatsyate śrutisukhairmaṇipādarakṣē !

maṅgalyasūktiranaghā tava mañjunādaiḥ || 14.60 ||

440

garbhōpalairgamanavēgavaśādvilōlaiḥ

vācālītā madhubhidō maṇipādarakṣē |

prastauṣi bhāvitadhiyām pathi dēvayānē

prasthānamaṅgaḷamṛdaṅgaviśēṣaghōṣam || 14.61 ||

441

paryaṅkamāśritavatō maṇipāduke ! tvam

pādam vihāya parikalpitamaunamudrā |

śrōtum prabhōravasaram diśasīva mātāḥ !

nābhīsarōjaśayitārbhakasāmagītim || 14.62 ||

442

bhōgāya dēvi ! bhavatī maṇipādarakṣē !

padmāsahāyamadhirōpya bhujaṅgatalpē |

viśvasya guptimadhikṛtya vihārahīnā

vācaṃyamā kimapi cintayatīva kāryam || 14.63 ||

443

nityaprabōdhasubhagē puruṣē parasmin

nidrāmupēyūṣi tadēkavihāraśīlā |

mañjusvanam vijahatī maṇipāduke ! tvam

saṃvēśamicchasi param caraṇāntikasthā || 14.64 ||

444

lāsyam vihāya kimapi sthitamāśrayantī
 raṅgēśvarēṇa sahitā maṇimaṇḍapēṣu |
 mañjusvanēṣu viratēṣvapi viśvamētat
 maunēna hanta bhavatī mukharīkarōti || 14.65 || 445

vismāpitēva bhavatī maṇipādarakṣē !
 vairōcanērvitarāṇēna tathāvidhēna |
 ētāvata'lamiti dēvi ! grhītapādā
 nātham trivikramamavārayatēva nādaiḥ || 14.66 || 446

sāmāni raṅganṛpatiḥ sarasam ca gītam
 līlāgatēṣu vinivārayati svatantraḥ |
 śrōtuṃ tava śrutisukhāni viśēṣavēdī
 mañjūni kāñcanapadāvani ! śīñjitāni || 14.67 || 447

tattādṛśīm prathayatā rucirām svarēkhām
 varṇādhikēna madhusūdanapādarakṣē ! |
 paśyanti cittanikaṣē vinivēśya santō
 mañjusvanēna tava naigamikaṃ suvarṇam || 14.68 || 448

mugdhasya hanta bhavatīm stuvatō mamaitā -
 nyākārṇya nūnamayathāyathajalpitāni |
 itthaṃ vada tvamiti śikṣayituṃ praṇādān
 mañjūnudīrayasi mādhavapādukē ! tvam || 14.69 || 449

ādaḥ sahasramiti yatsahasā mayōktaṃ
 tuṣṭuṣatā niravadhiṃ mahimārṇavam tē |
 āmrēḍayasyatha kimētadamṛṣyamāṇā
 mañjusvanēna madhujinmaṇipādukē ! tvam || 14.70 || 450

parimitaparibarhaṃ pādukē ! sañcariṣṇau
 tvayi vinihitapādē līlayā raṅganāthē |
 niyamayati vipañcīṃ nityamēkāntasēvī
 niśamayitumudārānnāradaśtē ninādān || 14.71 ||

451

viharati viśikhāyāṃ raṅganāthē salīlaṃ
 gamanavaśavilōlairgarbharatnaiḥ kvaṇantyaḥ |
 mañivalayaninādairmañjulaistē diśanti
 prativacanamudāraṃ pādukē ! pauranāryaḥ || 14.72 ||

452

anukṛtasavanīyastōtraśastrāṃ ninādaiḥ
 anugatanigamāṃ tvāmāsthītō raṅganāthaḥ |
 anitaravibudhārhaṃ havyamāsvādayiṣyan
 viśati caraṇarakṣē ! yajñavāṭaṃ dvijānām || 14.73 ||

453

caraṇakamalamētadraṅganāthasya nityaṃ
 śaraṇamiti janānāṃ darśayantī yathāvat |
 pratipadamapi hr̥dyaṃ pādukē ! svādubhāvāt
 anuvadati paraṃ tē nādamāmnāyapañktiḥ || 14.74 ||

454

rahitabhujagatalpē tvatsanāthē prajānāṃ
 pratibhayaśamanāya prasthitē raṅganāthē |
 prathamamudayamānaḥ pādukē ! tūryaghōṣāt
 pratiphalati ninādaḥ pāñcajanyaē tvadīyaḥ || 14.75 ||

455

vakuladharatanustvaṃ saṃhitāṃ yāmapaśyaḥ
 śrutipariṣadi tasyāḥ saurabhaṃ yōjayanti |
 haricaraṇasarōjāmōdasammōditāyāḥ
 pratipadaramaṇīyāḥ pādukē ! tē ninādāḥ || 14.76 ||

456

danutanayanihanturjaitrayātrānukūlē

śaradupagamakālē sahyajāmāpatanti |

śrutimadhuramudāraṃ śikṣituṃ tē ninādaṃ

parihṛtanijavāsāḥ pādukē ! rājahaṃsāḥ || 14.77 ||

457

viharaṇasamayēṣu pratyahaṃ raṅgabhartuḥ

caraṇanakhamayūkhaiḥ sōttarīyā viśuddhaiḥ |

pariṇamayasi nādaṃ pādukē ! garbharatnaiḥ

damayitumiva śiṣyān dīrghikārājahaṃsān || 14.78 ||

458

pariṣadi viratāyāṃ pādukē ! raṅgabhartuḥ

pariṇanamapavārya prasthitasyāvarōdhān |

maṇinikarasamudyanmañjunādāpadēśāt

abhilapasi yathārhaṃ nūnamālōkaśabdam || 14.79 ||

459

gurujananiyataṃ tad gōpikānāṃ sahasraṃ

dinakaratanayāyāḥ saikatē divyagōpaḥ |

vaśamanayadayatnāt vaṃśanādānuyātaiḥ

tava khalu padarakṣē ! tādṛśairmañjunādaiḥ || 14.80 ||

460

nijapadavinivēśānnirviśēṣapracārān

pariṇamayati bhaktān raṅganāthō yathā mām |

iti viharaṇakālē mañjuśīñjāviśēṣaiḥ

hitamupadiśasīva prāṇināṃ pādukē ! tvam || 14.81 ||

461

ayamayamiti taistaiḥ kalpitānadhvabhēdān

pratipadamavalōkya prāṇināṃ vyākulānām |

caṭulamaṇikalāpaiḥ śauripādāvani ! tvam

mukharayasi vihārairmuktighaṇṭhāpathāgryam || 14.82 ||

462

padakamalamudāraṃ darśayantī murārēḥ
 kalamadhuraninādā garbharatnairvilōlaiḥ |
 viṣamaviṣayatṛṣṇāvyākulāni prajānām
 abhimukhayasi nūnaṃ pādukē ! mānasāni || 14.83 || 463

madhuripupadarakṣē ! mandabuddhau mayi tvām
 anavadhimahimānaṃ tvatprasādāt stuvānē |
 mañinikarasamutthairmañjunādaiḥ kavīnām
 uparamayasi tāṃstān nūnamutsēkavādān || 14.84 || 464

śaraṇamupagatē tvāṃ śārṅgiṇaḥ pādarakṣē !
 sakṛditi vidhisiddhaṃ tyaktukāmē vimōhāt |
 pracalitamañijālavyaṅjitaiḥ śiñjitaiḥ svaiḥ
 alamalamiti nūnaṃ vārayasyādarēṇa || 14.85 || 465

vikalakaraṇavṛttau vihvalāṅgē vilakṣaṃ
 vilapati mayi mōhādbibhratī śauripādam |
 parisaramadhigantuṃ paśya pādāvani ! tvam
 pratibhayamakhilaṃ mē bhartsayantī ninādaiḥ || 14.86 || 466

karaṇavigamakālē kālaluṅkāraśaṅkī
 drutapadamupagacchan dattahastaḥ priyābhyām |
 pariṇamayatu karṇē raṅganāthaḥ svayaṃ naḥ
 praṇavamiva bhavatyāḥ pādukē ! mañjunādam || 14.87 || 467

kamalavanasakhīm tāṃ kaumudīmudvahantaṃ
 savidhamupanayantī tādrśaṃ raṅgacandram |
 praḷayadinasamutthān pādukē ! māmakīnān
 praśamaya paritāpān śītalaiḥ śiñjitaiḥ svaiḥ || 14.88 || 468

praśamayatu bhayaṃ naḥ paścimaśvāsakālē

rahasi viharaṇaṃ tē raṅganāthēna sārdham |

niyatamanuvidhattē pādukē ! yanninādō

nikhilabhuvanarakṣāghōṣaṇāghōṣalīlam || 14.89 ||

469

trikavinihitahastaṃ cintayitvā kṛtāntaṃ

gatavati hṛdi mōhaṃ gacchatā jīvitēna |

parikalayatu bōdhaṃ pādukē ! śiñjitaṃ tē

tvarayitumiva sajjam tvadvidhēyaṃ mukundam || 14.90 ||

470

upaghnaṃ saṃvittērupaniṣadupōdghātavacanaṃ

tava śrāvaṃ śrāvaṃ śrutisubhagamantarmaṇiravam |

vijṛmbhantē nūnaṃ madhumathanapādāvani ! mama

dravībhūtadrākṣāmadhurimadhurīṇāḥ phaṇitayaḥ || 14.91 ||

471

vilāsaiḥ krīṇantō nikhilajanacētāṃsi vividhāḥ

vihārāstē raṅgakṣitiramaṇapādāvani ! muhuḥ |

vigāhantāmantarmama viluṭhadantarmaṇiśilā

khalātkāravayākṣaradamṛtadhārādhamanayaḥ || 14.92 ||

472

śrutisrēṇīsthēyaśrutisubhagaśiñjāmukharitāṃ

bhajēma tvāṃ padmāramaṇacaraṇatrāyiṇi ! param |

na mudrānidrāṇadraviṇakaṇaviśrāṇanadaśā

viśālāhaṅkāraṃ kamapi ghanahuṅkāraparuṣam || 14.93 ||

473

tavaitacchrīraṅgakṣitipatipadatrāyiṇi ! nṛṇāṃ

bhavatyāgaścintāraṇaraṇakabhaṅgāya raṇitam |

śarīrē svaṃ bhāvaṃ prathayati yadākarṇanavaśāt

na naḥ karṇē bhāvī yamamahīṣaghaṇṭāghaṇaghaṇaḥ || 14.94 ||

474

paritrastāḥ puṇyadravapatānavēgātprathamataḥ
 kṣaradbhiḥ śrīraṅgakṣitiramaṇapādāvani ! tadā |
 vidāmāsurdēvā balimathanasaṃrambhamanaghaiḥ
 praṇādaistē sadyaḥ padakamalavikrāntipiśunaiḥ || 14.95 || 475

svēṣu svēṣu padēṣu kiṃ niyamayasyaṣṭau diśāmīśvarān
 svairālāpakathāḥ pravartayasi kiṃ trayyā sahāsīnayā |
 raṅgēśasya samastalōkamahitaṃ prāptā padāmbhōruhaṃ
 mā bhaiṣṛiti māmudīrayasi vā mañjusvanaiḥ
 pādukē ! || 14.96 || 476

raṅgē dēvi ! rathāṅgapāṇicaraṇasvacchandaliḥsakhi !
 stōkaspanditaramyavibhramagatiprastāvakaṃ tāvakam |
 kālōpāgatakālakiṅkaracamūhuṅkārāpāramparī -
 durvāraprativāvadūkamanaghaṃ śrōṣyāmi
 śīñjāravam || 14.97 || 477

tvacchiñjāravaśarkarārasasadāsvādātsatāmunmadā
 mātarmādhavapādukē ! bahavidāṃ prāyaḥ śrutirmuhyati |
 sārāsārasakṛdvimarśanaparimlānākṣaragranthibhiḥ
 granthaistvāmiha varṇayāmyahamatastrāsatrapā -
 varjitaḥ || 14.98 || 478

tavāmba ! kila khēlatāṃ gativasēna garbhāśmanāṃ
 ramāramaṇapādukē ! kimapi mañjubhiḥ śīñjitaiḥ |
 padaṣṭutividhāyibhistvadanubhāvasiddhāntibhiḥ
 sayūthyakalahāyitaṃ śrutiśataṃ samāpadyatē || 14.99 || 479

kṣipati maṇipādarakṣē !

nādairnūnaṃ samāśritatrāṇē |

raṅgēśvarasya bhavatī

rakṣāpēkṣāpratīkṣaṇaviḷambam || 14.100 ||

480

|| iti śrīkavitārkkikaśiṃhasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāśahasrē nādapaddhatiḥ caturdaśī ||

kavitārkkikaśiṃhāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṁaṇipādukābhyāṁ namaḥ

॥ ratnasāmānyapaddhatiḥ pañcadaśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṁ sadā hṛdi ॥

udarciṣastē raṅgēndra

pādāvani ! bahirmaṇīn |

antarmaṇiravaṁ śrutvā

manyē rōmāñcitākṛtīn ॥ 15.1 ॥

481

vidhēhi śaurēрмаṇipādukē ! tvam

vīpadyamānē mayi raśmijālaiḥ |

āsīdatāmantaḥkārāṇāṁ

vitṛāsanān vētralatāviśēṣān ॥ 15.2 ॥

482

mukundapādāvani ! madhyanāḍyā

mūrdhanyayā niṣpatatō mumukṣōḥ |

ābrahmalōkāḍavalambanārthaṁ

ratnāni tē raśmigaṇaṁ sṛjanti ॥ 15.3 ॥

483

asūryabhēdyāṁ rajanīṁ prajānām

ālōkamātrēṇa nivārayantī |

amōghavṛttirmaṇipādarakṣē !

muradviṣō mūrtimatī dayā tvam ॥ 15.4 ॥

484

raṅgēśapādāvani ! tāvakānām
 ratnōpalānām dyutayaḥ sphuranti |
 śrēyaḥ phalānām śrutivallarīṇām
 upaghnaśākhā iva nirvyapāyāḥ || 15.5 || 485

kasyāpi puṃsaḥ kanakāpagāyāḥ
 puṇyē salīlam pulinē śayālōḥ |
 samīpavṛttirmaṇipādukē ! tvam
 saṃvāhayantīva padaṃ karaiḥ svaiḥ || 15.6 || 486

didṛkṣamāṇasya paraṃ nidhānam
 snēhānvitē yōgadaśāvisēṣē |
 saṃvitpradīpaṃ maṇipādarakṣē !
 sandhukṣayantīva marīcayastē || 15.7 || 487

samādhibhājāṃ tanutē tvadīyā
 raṅgēśapādāvani ! ratnapaṅktiḥ |
 sthānam prayātum tamasāḥ paraṃ tat
 pradīpakṛtyaṃ prabhayā mahatyā || 15.8 || 488

badhnāsi raṅgēśvarapādarakṣē !
 manyē yathārhaṃ maṇiraśmijālaiḥ |
 sēvānatānām tridaśēśvarāṇām
 śēṣāpaṭiṃ śēkharasannikṛṣṭām || 15.9 || 489

bhajanti raṅgēśvarapādarakṣē !
 prakalpayantō vividhān pumarthān |
 udarciṣaścintayatām janānām
 cintāmaṇitvaṃ maṇayastvadīyāḥ || 15.10 || 490

nāthasya dattē nadarājakanyā

pātum śubhān pādanakhēnduraśmīn |

maṇiprabhābhiḥ pratipannapakṣāṃ

līlācakōrīmiva pādukē ! tvām || 15.11 ||

491

janasya raṅgēśvarapādukē ! tvam

jātānukampā janayasyayatnāt |

ākṛṣya dūrānmaṇiraśmijālaiḥ

ananyalakṣyāṇi vilōcanāni || 15.12 ||

492

raṅgēśapādāvani ! tāvakīnaiḥ

sprṣtāḥ kadācinmaṇiraśmipāśaiḥ |

kālasya ghōraṃ na bhajanti bhūyaḥ

kārāgrhāntēṣu kaśābhighātam || 15.13 ||

493

ratnāni raṅgēśvarapādarakṣē !

tvadāśritānyapratighairmayūkhaiḥ |

āsēduṣiṇāṃ śrutisundarīṇāṃ

vitānvatē varṇanicōlalakṣmīm || 15.14 ||

494

nidrārasapraṇayinō maṇipādarakṣē !

raṅgēśvarasya savidhaṃ pratipadyamānā |

śayyāphaṇīndramabhitō bhavatī vidhattē

ratnāṃśubhīryavanikāmiva darśanīyām || 15.15 ||

495

sadyastvadudgrahadaśānamitākṛtīnāṃ

srastāṃśukaṃ nijarucā maṇipādukē ! tvam |

padmāsahāyaparivāravilāsinīnāṃ

paṭṭāṃśukairiva payōdharamāvṛṇōṣi || 15.16 ||

496

dēvasya raṅgavasatēḥ purataḥ pravṛttaiḥ
 uddhūtaviśvatimirāṃ maṇiraśmijālaiḥ |
 manyē madīyahṛdayāyatanapravēśa -
 māṅgalyadīpakaṇikāṃ maṇipādukē ! tvām || 15.17 ||

497

ākīrṇaratnanikarāṃ maṇipādukē ! tvām
 raṅgēśvarasya lalitāṃ vipaṇiṃ pratīmaḥ |
 yatsaṃśrayēṇa bhavati sthirabhaktimūlyam
 kaivalyamatra jagatāṃ krayavikrayārham || 15.18 ||

498

vyañktum kṣamaṃ bhagavatō jagadīśvaratvam
 vajrāṅkuśadhvajasarōruhacakracihnam |
 āśliṣya nirbhararuciṃ maṇipādukē ! tvām
 āsīdanābharaṇasundaramaṅghripadmam || 15.19 ||

499

ratnaprabhāpaṭalacakramanōharā tvam
 padmāruṇam padamidaṃ tvayi raṅgabhartuḥ |
 manyē tadētadubhayaṃ maṇipādarakṣē !
 cakrābjamaṇḍalamakiñcanarakṣaṇārham || 15.20 ||

500

trāsātsvayaṃ praṇamatāṃ danujēśvarāṇāṃ
 saṅkhyē'valūnaśirasāmapī maulīratnaiḥ |
 āyōjayatyanukalam maṇipādukē ! tvām
 sairandhrikēva muravairikṛpāṇadhārā || 15.21 ||

501

āskandanāni vibudhēndraśikhāmaṇīnāṃ
 tvāmāśritānyasurasūdanapādarakṣē ! |
 ratnāni tē stutisuvarṇaparīkṣaṇārthē
 nūnam bhajanti nikaṣōpalatāṃ kavīnām || 15.22 ||

502

pādāvani ! praṇayināṃ pratipāditārthāṃ
 krīḍāsarōjamiva śauripadaṃ vahantīm |
 pratyuptaratnanikarapratipannaśōbhāṃ
 paśyāmi rōhaṇagirēradhidēvatāṃ tvām || 15.23 || 503

yāmēva ratnakiraṇairmaṇipādarakṣē !
 cūḍāpadē tanubhṛtāṃ bhavatī vidhattē |
 śakrādidaivataśikhāmaṇirajyamānaiḥ
 tāmēva tē prakāṣayanti padairabhikhyām || 15.24 || 504

ratnāṅkurairaviralā maṇipādarakṣē !
 pākōnmukhaiḥ parigatā puruṣārthasasyaiḥ |
 dēvēna raṅgapatinā jagatāṃ vibhūtyai
 kēdārikēva kṛpayā parikalpitā tvam || 15.25 || 505

nirdhūtamōhatimirāstava ratnadīpaiḥ
 nirviśyamānavibhavaṃ nadarājaputryā |
 pratyakṣayanti nigamāntanigūḍhamartham
 pādāvani ! tvayi nivēśitabhāvabandhāḥ || 15.26 || 506

ratnōpalaprakarasambhava ēṣa dūrāt
 raṅgādhirājacaraṇāvani ! tāvakīnaḥ |
 ārdraparādhaparikhinnadhiyāṃ prajānām
 āśvāsanārtha iva bhāti karaprasāraḥ || 15.27 || 507

vyāmuhyatō viśayibālamṛgān madīyān
 saṃsāragharmajanitāsu marīcikāsu |
 pādāvani ! praguṇaratnamayūkhajālaiḥ
 ākṛṣya viśramaya kēśavakāntisindhau || 15.28 || 508

antarnidhāya munibhiḥ parirakṣyamāṇām

ātmīyaraśmigūṇitāṃ maṇipādarakṣē !

raṅgēśapādakamalapratipannamudrāṃ

nīvīmavaimi bhavatīṃ nigamāntavācām || 15.29 ||

509

rāmasya raṅgavasatēścaraṇānuṣaṅgāt

kāṣṭhāṃ gatāṃ bhuvanapāvanatāṃ dadhānā

pādāvani ! pracuraratnaśīlānibaddhā

saṃsārasantaraṇasēturasi prajānām || 15.30 ||

510

diviṣanmakūṭeṣu sañcarantyāḥ

pracurastē maṇipādukē ! prakāśaḥ

divi raṅgapatērmahōtsavārthaṃ

vitatā vandanamālikēva bhāti || 15.31 ||

511

prabhavanti davīyasāṃ svabhāvāt

tava ratnāni mukundapādarakṣē !

ayasāmiva hanta lōhakāntāḥ

kaṭhinānāṃ manasāṃ vikarṣaṇāya || 15.32 ||

512

paripaśyati dēvi ! raṅganāthē

rahasi tvam savidhē niviśya lakṣmyāḥ

paripuṣyasi ratnadhāmabhiḥ svaiḥ

anasūyēva manōjñamaṅgarāgam || 15.33 ||

513

tava ratnakarārpitaṃ navīnaṃ

parigrhya sthiraṃśukam manōjñam

jaradaṃśukavatsukhēna dēhaṃ

kṛtinaḥ kēśavapādukē ! tyajanti || 15.34 ||

514

abhitō maṇipādukē ! nibaddhaiḥ

kṛtasamṣkāraviśēṣamātmaratnaiḥ |

kurutē bhavatī padaṃ murārēḥ

kaṭhinē'smin hṛdi mē nivēśayōgyam || 15.35 ||

515

nijaratnakarāñcalairmadīyān

aparādhānavadhūya dattasāmyā |

ramayā sahitasya raṅgabhartuḥ

padayōrarpaya pādukē ! svayaṃ mām || 15.36 ||

516

raśmijālaparivēṣabandhurā

raṅgabhūmipatiratnapādukē ! |

viśvalōcanavihaṅgahāriṇī

vāgurēva vitatā virājasē || 15.37 ||

517

mānasāmbujavikāśahētubhiḥ

sēvitā maṇigaṇaiḥ prabhākaraiḥ |

pādukē ! vahasi sadbhiraśritāṃ

dēvi ! viṣṇupadasampadaṃ navām || 15.38 ||

518

adhiśayitaphaṇīśvarasya śaurēḥ

svayamadhirūḍhapadōpadhānapārśvā |

maṇivalayajuṣā karēṇa mandaṃ

spṛśasi padāvani ! pādayōryugaṃ tat || 15.39 ||

519

bhavatyantē tvāṃ praṇatasya jantōḥ

tadōkō'grajvalanaṃ tvatprakāśaiḥ |

yatō nāḍyā madhyamayā viniryan

gatiṃ vindēt kēśavapādarakṣē ! || 15.40 ||

520

asīthilapariṇaddhā raśmijālairmaṇīnām

duradhigamatamaṇ naḥ pāramārōpayantī |

kamalanayanamādyam karṇadhāram dadhānā

bhavasi bhavapayōdhēḥ pādukē ! pōtapātrī || 15.41 ||

521

maṇikiraṇagaṇaistē kalpitē gulmabhēdē

mṛgayuriva kuraṅgīm tvām puraskṛtya bhavyām |

harati caraṇarakṣē ! bhaktipāśāvaruddham

hṛdayahariṇayūtham prāṇinām raṅganāthaḥ || 15.42 ||

522

paricitapadamūlā pādukē ! raṅgiṇastvam

prabhavati bhujamadhyē kaustubhō'yaṇ tathā'pi |

bhavati bhr̥śamadhastāt tējasā bhavyabhūmnā

śalabhitaduritānām tāvakānām maṇīnām || 15.43 ||

523

kalpaśrēṇīdinapariṇatau jantujālē prasuptē

viṣvagvyāptē jagati tamasā pādukē ! tādr̥śēna |

styānālōkaistava maṇigaṇairvāsagēhapradīpāḥ

sampadyantē saha kamalayā jāgarūkasya yūnaḥ || 15.44 ||

524

śrīraṅgēndōścaraṇakamaladvandvasēvāvalēpāt

ārūḍhāyām tvayi makhabhujāmānatān mauḷibhāgān |

tēṣām cūḍāmaṇibhiranaghaistāvakānām maṇīnām

kēśākēśi prabhavati mithastrāsalēśōjjhitānām || 15.45 ||

525

tvadratnōpalaraśmipaṇjaratanu -

trāṇam sthiram bibhratō

mātarmādhavapādukē ! na tu punar -

hastaiḥ spr̥śantyākulaiḥ |

dūrōtsiktadurāḍhyajihmagabila -

dvāḥpālakōpānala -

jvālāmitrakaṭhōravētralatikā -

dattārdhacandram vapuḥ || 15.46 ||

526

saṁvartōditasūryakōṭisadrśīm raṅgēśapādāvani !

prastauṣi pratiyatnaratnanikarajyōtiśchaṭāmudbhaṭām |

tanmanyē tadananyasūripariṣanmadhyē nivēśāya naḥ

tādr̥gvāsarasē'pi bhēttumacirādasmākamandham

tamaḥ || 15.47 || 527

salīlam vinyasya tvayi caraṇarakṣē ! nijapadam

yadr̥cchāniṣkrāntē viharati harau raṅgarasikē |

diśāsaudhānaṣṭau janayasi tadā nirbharamilat

maṇicchāyāmāyāghanaghaṭitakētuvyatikarān || 15.48 ||

528

mahārghairāśliṣṭām maṇibhiravadhūtadyumaṇibhiḥ

kathañcit kṣētrajñairadhigatapadāmamba ! bhavatīm |

mukundēna trātuṁ padakamalamūlē vinihitām

nirābādhām manyē nidhimanaghavācām niravadhim || 15.49 || 529

tāpatrayaṁ nirundhē pacati kaṣāyān viśōṣayati paṅkam |

tējastritayamidaṁ tē śaṅkē raṅgēndrapādukē ! tējaḥ || 15.50 || 530

|| iti śrīkavitārkkikasiṁhasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāśahasrē ratnasāmānyapaddhatiḥ pañcadaśī ||

kavitārkkikasiṁhāya kalyāṇaguṇasālinē |

śrīmatē vēṅkaṭeśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivya maṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ bahuratnapaddhatiḥ ṣōḍaśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

mukhabāhūrupādēbhyō

varṇān sṛṣṭavataḥ prabhōḥ |

prapadyē pādukāṃ ratnaiḥ

vyaktavarṇavyavasthitim ॥ 16.1 ॥

531

maṇibhiḥ sitaraktapītakṛṣṇaiḥ

bhavatī kāñcanapādukē ! vicitrā |

yugabhēdavikalpitaṃ murārēḥ

yugapaddarśayatīva varṇabhēdam ॥ 16.2 ॥

532

navaratnavicitritā murārēḥ

padayōstvaṃ maṇipādukē ! vibhāsi |

navakhaṇḍavatī vasundharēva

praṇayājjanmabhuvam samāśrayantī ॥ 16.3 ॥

533

sahasā vinivēdya sāparādhān

tvadadhīnasvapadē mukundapādē |

aruṇōpalasaktamauktikaśrīḥ

smayamānēva vibhāsi pādukē ! tvam ॥ 16.4 ॥

534

bahuratnasamudbhavaṃ mayūkhaṃ

tava manyē maṇipādukē ! murārēḥ |

caraṇōpagataṃ mayūrapīṇchaṃ

makuṭārōhaṇasāhasaṃ pramārṣṭum || 16.5 ||

535

prabhayā harinīlamauktikānāṃ

vikasantyā diśasīva pādukē ! tvam |

madhubhiccaraṇāravindalakṣmyāḥ

srajamindīvarapuṇḍarīkabaddhām || 16.6 ||

536

tava mādhavapādukē ! maṇīnāṃ

prabhayā dēvi ! sitāsītāruṇānām |

vahatē giriśasya mauḷigaṅgā

kumudēndīvarapadmakānanāni || 16.7 ||

537

prthagvidhānāṃ dyutibhirmaṇīnāṃ

tvāṃ pādukē ! lōhitaśuklakṛṣṇām |

vihārahētōriha raṅgabhartuḥ

pādānuṣaktāṃ prakṛtiṃ pratīmaḥ || 16.8 ||

538

tamālanīladyutimindranīlaiḥ

muktānuviddhāṃ maṇipādukē ! tvāṃ |

avaimi raṅgēśvarakāntisindhōḥ

vēlāmaviśrāntagatāgatārham || 16.9 ||

539

avaimi raṅgēśvarapādukābhyām

akālakālyāṃ vibhavaṃ vidhātum |

vajrēndranīlavyapadēśadrśyāṃ

bandīkṛtaṃ nūnamahastriyāmam || 16.10 ||

540

padasya gōptrī bhavatī murārēḥ
 maṇisprśā mauktikaratnabhāsā |
 antardṛśaṃ sāñjanayā munīnāṃ
 anakti karpūraśalākayēva || 16.11 ||

541

muktāmayūkhaprakaraiḥ subhadrā
 kṛṣṇā mahēndrōpalaraśmijālaiḥ |
 mānyā murārēрмаṇipādukē ! tvam
 vihārayuktā vijayaṃ vṛṇōṣi || 16.12 ||

542

vicitravarṇāṃ maṇipādukē ! tvāṃ
 chandōmayīm sāmanibaddhagītim |
 munīndrajuṣṭāṃ dvipadāṃ murārēḥ
 pratyāyikāṃ kāñcidṛcaṃ pratīmaḥ || 16.13 ||

543

prasēduṣī gōtrabhidaḥ praṇāmaiḥ
 puṣṇāsi raṅgēśvarapādukē ! tvam |
 maṇiprabhāsaṃvalanāpadēśāt
 prāyastadarhāṇi śarāsanāni || 16.14 ||

544

śōṇāśmanāṃ tava harinmaṇiraśmibhinnaṃ
 bālātapaṃ balivimardanapādarakṣē ! |
 śyāmīkṛtaṃ śukaśakuntagaṇapravēśāt
 śaṅkē satāṃ kimapi śālivanāṃ vipakvam || 16.15 ||

545

sambhidyamānamaṇividrumamauktikaśrīḥ
 sairandhrikēva bhavatī maṇipādarakṣē ! |
 prastauti raṅganṛpatēścaraṇāravindē
 kastūrikāghuṣṇacandanapaṅkacarcām || 16.16 ||

546

ātanvatīmasuramardanapādarakṣē !

śuddhāntapakṣmaḷadrśāṃ madanēndrajālam |
vaihārikīm vividharatnamayūkhalakṣyāt
manyē samudvahasi mōhanapiñchikāṃ tvam || 16.17 ||

547

ratnairvyavasthitasitāsitaśōṇavarṇaiḥ

ālōkavadbhirajahacchrutisannikarṣaiḥ |
draṣṭuṃ mukundacaraṇāvanimēśadrśyau
sandṛśyasē janani ! sambhṛtanētrapañktiḥ || 16.18 ||

548

gārutmatāntaritamauktikapañktilakṣyāt

dūrvāmadhūkaracitaṃ duritōpaśāntyai |
mātaḥ ! svayaṃ vahasi mugdhadhiyāṃ prajānām
maṅgalyamālyamiva mādhavapāduke ! tvam || 16.19 ||

549

raṅgādhirājapadarakṣiṇi ! rājatē tē

vajrōpasaṅghaṭitamauktikavidrumaśrīḥ |
saktā ciraṃ manasi saṃyaminām nivāsāt
sūryēnduvahnimayamaṇḍalavāsanēva || 16.20 ||

550

āsaktavāsavaśilāśakalāstvadīyāḥ

padmāśahāyapadarakṣiṇi ! padmarāgāḥ |
pratyakṣayanti kamapi bhramarābhilīnaṃ
pādāravindamakarandarasapravāham || 16.21 ||

551

antaḥ purāṇi samayēṣvabhigantumēkā

raṅgēśiturjñāpayasīva padāvani ! tvam |
muktāṃśujālamīlanādruciraiḥ pravālaiḥ
bimbādharaṃ smitaviśēṣayutaṃ priyāṇām || 16.22 ||

552

raṅgēśvarasya mṛgayōścaraṇāvasaktāṃ
 rakṣaḥ kapīndramakuṭeṣu nivēśayōgyām |
 manyē padāvani ! nibaddhavicitraratnāṃ
 māyāmṛgasya racitāmiva carmaṇā tvām || 16.23 || 553

badhnāsi raṅgapativibhramapādukē ! tvam
 māyākirātamakuṭē navabarhamālām |
 ākrṣṭavāsavadhanuśśakalairmaṇīnām
 anyōnyasaṅghaṭitakarburitairmayūkhaiḥ || 16.24 || 554

anyōnyabandhurarahrinmaṇipadmarāgā
 raṅgēśvarasya caraṇāvani ! rājasē tvam |
 ātmōpamānavibhavāccaritārthayantī
 śailātmajāgiriśayōriva mūrtimēkām || 16.25 || 555

tāpatrayapraśamanāya samāśritānām
 sandarśitāruṇasitāsitaratnapaṅktiḥ |
 puṣṇāsi raṅganṛpatērmaṇipādukē ! tvam
 prāyaḥ sarōjakumudōtpalakānanāni || 16.26 || 556

dēhadyutiṃ prakāṭayanti mahēndranīlāḥ
 śaurēḥ padāmbujaruciṃ tava padmarāgāḥ |
 anyōnyalabdhaparabhāgatayā tvamīṣām
 ābhāti kāntiraparā maṇipādarakṣē ! || 16.27 || 557

ākīrṇamauktikaharinmaṇipadmarāgām
 ambhōjalōcanapadāvani ! bhāvayē tvām |
 tatpādaviśramajuṣām śrutisundarīnām
 varṇōpadhānamiva mauḷīnivēśayōgyam || 16.28 || 558

āsannavāsavaśīlārucirāstvadīyāḥ

padmēkṣaṇasya padarakṣiṇi ! padmarāgāḥ |

sambhāvayanti samayē kvaciduṣṇabhānōḥ

sadyaḥ prasūtayamunāsubhagāmavasthām || 16.29 ||

559

muktēndranīlamanībhirvihitē bhavatyāḥ

pañktiḥ dr̥dhē paramapūruṣapādarakṣē ! |

manyē samāśritajanasya tavānubhāvāt

unmōcitē sukṛtaduṣkṛtaśṛṅkhalē dvē || 16.30 ||

560

udgīrṇagādhatamasō harinīlabhaṅgāḥ

tārāviśēṣarucirāṇi ca mauktikāni |

tvatsaṅgamāt sarasijēkṣaṇapādarakṣē !

saṃyōjayanti niśayā bhavamaulicandram || 16.31 ||

561

viṣṇōḥ padēna ghaṭitā maṇipādukē ! tvam

vyaktēndranīlarucirujjvalamauktikaśrīḥ |

kālēṣu dīvyasi marudbhirudīryamāṇā

kādambinīva paritaḥ sphuṭavāribinduḥ || 16.32 ||

562

bhāsā svayā bhagavatō maṇipādarakṣē !

muktāñcitā marakatōpalapaddhatistē |

nityāvagāhanasahaṃ sakalasya jantōḥ

gaṅgānvitaṃ janayatīva samudramanyam || 16.33 ||

563

sūryātmajā hariśīlāmaṇipaṅktīlakṣyāt

tvam nityamāśritavatī maṇipādarakṣē ! |

āḍau janārdanapadē kṣaṇamātralagnām

āsannamauktikarucā hasatīva gaṅgām || 16.34 ||

564

paryantasaṅghaṭitabhāsurapadmarāgāḥ
 padmōdarabhramarakāntimuṣastvadiyāḥ |
 tvatsaṃśrayēṇa caraṇāvani ! śakranīlāḥ
 pītāambarēṇa puruṣēṇa tulāṃ labhantē || 16.35 || 565

śaṅkē padāvani ! sadā paricinvatī tvaṃ
 raṅgēśituścaraṇapaṅkajasaukumāryam |
 agrē mahōbhiraruṇōpalamauktikānām
 prājyām vinikṣipasi pallavapuṣpapaṅktim || 16.36 || 566

nirgacchatā caraṇarakṣiṇi ! nīyamānā
 raṅgēśvarēṇa bhavatī raṇadīkṣitēna |
 sūtē surārisubhaṭīnayanāmbujānām
 jyautsnīm niśāmiva sitāsitaratnabhāsā || 16.37 || 567

marakataharitāṅgī mēdurā padmarāgaiḥ
 abhinavajalabinduvyaktamuktāphalaśrīḥ |
 kalayasi padarakṣē ! kṛṣṇamēghapracārāt
 kanakasaridanūpē śādvalaṃ sēndragōpam || 16.38 || 568

viracitasurasindhōrviṣṇupādāravindāt
 samadhikamanubhāvaṃ pādukē ! darśayantī |
 valabhidupalamuktāpadmarāgaprakāśaiḥ
 pariṇamayasi nūnaṃ prāptaśōṇaṃ prayāgam || 16.39 || 569

vividhamaṇimayūkhairvyaktapakṣām vicitraiḥ
 jalanidhiduhitustvām vēdmi līlācakōrīm |
 aniśamavikalānām pādukē ! raṅgabhartuḥ
 caraṇanakhamañīnām candrikāmāpibantīm || 16.40 || 570

caraṇakamalasēvāsaṅgināṃ raṅgabhartuḥ
 vinayagarimabhājāṃ varjitairātapatraiḥ |
 punarapi padarakṣē ! puṣyasi tvam surāṇāṃ
 bahuvīdhamaṇikāntyā barhipiñchātapatram || 16.41 || 571

marakatarucipatrā mauktikasmērapuṣpā
 sphuṭakisalayaśōbhā bhāsuraiḥ padmarāgaiḥ |
 phalamakhilamudārā raṅganāthasya pādē
 kalayati bhavatī naḥ kalpavallīva kācit || 16.42 || 572

bahumaṇirucirāṅgīm raṅganāthasya pādāt
 nijaśīrasi girīśō nikṣipan pādukē ! tvām |
 smarati lalitamantarlālāṇīyaṃ bhavānyāḥ
 taralaghanakalāpaṃ ṣaṇmukhasyaupavāhyam || 16.43 || 573

vividhamaṇīsamutthairvyaktamāpādayantīm
 divasaraṇisaṇḍhyāyauḡapadyaṃ mayūkhaiḥ |
 upaniṣadupagītāṃ pādukē ! raṅgiṇastvām
 aghaṭitaghaṭanārham śaktimālōcayāmaḥ || 16.44 || 574

sakalamidamavandhyē śāsanē sthāpayanti
 muramathanapadasthā mauktikādirakārā |
 prakāṭayasi viśuddhaśyāmaraktādirūpān
 phalapariṇatibhēdān prāṇināṃ pādukē ! tvam || 16.45 || 575

pradiśati mudamakṣṇōḥ pādukē ! dēhabhājāṃ
 śatamakhamāṇipaṅktiḥ śārṅgiṇastulyavarṇā |
 parisaranihitaistē padmarāgapradīpaiḥ
 ghanatarapariṇaddhā kajjalāśyāmikēva || 16.46 || 576

kalayā'pi hānirahitēṣu sadā

tava mauktikēṣu paritaḥ prathatē |

uparajyamānahariṇāṅkatulā

haripādukē ! hariśilāmahasā || 16.47 ||

577

marakatapatralā ruciravidrumapallavitā

pr̥thutaramauktikastabakitā nigamaiḥ surabhiḥ |

upavanadēvatēva caraṇāvani ! raṅgapatēḥ

abhilaṣatō vihāramabhigamya padaṃ spr̥śasi || 16.48 ||

578

sadōttuṅgē raṅgakṣitiramaṇapādapraṇayini !

tvadālōkē tattanmaṇikiraṇasambhēdakaluṣē |

pratisrōtōvṛtṭyā prathitarucibhēdaṃ na sahatē

navāmbhassvācchandyaṃ namadamarakōṭīra -

makaraḥ || 16.49 || 579

janayasi padāvani ! tvaṃ

muktāśōṇamaṇiśakranīlarucā |

nakharucisantatirucirāṃ

nandakanistriṃśasampadaṃ śaurēḥ || 16.50 ||

580

|| iti śrīkavitārkkikaśiṃhasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāśahasrē bahuratnapaddhatiḥ ṣōḍaśī ||

kavitārkkikaśiṃhāya kalyāṇaguṇasālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ padmarāgapaddhatiḥ saptadaśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

prapadyē raṅganāthasya

pādukāṃ padmarāgiṇīm |

padaikaniyatāṃ tasya

padmavāsānivāparām ॥ 17.1 ॥

581

ativāṇmanasaṃ vicintya śaurēḥ

padarakṣē ! padapadmasaukumāryam |

paripuṣyasi padmarāgabhāsā

padavīmāhitapallavāmiva tvam ॥ 17.2 ॥

582

padapallavaśaṅgibhiḥ pradīptaiḥ

adhikōllāsibhiraṃba ! padmarāgaiḥ |

analē śayanaṃ kvacinmurārēḥ

avisamvādayasīva pādukē ! tvam ॥ 17.3 ॥

583

vivṛṇōti raṅgapatiratnapādukē !

tvayi padmarāgaṃaṇipaddhatiḥ śubhā |

nibiḍōruśaṅghaṭanapīḍanakṣaran

madhukaiṭabhakṣatajapaṅkavāsanām ॥ 17.4 ॥

584

pratiyanti raṅgapatipādukē ! janāḥ
 tava padmarāgamaṇiraśmisanatim |
 abhijagmuṣāṃ tvadanubhāvakhaṇḍitāt
 aghasañcayādvigalītāmasṛkchaṭām || 17.5 || 585

paśyanti raṅgēśvarapādukē ! tvāṃ
 paurāṅganāḥ sparśitarāgabandhām |
 śṛṅgārayōnērjvalanasya dīptaiḥ
 aṅgārajālairiva padmarāgaiḥ || 17.6 || 586

avaimi dōṣāpagamasya hētuṃ
 tamōpahāṃ sambhṛtapadmarāgām |
 aśēṣavandyāṃ maṇipādukē ! tvāṃ
 raṅgēśasūryōdayapūrvasandhyām || 17.7 || 587

avāpya pādāvani ! raṅgabhartuḥ
 pādāmbujē pallavasamstarābhām |
 tvatpadmarāgadyutayō bhajantē
 kālānalatvaṃ kaluṣāmbudhērnaḥ || 17.8 || 588

nisargasiddhaṃ maṇipādarakṣē !
 dēvasya raṅgāvasathapriyasya |
 bālārkaavarṇāḥ padapadmarāgaṃ
 tvatpadmarāgāḥ punaruktayanti || 17.9 || 589

padēna viśvaṃ maṇipādarakṣē !
 patnyā samaṃ pālayatō murārēḥ |
 yaśaḥ payōdhau parikalpayanti
 pravāḷaśōbhāṃ tava padmarāgāḥ || 17.10 || 590

arciṣmatī kāñcanapādarakṣē !

prastauti tē pāṭalaratnapañktiḥ |
rēkhārathāṅgasya mahāḥ prapañcam

raṅgēśapādāmbujamadhyabhājah || 17.11 ||

591

tvayaiva pādāvani ! śōṇaratnaiḥ

bālātapam nūnamudīrayantyā |
padmāpatēḥ pādatalaprarūḍham

rēkhāmbujam nityamabhūdanidram || 17.12 ||

592

nityam nijālōkapaṭham gatānām

śrēyō disantīm śritapadmarāgām |
mahīyasīm mādhavapādarakṣē !

manyāmahē maṅgaladēvatām tvām || 17.13 ||

593

dēvasya raṅgarasikasya vihārahētōḥ

ātmānamaṅghrikamalē vinivēdya pūrvam |
prāyō nivēdayasi śōṇamaṇiprakāśaiḥ

pratyūṣapadmakalikām padarakṣiṇi ! tvam || 17.14 ||

594

pratyāñmayasya haviṣaḥ praṇavēna dēvi !

prakṣēpaṇāya paramārthavidām munīnām |
prājyām mukundacaraṇāvani ! padmarāgaiḥ

paryāyapāvakaśikhām bhavatīm pratīmaḥ || 17.15 ||

595

sampadyatē tava padāvani ! padmarāgaiḥ

prasthānamāṅgalīkahōmahutāśanaśrīḥ |
kṣīrāhutirbhavati yatra vikalpagaṅgā

raṅgēśvarasya rucirā nakharaśmidhārā || 17.16 ||

596

āmuñcatāmaruṇayāvakaṇkalakṣmīm

śōṇāśmanām tava padāvani ! kāntiyōgāt |

padmāsahāyapadapadmanakhāḥ śrayantē

sandhyānurañjitasudhākarabimbaśōbhām || 17.17 ||

597

sthānē tavācyutapadāvani ! padmarāgāḥ

tējōmayāḥ praśamayanti tamō madīyam |

citraṃ tadētadiha yajjanayanti nityam

rāgātmakēna mahasā rajasō nivṛttim || 17.18 ||

598

padmākarāntaravikāsini raṅgabhartuḥ

pītvā padāvani ! madhūni padāravindē |

śōṇōpaladyutimayīm subhagapracārām

manyē bibharṣi mahatīm madarāgaśōbhām || 17.19 ||

599

pādāvani ! prasṛmarasya kalēryugasya

prāyēṇa samprati nivārayituṃ pravēśam |

śrīraṅgasīmni tava śōṇamaṇiprasūtaḥ

prākāramagnimayamārabhatē prakāśaḥ || 17.20 ||

600

līlāgrhāntaravihāriṇi raṅganāthē

lākṣārasairaruṇaratnamayūkhalakṣyaiḥ |

prāyēṇa rañjayati pādasarōjayugmaṃ

sairandhrikēva bhavatī maṇipādarakṣē ! || 17.21 ||

601

raṅgēśiturviharatō maṇipādarakṣē !

rathyāntarē sumanasāḥ parikīryamāṇāḥ |

tvatpadmarāgakiraṇacchuraṇādbhajantē

sandhyātapāntaritatārakapaṅktīlakṣmīm || 17.22 ||

602

raṅgādhirājapadarakṣiṇi ! bibhratastvāṃ
 gaṅgātaraṅgavimalē giriśasya mauḷau |
 saṃvardhayanti mahasā tava padmarāgāḥ
 śailātmajācaraṇayāvakapaṅkalakṣmīm || 17.23 ||

603

śaraṇamupagatānāṃ śarvarīm mōharūpāṃ
 śamayitumudayasthānmanmahē bālasūryān |
 padasarasijayōgādraṅganāthasya bhūyaḥ
 pariṇamadaruṇimnaḥ pādukē ! padmarāgān || 17.24 ||

604

haripadarucirāṇāṃ pādukē ! tāvakānām
 aruṇamaṇigaṇānāṃ nūnamardhēndumauliḥ |
 praṇatisamayalagnāṃ vāsanāmēva dhattē
 kaḷamakaṇiśakāntispardhinībhirjaṭābhiḥ || 17.25 ||

605

prativiharaṇamētē pādukē ! raṅgabhartuḥ
 padakamalasagandhāḥ padmarāgāstvadīyāḥ |
 taruṇatapanamaitrīmudvahadbhirmayūkhaiḥ
 sthalakamalavibhūtiṃ sthāpayantyavyavasthām || 17.26 ||

606

ayamanitarabhōgān rañjayan vītarāgān
 aruṇamaṇigaṇānāṃ tāvakānāṃ prakāśaḥ |
 madhuripupadarakṣē ! maṅkṣu jājvalyamānaḥ
 śalabhayati janānāṃ śāśvataṃ pāparāśim || 17.27 ||

607

pracuranigamagandhāḥ pādukē ! raṅgabhartuḥ
 padakamalasamṛddhiṃ pratyahaṃ bhāvayantaḥ |
 dadhati śakalayantō gāḍhamantastamisraṃ
 samucitamaruṇatvaṃ tāvakāḥ padmarāgāḥ || 17.28 ||

608

lākṣālakṣmīmadhararucakē raṅgiṇaḥ pādarakṣē !

vaktrāmbhōjē madapariṇatiṃ padmarāgadyutistē |

karṇōpāntē kisalayaruciṃ dēvi ! sēvānatānām

sīmantē ca tridaśasudṛśām sauti sindūrasōbhām || 17.29 ||

609

aruṇamaṇayastavaitē

haripadarāgēṇa labdhamahimānaḥ |

gamayanti caraṇarakṣē !

dyumaṇigaṇaṃ jyōtiriṅkhaṇatām || 17.30 ||

610

|| iti śrīkavitārkkikasimḥasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāśahasrē padmarāgapaddhatiḥ saptadaśī ||

kavitārkkikasimḥāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ **muktāpaddhatiḥ aṣṭādaśī** ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

baddhānāṃ yatra nityānāṃ

muktānāmīśvarasya ca |

pratyakṣaṃ śēṣaśēṣitvaṃ

sā mē siddhyatu pādukā ॥ 18.1 ॥

611

tava raṅgadhurīṇapādarakṣē !

vimalā mauktikapaddhatirvibhāti |

suhṛdi tvayi sādhitāpavargaiḥ

samayē saṅkramitēva sādhuḥkṛtyā ॥ 18.2 ॥

612

śaraṇāgatasasyamālinīyaṃ

tava muktāmaṇiraśminirjharaughaiḥ |

nanu raṅgadhurīṇapādarakṣē !

jagatī nityamadaivamātrkā'bhūt ॥ 18.3 ॥

613

adhiviṣṇupadaṃ parisphuranti

navamuktāmaṇinirmalaprakāśā |

paripuṣyasi maṅgalāni puṃsāṃ

pratipaccandrakalēva pādukē ! tvam ॥ 18.4 ॥

614

nihitā navamauktikāvalistvām

abhiṭaḥ kāñcanapādukē ! murārēḥ |

nakhacandramasāṃ padāśritānām

pratimācandraparamparēva bhāti || 18.5 ||

615

samatāmupaiti vapuṣā'pi sadā

bhavadīyamauktikamahaśchuritā |

haripādukē ! haripadōdbhavayā

kanakāpagā surapurāpagayā || 18.6 ||

616

tava raṅgacandratapanīyapādukē !

vimalā samudvahati mauktikāvaliḥ |

caraṇāravindanakhacandramaṇḍala -

praṇayōpayātanavatārakārucim || 18.7 ||

617

candracūḍamakuṭēna lālītā

cārumauktikamayūkhapāṇḍarā |

raṅganāthapadapadmasaṅginī

lakṣyasē suradhunīva pādukē ! || 18.8 ||

618

yē bhajanti bhavatīṃ tavaiva tē

mauktikadyutivikalpagaṅgayā |

vardhayanti madhuvairipādukē !

mauḷicandraśakalasya candrikām || 18.9 ||

619

muktāmayūkhairniyataṃ tvadīyaiḥ

āpūrayiṣyannavataṃsacandram |

bibharti raṅgēśvarapādarakṣē !

dēvō mahān darśītasannatistvām || 18.10 ||

620

pariṣkṛtā mauktikaraśmijālaiḥ

padasya gōptrī bhavatī murārēḥ |

bhavatyanēkōrmisamākulānāṃ

puṃsāṃ tamaḥ sāgarapōtapātrī || 18.11 ||

621

raṅgēśapādapratipannabhōgāṃ

ratnānuviddhairmahitāṃ śirōbhiḥ |

muktāvadātāṃ maṇipādukē ! tvāṃ

mūrtiṃ bhujaṅgādhipatēḥ pratīmaḥ || 18.12 ||

622

mukundapādāvani ! mauktikaistē

jyōtsnāmayaṃ viśvamidaṃ divā'pi |

vaimānikānāṃ na bhajanti yēna

vyākōcatāmañjalipadmakośāḥ || 18.13 ||

623

samāśritānāmanaghāṃ viśuddhiṃ

trāsavyapāyaṃ ca vitanvatī tvam |

sāyujyamāpādayasi svakīyaiḥ

muktāphalairmādhavapādukē ! naḥ || 18.14 ||

624

avaimi pādāvani ! mauktikānāṃ

kīrṇāmudagraiḥ kiraṇaprārōhaiḥ |

yātrōtsavārthaṃ vihitāṃ murārēḥ

abhaṅgurāmaṅkurapālikāṃ tvāṃ || 18.15 ||

625

śivatvahētum sakalasya jantōḥ

srōtōviśēṣaiḥ subhagāmasaṅkhyaiḥ |

muktāmayūkhaiḥ surasindhumanyāṃ

puṣṇāsi raṅgēśvarapādukē ! tvam || 18.16 ||

626

raṅgē śayānasya padāvani ! tvāṃ
 lāvaṇyasindhōḥ savidhē niṣaṇṇām |
 parisphuranmauktikajāladrśyām
 prasūtibhinnām pratiyanti śuktim || 18.17 || 627

avaimi raṅgēśvarapādarakṣē !
 muktāphalāni tvayi nistulāni |
 tēnaiva kalpāntaratārakāṇām
 uptāni bījāni jagadvidhātrā || 18.18 || 628

vikramyamāṇamabhavat kṣaṇamantarikṣam
 māyāvinā bhagavatā maṇipādarakṣē ! |
 vyōmāpagāvipulabudbudadarśanīyaiḥ
 muktāphalaistava śubhaiḥ punaruktatāram || 18.19 || 629

lakṣmīvihārarasikēna padāvani ! tvam
 rakṣāvidhau bhagavatā jagatō niyuktā |
 sattvam tadarhamiva darśayasi prabhūtam
 muktāmayūkhanikarēṇa visṛtvarēṇa || 18.20 || 630

pādārpaṇēna bhavatīm pratipadyamānē
 śrīraṅgacandramasi sambhṛtamauktikaśrīḥ |
 aṅgīkarōṣi caraṇāvani ! kāntimagryām
 udbhidyamānakumudēva kumudvatī tvam || 18.21 || 631

trayyantaharmyatalavarṇasudhāyitēna
 jyōtsnāvikalpitarucā maṇipādukē ! tvam |
 muktāmayī murabhidaṅghrisarōjabhājām
 varṇēna tē śamayasīva satāmavarṇam || 18.22 || 632

vaikuṇṭhapādanakhavāsanayēva nityaṃ
 pādāvani ! prasuvatē tava mauktikāni |
 acchinnaśamanāya samāśritānām
 ālōkamaṇḍalamiṣādamṛtapravāham || 18.23 || 633

rāmānuvṛttiḥ bharatasya mauḷau
 raṅgādhiraḥapadapaṅkajarakṣiṇi ! tvam |
 ēkātapatritajagattritayā dvitīyaṃ
 muktāṃśubhiḥ kṛtavatī navamātapatram || 18.24 || 634

pādāvani ! sphuṭamayūkhamadhupravāhā
 mugdhā parisphurati mauktikapaddhatistē |
 rūḍhasya raṅgapatipādasarōjamadhyē
 rēkhātmanaḥ suratarōriva puṣpapāṅktiḥ || 18.25 || 635

āmrēḍitaiḥ padanakhēndurucā manōjñaiḥ
 muktāṃśubhirmurabhidō maṇipādukē ! tvam |
 svābhāvikīṃ sakalajantuṣu sārvaabhaumīm
 prāyaḥ prasattimamalāṃ prakāṭikarōṣi || 18.26 || 636

nissīmapaṅkamalinaṃ hṛdayaṃ madīyaṃ
 nāthasya raṅgavasatēradhirōḍhumicchōḥ |
 mātastavaiva sahasā maṇipādarakṣē !
 muktāṃśavaḥ sphaṭikasaudhatulāṃ nayanti || 18.27 || 637

śyāmā tanurbhagavataḥ pratipannatārā
 tvam candrikā vimalamauktikadarśanīyā |
 sthānē tadētadubhayaṃ maṇipādarakṣē !
 bōdhaṃ kṣaṇānnayati buddhikumudvatīm naḥ || 18.28 || 638

udgāḍhapaṅkaśamanairmaṇipādarakṣē !

muktāmśubhirmurabhidō nakharaśmibhinnaiḥ |
cūḍāpadēṣu nihitā tridaśēśvarāṇām

tīrthōdakaiḥ snapayasīva padārthinastān || 18.29 ||

639

raṅgēśapādanakhacandrasudhānulēpaṃ

samprāpya siddhaguḷikā iva tāvakīnāḥ |
saṃsārasañjvarajuṣām maṇipādarakṣē !

sañjīvanāya jagatām prabhavanti muktāḥ || 18.30 ||

640

bhāvōttarairadhigatā bharatapradhānaiḥ

pratyuptamauktikamiṣēṇa vikīrṇapuṣpā |
raṅgēśvarasya niyataṃ tvayi lāsyabhājō

raṅgasthalīva lalitā maṇipāduke ! tvam || 18.31 ||

641

manyē mukundacaraṇāvani ! maulidēśē

vinyasya dēvi ! bhavatīm vinatasya śambhōḥ |
āpādayantyadhikṛtāḥ pratipannatāraṃ

cūḍātuṣārakiraṇaṃ tava mauktikaughaiḥ || 18.32 ||

642

padmāpatērviharataḥ priyamācarantī

muktāmayūkhanivahaiḥ puratō vikīrṇaiḥ |
kandāni kāñcanapadāvani ! padminīnām

manyē vinikṣipasi mandiradīrghikāsu || 18.33 ||

643

āśāsya nūnamanaghām maṇipādarakṣē !

candrasya vāridhisutāsahajasya vṛddhim |
dhātrīm mukundapadayōranapāyinīm tvām

jyōtsnā samāśrayati mauktikapaṅktīlakṣyāt || 18.34 ||

644

yē nāma kē'pi bhavatīm vinayāvanamraiḥ

uttamaṣayanti kṛtinaḥ kṣaṇamuttamāṅgaiḥ |

icchanti raṅganṛpatērmaṇipādarakṣē !

tvanmauktikaughaniyatāmiha tē viśuddhim || 18.35 ||

645

anudinalalītānāmaṅgulīpallavānām

janitamukulaśōbhairdēvi ! muktāphalaistvam |

prakaṭayasi janānām pādukē ! raṅgabhartuḥ

padasarasijarēkhā pāñcanyaprasūtim || 18.36 ||

646

balivimathanavēlāvyāpinastasya viṣṇōḥ

padasarasijamādhvī pāvanī dēvi ! nūnam |

jananasamayalagnām jāhnavī tāvakānām

vahati caraṇarakṣē ! vāsanām mauktikānām || 18.37 ||

647

madhuripupadamitraitvairvairamindōḥ sarōjaiḥ

śamayitumiva tārāḥ sēvamānāściraṃ tvām |

pracurakiraṇapūrāḥ pādukē ! saṃśritānām

kalikaluṣamaśēṣaṃ kṣālayantīva muktāḥ || 18.38 ||

648

mukulītaparitāpām prāṇinām mauktikaiḥ svaiḥ

amṛtamiva duhānāmādryē pādukē ! tvām |

viśadharaphaṇapaṅktiryatprabhāvēna manyē

lalītanāṭanayōgyaṃ raṅgamāsīnmurārēḥ || 18.39 ||

649

sakṛdapi vinatānām trāsamunmūlayantīm

tribhuvanamahaniyām tvāmupāśritya nūnam |

na jahati nijakāntīm pādukē ! raṅgabhartuḥ

caraṇanakhamāṇīnām sannidhau mauktikāni || 18.40 ||

650

bhuvanamidamaśēṣaṃ bibhratō raṅgabhartuḥ

padakamalamidaṃ tē pādukē ! dhārayantyāḥ |

ciraviharaṇakhēdāt sambhṛtānāṃ bhajanti

śramajalakaṇikānāṃ sampadaṃ mauktikāni || 18.41 ||

651

prakaṭitayaśasāṃ tē pādukē ! raṅgabhartuḥ

dviguṇitanakhacandrajyōtiṣāṃ mauktikānāṃ |

karaṇavilayavēlākātarasyāsyā jantōḥ

śamayati paritāpaṃ śāśvatī candrikēyam || 18.42 ||

652

divyaṃ dhāma sthīramabhiyatāṃ dēvi ! muktāmaṇīnāṃ

madhyē kaścidbhavati madhujitpādukē ! tāvakānāṃ |

nyastō nityaṃ nijaguṇagaṇavyaktihētōrbhavatyām

ātmajyōtiśśamitatamasāṃ yōgināmantarātmā || 18.43 ||

653

śuddhē nityaṃ sthīrapariṇatāṃ dēvi ! viṣṇōḥ padē tvām

āsthānīm tāmamitavibhavāṃ pādukē ! tarkayāmi |

ālōkaiḥ svairbhuvanamakhilam dīpavadvyāpya kāmam

muktāḥ śuddhiṃ yadupasadanād bibhrati trāsaḥīnāḥ || 18.44 ||

654

prāptā śaurēścaraṇakamalam pādukē ! bhaktibhājāṃ

pratyādēṣṭuṃ kimapi vṛjinaṃ prāpitā mauḷibhāgam |

dēvēna tvam daśaśatadrśā dantirājasya dhatsē

mūrdhni nyastā mukhapaṭaruciṃ mauktikānāṃ

prabhābhiḥ || 18.45 ||

655

tava haripādukē ! pṛthulamauktikaratnabhuvāḥ

pracaladamartyasindhulaharīśahadharmacarāḥ |

padamajarāmaram vidadhatē kathamamba ! satām

praṇatasurēndramaulīpalitaṅkaraṇāḥ kiraṇāḥ || 18.46 ||

656

kapardē kasyāpi kṣitidharapadatrayiṇi ! tathā

muhurgaṅgāmanyām kṣarati tava muktāmaṇimahaḥ |

mudhārambhaḥ kumbhasthalamanukalam siñcati yathā

nirālbambō lbmbōdarakalabhaśuṇḍālaculakaḥ || 18.47 ||

657

mukundapadarakṣiṇi ! praguṇadīptayastāvakāḥ

kṣarantyaṁṛtanirjharam kamapi mauktikagranthayaḥ |

manāgapi manīṣiṇō yadanuṣaṅgiṇastatkṣaṇāt

jarāmaraṇadanturam jahati hanta tāpatrayam || 18.48 ||

658

dēvaḥ śrīpadalākṣayā tilakitastiṣṭhatyuparyēva tē

gaurīpādasarōjayāvakahānī mūlē samālakṣyatē |

ittham jalpati durmadānmurabhidaḥ śuddhāntacēṭṭijanē

prāyastvam maṇipādukē ! prahasitā muktāmayūkha -

cchalāt || 18.49 || 659

raṅgēśacaraṇarakṣā

sā mē vidadhātu śāśvatīm śuddhim |

yanmauktikaprabhābhiḥ

śvētadvīpamiva sahyajādvīpam || 18.50 ||

660

|| iti śrīkavitārkkikaśiṁhasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭaṇāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāśahasrē muktāpaddhatiḥ aṣṭādaśī ||

kavitārkkikaśiṁhāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṁaṇipādukābhyāṁ namaḥ

॥ marakatapaddhatiḥ ēkōnaviṁśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṁ sadā hṛdi ॥

vandē gārutmatīm vṛttyā

maṇistōmaīśca pādukām |

yayā nityaṁ tuḷasyēva

haritatvaṁ prakāśyatē ॥ 19.1 ॥

661

savilāsagatēṣu raṅgabhartuḥ

tvadadhīnēṣu bahiṣkṛtō garutmān |

adhigacchati nirvṛtiṁ kathañcit

nijaratnaistvayi pādukē ! niviṣṭaiḥ ॥ 19.2 ॥

662

samayē maṇipādukē ! murārēḥ

muhurantaḥ puramugdhacēṭikāstē |

haritān haridaśmanāṁ mayūkhān

tuḷasīpallavaśaṅkayā kṣipanti ॥ 19.3 ॥

663

haritaḥ sahasā harinmaṇīnāṁ

prabhayā raṅganarēndrapādarakṣē ! |

tuḷasīdalasampadaṁ dadhāti

tvayi bhaktairnīhitaḥ prasūnarāśiḥ ॥ 19.4 ॥

664

prasādayantī maṇipādukē ! tvam

vikṣēpayōgēna vihāravēlām |

harinmanōjñā harikāntisindhōḥ

sandrśyasē śaivalamañjarīva || 19.5 ||

665

badhnāsi raṅgēśvarapādarakṣē !

harinmaṇīnām prabhayā sphurantyā |

cūḍāpadēṣu śrutisundarīnām

māṅgalyadūrvāṅkuramālyapaṅktim || 19.6 ||

666

acchēdyaraśminiyatairghaṭitā haridbhiḥ

sadvartmanā gatimatī maṇipādarakṣē ! |

sandrśyasē savitrmaṇḍalamadhyabhājō

raṅgēśvarasya rathasampadivāparā tvam || 19.7 ||

667

śyāmāyamānanigamāntavanōpakaṇṭhāḥ

sthānē padāvani ! harinmaṇayastvadīyāḥ |

paryantaśādvalavatīm prathayanti nityam

nārāyaṇasya rucirām nakharaśmigaṅgām || 19.8 ||

668

uddiśya kāmapi gatiṃ maṇipādarakṣē !

raṅgēśvarasya caraṇē vinivēśitātmā |

prāyō harinmaṇirucā dṛḍhabhaktibandhā

prāduṣkarōti bhavatī tuḷasīvanāni || 19.9 ||

669

sēvārthamāgatavatām tridaśēśvarāṇām

cūḍāmaṇiprakaraśāliṣu mauḷiṣu tvam |

saṃvartayasyasuramardanapādarakṣē !

svēnāśmagarbhamahasā śukapaṅktiśōbhām || 19.10 ||

670

darapariṇatadūrvā vallaṛīnirviśēṣaiḥ

marakataśakalānāṃ māṃsalairamśujālaiḥ |

paśupatiḍḍhṛtā tvam tasya pāṇau niṣaṇṇam

madhuripupadarakṣē ! vañcayasyēṇaśābam || 19.11 ||

671

haricaraṇasarōjanyāsayōgyaṃ bhavatyāḥ

praguṇamabhilaṣantyō varṇalābham tuḷasyaḥ |

pratidinamupahāraiḥ pādukē ! tāvakānāṃ

marakataśakalānāmāśrayantē mayūkhān || 19.12 ||

672

haritamaṇimayūkhairañcitādhyātmagandhaiḥ

diśasi caraṇarakṣē ! jātakautūhalā tvam |

danujamathanalīlādārikāṇāmudārāṃ

damanakadalapaṅktiṃ dēvi ! maulau śrutīnām || 19.13 ||

673

adhigatabahuśākhairāśmagarbhaprasūtaiḥ

madhuripupadarakṣē ! mēcakairamśujālaiḥ |

anītaśaraṇānāṃ nūnamāraṇyakānāṃ

kimapi janayasi tvam kīcakāraṇyadurgam || 19.14 ||

674

pracuranigamaśākhāṃ pādukē ! raṅgiṇastvāṃ

caraṇanakhamayūkhaiścārupuṣpānubandhām |

marakatadalāramyāṃ manmahē sañcarantīṃ

kanakasaridanūpē kāñcidudyānalakṣmīm || 19.15 ||

675

nakhakiraṇanikāyairnityamāvirmṛṇālē

mahitarasaviśēṣē mēcakairamśubhistē |

parikalayasi ramyāṃ pādukē ! raṅgabhartuḥ

padakamalasamīpē padminīpatrapaṅktim || 19.16 ||

676

animiṣayuvatīnāmārtanādōpaśāntyai

tvayi vinihitapādē līlayā raṅganāthē |

dadhati caraṇarakṣē ! daityasaudhāni nūnaṃ

marakatarucibhistē mañkṣu dūrvāṅkurāṇi || 19.17 ||

677

vipulataṃamahōbhirvītadōṣānuṣaṅgaṃ

vilasaduparinailyaṃ dēvi ! viṣṇōḥ padaṃ tat |

pr̥thumarakatadr̥śyāṃ prāpya pādāvani ! tvāṃ

prakaṭayati samantāt samprayōgaṃ haridbhiḥ || 19.18 ||

678

padmābhūmyōḥ praṇayasaraṇīryatra paryāyahīnā

yatsaṃsargādanaghacaritāḥ pāduke ! kāmācārāḥ |

tārāsaktaṃ tamiha taruṇaṃ prīṇayantē jaratyō

nityaśyāmāstava marakatairnūnamāmnāyavācaḥ || 19.19 ||

679

sthalakamalinīva kācit

caraṇāvani ! bhāsi kamalavāsinyāḥ |

yanmarakatadaḷamadyē

yaḥ kaścidasau samīkṣyatē śauriḥ || 19.20 ||

680

|| iti śrīkavitārkkikaśiṃhasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāśahasrē marakatapaddhatiḥ ēkōnaviṃśī ||

kavitārkkikaśiṃhāya kalyāṇaguṇasālinē |

śrīmatē vēṅkaṭeśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrī raṅganāthadivya maṇipādukābhyāṃ namaḥ
॥ indranīlapaddhatiḥ viṃśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |
vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

hariṇā harinīlaiśca

pratiyatnavatīṃ sadā |

ayatnalabhyānirvāṇām

āśrayē maṇipādukām ॥ 20.1 ॥

681

hariratnamarīcayastavitē

navanīlīrasanirviśēṣavarṇāḥ |

śrutimūrdhani śauripādarakṣē !

palitānūdbhavabhēṣajaṃ bhavanti ॥ 20.2 ॥

682

alākairiva bimbitaiḥ śrutīnām

harinīlaiḥ sṛjasi tvamunmayūkhaiḥ |

kamalādayitasya pādarakṣē !

karuṇōdanvati śaivalaprarōhān ॥ 20.3 ॥

683

anaghairharinīlapaddhatīnām

prathamānairmaṇipādukē ! mayūkhaiḥ |

adharīkuruṣē rathāṅgapāṇēḥ

amitāmūrdhvamavasthitasya kāntim ॥ 20.4 ॥

684

caraṇāvani ! bhāti sahyakanyā

harinīladyutibhistavānuviddhā |

vasudēvasutasya raṅgavṛttēḥ

yamunēva svayamāgatā samīpam || 20.5 ||

685

avadhīritadēvatāntarāṇām

anaghaistvaṃ maṇipādukē ! mayūkhaiḥ |

harinīlasamudbhavairvidhatsē

harisārūpyamayatnatō janānām || 20.6 ||

686

nētrēṣu puṃsām tava pādarakṣē !

nīlāśmabhāsā nihitāñjanēṣu |

śriyā samam saṃśritaraṅgakōśō

nidhiḥ svayaṃ vyaktimupaiti nityam || 20.7 ||

687

abhaṅgurāmacyutapādarakṣē !

mānyām mahānīlaruciṃ tvadīyām |

niḥ śrēyasadvāarakavāṭikāyāḥ

śaṅkē samutpāṭanakuñcikām naḥ || 20.8 ||

688

jīvayatyamṛtavarṣiṇī prajāḥ

tāvakī danujavairipādukē ! |

ghōrasaṃsaraṇagharmanāśinī

kālikēva harinīlapaddhatiḥ || 20.9 ||

689

śatamakhōpalabhaṅgamanōharā

viharasē muramardanapādukē ! |

maṇikirīṭagaṇēṣu divaukasām

madhukarīva manōramapaṅktiṣu || 20.10 ||

690

anvicchatāṃ kimapi tattvamananyadrśyaṃ
 samyakprakāśajanāni dhṛtakṛṣṇarūpā |
 pādāvani ! sphurasi vāsavaratnaramyā
 madhyē samādhinayanasya kanīnikēva || 20.11 ||

691

mātaḥ ! salīlamadhigamya vihāravēlāṃ
 kāntiṃ samudvahasī kāñcanapādukē ! tvam |
 lakṣmīkaṭākṣarucirairharinīlaratnaiḥ
 lāvanyasindhupṛṣatairiva raṅgadhāmnaḥ || 20.12 ||

692

klptāvakunṭhanavidhirmaṇipādarakṣē !
 nīlāmśukairvalabhidaśmasamudbhavaistē |
 saṅgacchatē munijanasya matiḥ samādhau
 rātrau samastajagatāṃ ramaṇēna lakṣmyāḥ || 20.13 ||

693

draṣṭuṃ kadācana padāvani ! naiva jantuḥ
 śaknōti śāśvatanidhiṃ nihitaṃ guhāyām |
 kṛṣṇānurūpaharinīlaviśēṣadrśyā
 siddhāñjanaṃ tvamasi yasya na dēvi ! drṣṭēḥ || 20.14 ||

694

pratyēmi raṅganṛpatērmaṇipādukē ! tvāṃ
 kṛṣṇāntaraṅgarucibhirharinīlaratnaiḥ |
 viśvāparādhasahanāya padaṃ tadīyaṃ
 viśvambharāṃ bhagavatīṃ samayē bhajantīm || 20.15 ||

695

matvā maṣīṃ parimitāṃ bhavatī tadanyāṃ
 vaikuṇṭhapādarasikē maṇipādukē ! svān |
 aṅktē svayaṃ kiraṇalēpibhirindranīlaiḥ
 āśātaṭēṣu laṭitānapadānavarṇān || 20.16 ||

696

valamathanamaṇināṃ dhāmabhistāvakānāṃ

madhuripupadarakṣē ! vāsairavyapētā |

abhisaraṇaparāṇāṃ vallavīnāṃ tadā'sīt

śamitagurubhayārtiḥ śarvarī kācidanyā || 20.17 ||

697

śatamakhamañibhaṅgairunmayūkhairdiśanti

śaraṇamupagatānāṃ raṅganāthēna sāmyam |

prathayasi jagati tvam pādukē ! haitukānāṃ

upaniṣadupagītāṃ tatkratunyāyavārtām || 20.18 ||

698

paricarati vidhau tvāṃ pādukē ! raṅgabhartuḥ

padasarasijabhṛṅgairbhāsurairindranīlaiḥ |

prakaṭitayamunaughā bhaktinamrasya śambhōḥ

pariṇamayasi cūḍāviṣṇupadyāḥ prayāgam || 20.19 ||

699

padakisalayasaṅgāt pādukē ! patraśrīḥ

nakhamañibhirudārairnityaniṣpannapuṣpā |

śatamakhamañinīlā śaurilāvanyasindhōḥ

nibiḍatamatamālā kā'pi vėlāvanī tvam || 20.20 ||

700

tvayi vinihitamētat kē'pi paśyanti mandāḥ

śatamakhamañijālaṃ śārṅgiṇaḥ pādarakṣē ! |

vayamidamiha vidmaḥ prāṇināṃ bhāvukānāṃ

hṛdayagr̥haguhābhyaḥ pītamandhaṃ tamisram || 20.21 ||

701

kl̥ptaśyāmā mañibhirasitaiḥ kṛṣṇapakṣēṇa juṣṭā

śrēyaḥ puṃsāṃ janayasi gatim dakṣiṇāmudvahantī |

tēnāsmākaṃ prathayasi paraṃ pādukē ! tattvavidbhiḥ

maulau dr̥ṣṭāṃ nigamavacasāṃ muktikālāvya -

vasthām || 20.22 || 702

sadbhirjuṣṭā samuditavidhurjaitrayātrāvinōdē -

śvātanvānā rajanimanaghāmindranīlāṃśujālaiḥ |

citraṃ khyātā kumudavanataḥ pādukē ! puṣyasi tvam

vyākōcatvaṃ vibudhavanitāvaktrapaṅkēruhāṇām || 20.23 || 703

nityaṃ lakṣmīnayanaruciraiḥ śōbhitā śakranīlaiḥ

sālagrāmakṣitiriva śubhaiḥ śārṅgiṇō rūpabhēdaiḥ |

sākētādēḥ samadhikaguṇāṃ sampadam darśayanti

muktikṣētram munibhirakhilairgīyasē pādukē ! tvam || 20.24 || 704

pādanyāsapriyasahacarīṃ pādukē ! vāsagēhāt

tvāmāruhya tricaturapadam nirgatē raṅganāthē |

antaḥ snigdhairasuramahilāvēṇivikṣēpamitraiḥ

śyāmacchāyaṃ bhavati bhavanam śakranīlām -

śubhistē || 20.25 || 705

yā tē bāhyāṅgaṇamabhiyataḥ pādukē ! raṅgabhartuḥ

sañcārēṣu sphurati vitatiḥ śakranīlaprabhāyāḥ |

viṣvaksēnaprabhṛtibhirasau gr̥hyatē vētrahastaiḥ

bhrūvikṣēpastava diviṣadām nūnamāhvānahētuḥ || 20.26 || 706

akṣṇōrañjanakalpanā yavanikā lāsyaprasūtērgatēḥ

cidgaṅgāyamunā mukundajaladhērvēlātāmālāṭavī |

kāntākuntaḷasantatiḥ śrutivadhūkastūrikālaṅkriyā

nityaṃ ratnapadāvani ! sphurati tē nīlā maṇiśrēṇikā || 20.27 || 707

nirantarapurandarōpalabhuvam dyutiṃ tāvakīm
avaimi maṇipādukē ! saraṇisaṅginīm raṅgiṇaḥ |

tadīyanavayauvanadviradamallagaṇḍasthalī

gaḷanmadajhalañjhalābahulakajjalaśyāmikām || 20.28 ||

708

pratīmastvām pādāvani ! bhagavatō raṅgavasatēḥ

ghanībhūtāmittham padakamalamādhvīpariṇatim |

sphurantaḥ paryantē madagarimaniṣpandamadhupa -

prasaktiṃ yatraitē vidadhati mahānīlamanayah || 20.29 ||

709

namatām nijēndranīla -

prabhavēna mukundapādukē ! bhavatī |

tamasā nirasyati tamaḥ

kaṇṭakamiva kaṇṭakēnaiva || 20.30 ||

710

|| iti śrīkavitārkkikasimḥasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāsahasrē indranīlapaddhatiḥ viṃśī ||

kavitārkkikasimhāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭeśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivya maṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ *bimbapratibimbapaddhatiḥ ēkaviṃśī* ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

śaurēḥ śuddhāntanārīṇāṃ

vihāramaṇidarpaṇam |

prasattēriṇa saṃsthānaṃ

padatrāṇamupāsmahē ॥ 21.1 ॥

711

kamalāpatipādukē ! kadācit

vihagēndrastvayi bimbitō vibhāti |

savilāsagatē'pi raṅgabhartuḥ

nijamātmānamivōpadhātukāmaḥ ॥ 21.2 ॥

712

maṇipaṅktiṣu tē diśāmadhīśāḥ

pratibimbāni nijāni vīkṣamāṇāḥ |

abhiyanti mukundapādukē ! tvām

adhikārāntarasṛṣṭīśaṅkayēva ॥ 21.3 ॥

713

maṇimaṇḍīśatēna bimbitēna

praṇatānāṃ paritaḥ surāsurāṇām |

murabhinmaṇipādukē ! mahimnā

yugapattēṣu samarpitēva bhāsi ॥ 21.4 ॥

714

upanītamupāyanam surēndraiḥ

pratibimbacchalatastvayi praviṣṭam |

svayamēva kila prasādabhūmnā

pratigrhṇāsi mukundapādukē ! tvam || 21.5 ||

715

raṅgēśvarasya navapallavalōbhanīyau

pādau kathannu kaṭhinā svayamudvahēyam |

ityākalayya niyataṁ maṇipādukē ! tvam

padmāstaram vahasī tatpratibimbalakṣāt || 21.6 ||

716

pādārpaṇāt prathamatō haridaśmaramyē

madhyē tava pratiphalanmaṇipādarakṣē ! |

manyē nidarśayati raṅgapatiryugāntē

nyagrōdhapatraśayitaṁ nijamēva rūpam || 21.7 ||

717

yātrāvasānamadhigacchati raṅganāthē

viśrāṇayasyanupadaṁ maṇipādukē ! tvam |

prāyaḥ prayāṇasamayē pratibimbitānāṁ

tīrthāvagāhamaparam tridaśēśvarāṇām || 21.8 ||

718

uccāvacēṣu tava ratnagaṇēṣu mātāḥ !

vēdhāḥ prayāṇasamayē pratibimbitāṅgaḥ |

āśaṅkatē murabhidō maṇipādukē ! tvām

āgāmikalpakamalāsanapaṅktigarbhām || 21.9 ||

719

ālōlaraśminiyatāṁ maṇipādukē ! tvām

āruhya sañcarati raṅgapatau salīlam |

antaḥ purēṣu yugapatsudrśō bhajantē

ḍōlādhirōhaṇarasam tvayi bimbitāṅgyaḥ || 21.10 ||

720

kālēṣu rāghavapadāvani ! bhaktinamraḥ
 kāryāṇi dēvi ! bharatō vinivēdayaṃstē |
 tvadratnabimbitatayā'pi muhuḥ svakīyāṃ
 rājāsanasthitimavēkṣya bhṛśaṃ lalajjē || 21.11 ||

721

pratyāgatē vijayini prathamē raghūṇāṃ
 vinyasyati tvayi padaṃ maṇipādarakṣē ! |
 ratnaughabimbitaniśācaravānarāṃ tvāṃ
 pūrvakṣaṇasthamiva puṣpakamanvapaśyan || 21.12 ||

722

vaiyākulīṃ śamayituṃ jagatō vahantya
 rakṣādhurāṃ raghudhurandharapādarakṣē ! |
 prājyaṃ yaśaḥ pracuracāmarabimbalakṣāt
 prāyastvayā kabalitaṃ pratibhūpatīnām || 21.13 ||

723

pratidiśamupayātē dēvi ! yātrōtsavārthaṃ
 tvayi viharāṇakālē bimbitē jīvalōkē |
 vahasi maṇigaṇaistvaṃ pādukē ! raṅgabhartuḥ
 kabalītasakalārthāṃ kāñcidanyāstavasthām || 21.14 ||

724

bhagavati garuḍasthē vāhanasthāḥ surēndrāḥ
 tvayi vinihitapādē bhūmimēvāśrayanti |
 tadapi caraṇarakṣē ! ratnajālē tvadīyē
 pratiphalitanijāṅgāstulyavāhā bhavanti || 21.15 ||

725

svacchākārāṃ surayuvatayaḥ svapratichandalakṣyāt
 gāhantē tvāṃ praṇatisamayē pādukē ! sābhimānāḥ |
 strīratnānāṃ paribhavavidhau sṛṣṭimātrēṇa dakṣāṃ
 nīcaiḥ kartuṃ narasakhamunērūrvaśīmūrujātām || 21.16 ||

726

svēcchākēlipriyasahacarīm svaccharatnābhirāmām

sthānē sthānē nihitacaraṇō nirviśan raṅganāthaḥ |

sañcārāntē saha kamalayā sēṣaśayyādhirūḍhaḥ

tyaktvā'pi tvām tyajati na punaḥ svapratichanda -

lakṣāt || 21.17 || 727

tvāmēvaikāmadhigatavataḥ kēlisañcārakālē

pārśvē sthitvā vinihitadrśōḥ pādukē'nanyalakṣyam |

tvadratnēṣu pratiphalitayōrnityalakṣyaprasādā

padmābhūmyōrdiśati bhavatī pādasēvām murārēḥ || 21.18 ||

728

ēkāmēkaḥ kila niraviśatpādukē ! dvāarakāyām

krīḍāyōgī kṛtabahutanuḥ ṣōḍaśastrīsahasrē |

śuddhē dēvi ! tvadupanihitē bimbitō ratnajālē

bhuñktē nityam sa khalu bhavatīm bhūmikānām

sahasraiḥ || 21.19 || 729

haripadanakhēṣu bhavatī

pratiphalati tava tadapi ratnēṣu |

ucitā mithaḥ padāvani !

bimbapratibimbatā yuvayōḥ || 21.20 ||

730

|| iti śrīkavitārkkikasimḥasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāsahasrē bimbapratibimbapaddhatiḥ ēkaviṃśī ||

kavitārkkikasimḥāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭeśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ
॥ kāñcanapaddhatiḥ dvāviṃśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitārkikakēsarī |
vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

kalyāṇaprakṛtiṃ vandē

bhajantīṃ kāñcanaśriyam |
padārham pādukāṃ śaurēḥ
pada ēva nivēśitām ॥ 22.1 ॥

731

madhujittanukāntitaskarāṇām

jaladānāmabhayaṃ vidhātukāmā |
capalēva tadaṅghrimāśrayantī
bhavatī kāñcanapādukē ! vibhāti ॥ 22.2 ॥

732

nikaṣīkṛtaramyakṛṣṇaratnā

bhavatī kāñcanasampadam vyanakti |
paripuṣyati pādukē ! yadīkṣā
sahasā naḥ samalōṣṭakāñcanatvam ॥ 22.3 ॥

733

surabhirnigamaiḥ samagrakāmā

kanakōtkarṣavatī padāvani ! tvam |
diśasi pratipannamādhavaśrīḥ
anīśōnnidramaśōkavaibhavaṃ naḥ ॥ 22.4 ॥

734

sati varṇaguṇē suvarṇajātēḥ

jagati khyātamasaaurabhādavarṇam |

śrutisaurabhaśālinā svahēmnā

bhavatī śauripadāvani ! vyudāsthat || 22.5 ||

735

pratipannamayūraṇṭhadhāmnā

parīśuddhēna padāvani ! svakēna |

kamalāstanabhūṣaṇōcitam tat

bhavatī ratnamalaṅkarōti hēmnā || 22.6 ||

736

kāntyā param puruṣamāpraṇakhāt suvarṇam

kartum kṣamā tvamasi kāñcanapādarakṣē ! |

anyādṛśīm diśasi yā vinatasya dūrāt

āragvadhastabakasampadamindumaulēḥ || 22.7 ||

737

candrākṛtiḥ kathamakalpayathāstadānīm

vaimānikapraṇayinīvadanāmbujānām |

vikrāntikālavitatēna nijēna dhāmnā

bālātapam balivimardanapādukē ! tvam || 22.8 ||

738

lēbhē tadāprabhṛti nūnamiyam bhavatyāḥ

kāntyā kavēratanyā kanakāpagātvam |

yāvanmukundapadahēmapadāvani ! tvam

puṇyam vibhūṣitavatī puḷinaṁ tadīyam || 22.9 ||

739

citraṁ sarōjanilayāsahitasya śaurēḥ

vāsōcitāni caraṇāvani ! saṁvidhitsōḥ |

sadyō vikāsamupayānti samādhībhaḥjām

candrātapēna tava mānasapaṅkajāni || 22.10 ||

740

tvayyēva pādamadhirōpya navaṃ pravāhaṃ

nāthē padāvani ! niśāmayituṃ pravṛttē |

ātmīyakāñcanarucā bhavatī vidhattē

hēmāravindabharitāmiva hēmasindhum || 22.11 ||

741

viharati puḷinēṣu tvatsakhē raṅganāthē

kanakasaridiyaṃ tē pādukē ! hēmadhāmnā |

vahati salilakēḷīsrastacōḷāvarōdha -

stanakalaśaharidrāpaṅkapiṅgāstavasthām || 22.12 ||

742

surabhinigamagandhā saumyapadmākarasthā

kanakakamalinīva prēkṣyasē pādukē ! tvam |

bhramara iva sadā tvāṃ prāptanānāvihāraḥ

śatamakhamañinīlaḥ sēvatē śārṅgadhanvā || 22.13 ||

743

kanakaruciravarṇāṃ pādukē ! sahyasindhuh

śriyamiva mahanīyāṃ sindhurājasya patnī |

svayamiha savidhasthā saumyajāmātryuktām

upacarati rasēna tvāmapatyābhimānāt || 22.14 ||

744

anukalamupajīvyā dṛśyasē nirjarāṇāṃ

tripuramathanamaulau śēkharatvaṃ dadhāsi |

pratipadamadhigamya prāptaśṛṅgāsi śaurēḥ

tadapi caraṇarakṣē ! pūrṇacandrākṛtistvam || 22.15 ||

745

kanakamapi tṛṇaṃ yē manvatē vītarāgāḥ

tṛṇamapi kanakaṃ tē jānatē tvatprakāśaiḥ |

madhuripupadarakṣē ! yat tvadarthōpanītān

pariṇamayasi haimān dēvi ! dūrvāṅkurādīn || 22.16 ||

746

viśuddhimadhigacchati jvalanasaṅgamāt kāñcanam

vidanti ca jaganti tanna khalu tadviparyasyati |

katham kanakapādukē ! kamalalōcanē sākṣiṇi

tvayaiva pariśuddhatā hutabhujō'pi jāghaṭyatē || 22.17 ||

747

tārāsaṅgaprathitavibhavāṃ cārujāmbūnadābhāṃ

tvāmārūḍhastridaśamahitāṃ pādukē ! raṅganāthaḥ |

sañcāriṇyāṃ suraśikhariṇastasthuṣā mēkhalāyāṃ

dhattē mattadviradapatinā sāmyakakṣyāṃ

samīkṣyām || 22.18 ||

748

kanakarucirā kāvyākhyātā śanaiścaraṇōcitā

śritagurubudhā bhāsvadrūpā dvijādhipasēvitā |

vihitavibhavā nityaṃ viṣṇōḥ padē maṇipādukē !

tvamasi mahatī viśvēśāṃ naḥ śubhā grahamāṇḍalī || 22.19 ||

749

prajvalitapañcahētiḥ

hiraṇmayīm tvāṃ hiraṇyavilayārhaḥ |

āvahatu jātavēdāḥ

śriyamiva naḥ pādukē ! nityam || 22.20 ||

750

|| iti śrīkavitārkkikasimḥasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāsahasrē kāñcanapaddhatiḥ dvāviṃśī ||

kavitārkkikasimhāya kalyāṇaguṇasālinē |

śrīmatē vēṅkaṭeśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ śēṣapaddhatiḥ trayōviṃśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ||

sr̥ṣṭāṃ bhūmāvanantēna nityaṃ śēṣasamādhinā |

ahaṃ sambhāvayāmi tvām ātmānamiva pādukē ! || 23.1 ||

751

padmābhōgāt pādukē ! raṅgabhartuḥ

pādasparśādbhōgamanyaṃ prapitsōḥ |

śēṣasyaikāṃ bhūmikāmabravīt tvām

ācāryāṇāmagraṇīryāmunēyaḥ || 23.2 ||

752

śēṣatvamamba ! yadi saṃśrayati prakāmaṃ

tvadbhūmikāṃ samadhigamya bhujaṅgarājāḥ |

tvāmēva bhaktivinatairvahatāṃ śirōbhiḥ

kāṣṭhāṃ gataṃ tadiha kēśavapādarakṣē ! || 23.3 ||

753

mā bhūdiyaṃ mayi niṣaṇṇapadasya nityaṃ

viśvambharasya vahanādvyaṭhitēti matvā |

dhatṣē balābhyadhikayā maṇipādukē ! tvam

śēṣātmanā vasumatīṃ nijayaiva mūrtyā || 23.4 ||

754

tattāḍṛṣā nijabalēna nirūḍhakīrtiḥ

śēṣastavaiva pariṇāmaviśēṣa ēṣaḥ |

rāmēṇa satyavacasā yadananyavāhyāṃ

vōḍhum purā vasumatīṃ bhavatī niyuktā || 23.5 ||

755

śēṣatvasīmaniyatāṃ maṇipādarakṣē !

tvāmāgamāḥ kulavadhūmiva bālaputrāḥ |
tvadrūpabhēdaśayitasya parasya puṃsaḥ
pādōpadhānaśayitāmupadhānayanti || 23.6 ||

756

bharataśīrasi lagnāṃ pādukē ! dūratastvām
svatanumapi vavandē lakṣmaṇaḥ śēṣabhūtaḥ |
kimidamiha vicitraṃ nityayuktaḥ siṣēvē
daśarathanayaḥ san raṅganāthaḥ svamēva || 23.7 ||

757

bhūyōbhūyaḥ stimitacalitē yasya saṅkalpasindhau
brahmēśānaprabhṛtaya imē budbudatvaṃ bhajanti |
tasyānādēryugapariṇatau yōganidrānurūpaṃ
krīḍātalpaṃ kimapi tanutē pādukē ! bhūmikā'nyā || 23.8 ||

758

ahīnātmā raṅgakṣitiramaṇapādāvani ! sadā
satāmītthaṃ trāṇāt prathitanijasatratvavibhavā |
avidyāyāminyāḥ sprśasi punarēkāhapadavīm
kratūnāmārādhyā kraturapi ca sarvastvamasi naḥ || 23.9 ||

759

bahumukhabhōgasamētaiḥ nirmuktatayā viśuddhimāpannaiḥ |
śēṣātmikā padāvani ! niṣēvyasē śēṣabhūtaistvam || 23.10 ||

760

|| iti śrīkavitārkkikasiṃhasya sarvatantrasvatantrasya
śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
śrīraṅganāthapādukāsahasrē śēṣapaddhatiḥ trayōviṃśī ||
kavitārkkikasiṃhāya kalyāṇaguṇaśālinē |
śrīmatē vēṅkaṭeśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivya maṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ dvandvapaddhatiḥ caturviṃśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

prapadyē pādukārūpaṃ

praṇavasya kalādvayam |

ōtaṃ mitamidaṃ yasmin

anantasyāpi tatpadam ॥ 24.1 ॥

761

maṇipādukayōryugaṃ murārēḥ

mama nityaṃ vidadhātu maṅgalāni |

adhikṛtya carācarasya rakṣām

anukampākṣamayōrivāvatāraḥ ॥ 24.2 ॥

762

caraṇau maṇipādukē ! murārēḥ

praṇatān pālayituṃ prapadyamānam |

vipadāmiha daivamānuṣiṇām

pratikāraṃ yuvayōrdvayaṃ pratīmaḥ ॥ 24.3 ॥

763

murabhinmaṇipādukē ! bhavatyōḥ

vihitō nūnamasau mithō vibhāgaḥ |

bhajatāmaparasparapriyāṇām

avirōdhāya surāsurēśvarāṇām ॥ 24.4 ॥

764

ahitōnmathanāya saṁśritānām

alamālōkavaśēna śabdatō vā |

karayōśca rathāṅgapāñcajanya

madhuhantuḥ padayōśca pādukē yē || 24.5 ||

765

avadhīritasādhupaddhatīnām

alasānām madhuvairipādukē dvē |

itarētarasāhacaryamitthaṁ

pratipannē iva daivapauruṣē naḥ || 24.6 ||

766

pārśvayōḥ sarasijāvasundharē

pādayōśca maṇipādukē ! yuvām |

sannikarṣatha na cēnmadhudviṣaḥ

kiṁ kariṣyati kṛtāgasām gaṇaḥ || 24.7 ||

767

pādukē ! bhavabhayapratīpayōḥ

bhāvayāmi yuvayōḥ samāgamam |

saktayōrdanujavairiṇaḥ padē

vidyayōriva parāvarātmanōḥ || 24.8 ||

768

raṅgasīmani rathāṅgalakṣmaṇaḥ

cintayāmi tapanīyapādukē ! |

śāpadōṣaśamanāya tatpadē

cakravākamithunaṁ kṛtāspadam || 24.9 ||

769

mānayāmi jagatastamōpahē

mādhavasya maṇipādukē ! yuvām |

dakṣiṇōttaragatikramōcitē

paddhatī iva mayūkhamālinaḥ || 24.10 ||

770

raṅganāthapadayōralaṅkriyā

rājatē kanakapādukādvayī |

tadvibhūtiyugalīva tādṛśī

chandataḥ samavibhāgamāśritā || 24.11 ||

771

sākṣātpadam madhubhidaḥ pratipādayantyaū

mānōpapattiniyatē maṇipādukē dvē |

anyōnyasaṅgativaśādupapannacaryām

ājñāṃ śrutismṛtimayīmavadhārayāmi || 24.12 ||

772

viśvōpakāramadhikṛtya vihārakālē -

ṣvanyōnyataḥ prathamamēva parisphurantyoḥ |

drṣṭāntayanti yuvayōrmaṇipādarakṣē !

divyaṃ tadēva mithunaṃ diviṣanniṣēvyam || 24.13 ||

773

dvāvēva yatra caraṇau paramasya puṃsaḥ

tatra dvidhā sthitavatī maṇipādukē ! tvam |

yatraiva darśayati dēvi ! sahasrapāttvaṃ

tatrāpi nūnamasi darśitatāvadātmā || 24.14 ||

774

paryāyatō gativaśānmaṇipādarakṣē !

pūrvāparatvaniyamam vyativartayantyaū |

manyē yuvāṃ mahati viṣṇupadē sphurantyaū

sandhyē samastajagatāmabhivandanīyē || 24.15 ||

775

aśrāntasañcaraṇayōrñijasamprayōgāt

amlānatāṃ caraṇapaṅkajayōrdiśantyaū |

mānyē yuvāṃ raghupatērmaṇipādarakṣē !

vidyē balāmatibalāṃ ca vicintayāmi || 24.16 ||

776

antarmōhādaviditavatāmātmatattvaṃ yathāvat

padyāmitthaṃ paricitavatām pādukē ! pāpalōkyām |
nityaṃ bhaktēranugūṇatayā nātha pādaṃ bhajantya
niṣṭhē sākṣāt svayamiha yuvāṃ jñānakarmātmikē

naḥ || 24.17 || 777

nyastaṃ viṣṇōḥ padamiha mahat svēna bhūmnā vahantyōḥ
āmnāyākhyānavihatagatiṃ vartayantyōrñijājñām |

āsannānām praṇayapadavīmātmanā pūrayantyōḥ

dvairājaśrīrbhavati jagatāmaikarājyē bhavatyōḥ || 24.18 ||

778

aprāptānāmupajanayathaḥ sampadāṃ prāptimēvaṃ

samprāptānām svayamiha punaḥ pālanārthaṃ yatēthē |
sāksādraṅgakṣitipadaṃ pādukē ! sādhayantya

yōgakṣēmau sucaritavaśānmūrtimantau yuvāṃ naḥ || 24.19 ||

779

baddhaharipādayugaḷaṃ

yugaḷaṃ tapanīyapādukē ! yuvayōḥ |

mōcayati saṃśritānām

puṇyāpuṇyamayaśrīnkhalāyugaḷaṃ || 24.20 ||

780

|| iti śrīkavitārkkikaśiṃhasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāśahasrē dvandvapaddhatiḥ caturviṃśī ||

kavitārkkikaśiṃhāya kalyāṇaguṇasālinē |

śrīmatē vēṅkaṭeśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivya maṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ sannivēśapaddhatiḥ pañcaviṃśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattām sadā hṛdi ॥

aṇōraṇīyasīm viṣṇōḥ

mahatō'pi mahīyasīm |

prapadyē pādukām nityam

tatpadēnaiva sammitām ॥ 25.1 ॥

781

pratitiṣṭhati pādasammitāyām

tvayi nityam maṇipādukē ! mukundaḥ |

itarē tu paricchadāsta ētē

vibhavavyaṅjanahētavō bhavanti ॥ 25.2 ॥

782

tava raṅganarēndrapādarakṣē !

prakṛtiḥ sannapi bhaktipāratantryāt |

bhavatīm vahatīva pannagēndraḥ

prathitasvastikalakṣaṇaiḥ śirōbhiḥ ॥ 25.3 ॥

783

parasya puṃsaḥ padasannivēśān

prayuñjatē bhāvitapañcarātrāḥ |

aghapratīpānapadiśya puṇḍrān

aṅgēṣu raṅgēśayapādukē ! tvām ॥ 25.4 ॥

784

vimṛśya raṅgēndrapatiṁvarāyāḥ

śrutēḥ sthitāṁ mūrdhani pādukē ! tvām |

badhnanti vṛddhāḥ samayē vadhūnāṁ

tvanmudritānyābharaṇāni mauḷau || 25.5 ||

785

vahanti raṅgēśvarapādarakṣē !

dīrghāyusāṁ darśitabhaktibandhāḥ |

āśādhipānāmavarōdhanāryaḥ

tvanmudrikāṁ maṅgaḷahēmasūtraiḥ || 25.6 ||

786

vyūhakramēṇa prathitāramagrē

sandarśayantīṁ maṇipādukē ! tvām |

pātum trilōkīṁ padapadmabhājam

saudarśanīṁ śaktimavaimi śaurēḥ || 25.7 ||

787

baddhāsikā kanakapaṅkajakarṇikāyāṁ

madhyē kṛśā muraripōrmaṇipādukē ! tvam |

sandrśyasē sarasijāsanayā grhītaṁ

rūpāntaraṁ kimapi raṅgavihārayōgyam || 25.8 ||

788

mānōcitasya madadhīnajanasya nityaṁ

mā bhūdataḥ kṛpaṇatēti vicintayantyā |

bandīkṛtaṁ dhruvamavaimi valagnadēśē

kārśyaṁ tvayā kamalalōcanapādarakṣē ! || 25.9 ||

789

madhyē kṛśāmubhayataḥ pratipannavṛddhiṁ

manyē samīkṣya bhavatīṁ maṇipādarakṣē ! |

nityaṁ mukundapadasaṅgamaviprayōgau

niścinvatē kṛtadhiyaḥ sukhaduḥ khakāṣṭhām || 25.10 ||

790

raṅgēśituścaraṇapaṅkajayōrbhajantī

rakṣāprasāadhanavikalpasahāmaṁvasthām |

mānyākṛtirniviśasē maṇipādarakṣē !

madhyē paricchadavibhūṣaṇavargayōstvam || 25.11 ||

791

aṅgāntarēṣu nihitānyakhilāni kāmam

paryāyakalpanasahāni vibhūṣaṇāni |

nityam mukundapadapadmatalānurūpaṁ

naipathyamamba ! bhavatī nayanābhirāmam || 25.12 ||

792

yē nāma bhaktiniyataistava sannivēśam

nirviśya nētrayugaḷairna bhajanti tṛptim |

kālakramēṇa kamalēkṣaṇapādarakṣē !

prāyēṇa tē pariṇamanti sahasranētrāḥ || 25.13 ||

793

padamapramāṇamiti vādinām mataṁ

madhujitpadē mahati māsma bhūḍiti |

vyudapādi tasya caraṇāvani ! tvayā

nigamātmanastava samapramāṇatā || 25.14 ||

794

aprabhūtamabhavajjagattrayaṁ

yasya mātumuditasya pādukē ! |

apramēyamamitasya tatpadaṁ

nityamēva nanu sammitam tvayā || 25.15 ||

795

ālavālamiva bhāti pādukē !

pādapasya bhavatī madhudviṣaḥ |

yatsamīpavinatasya śūlinah

sāriṇī bhavati mauḷinimnagā || 25.16 ||

796

mōdamānamunibrndaṣaṭpadā

bhāti muktimakarandavarṣiṇī |

kā'pi raṅganṛpatēḥ padāmbujē

karṇikā kanakapādukāmayī || 25.17 ||

797

yugapadanuvidhāsyān yauvataṃ tulyarāgaṃ

yadupatiradhicakrē yāvatō rūpabhēdān |

tadidamativikalpaṃ bibhratī sannivēśaṃ

tava khalu padarakṣē ! tāvatī mūrtirāsīt || 25.18 ||

798

tattadvṛttēranugūṇatayā vāmanīm vyāpinīm vā

prāptē raṅgaprathitavibhavē bhūmikāṃ sūtradhārē |

manyē viśvasthitimayamahānāṭikāṃ nētukāmā

nānāsaṃsthā bhavati bhavatī pādukē ! nartakīva || 25.19 ||

799

mānē paraṃ samānē

pratyakṣēṇāgamēnāpi |

haricaraṇasya tavāpi tu

vaiṣamyāṃ rakṣyarakṣakatvābhyām || 25.20 ||

800

|| iti śrīkavitārkkikaśiṃhasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāśahasrē sannivēśapaddhatiḥ pañcaviṁśī ||

kavitārkkikaśiṃhāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭeśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrī raṅganāthadivya maṇipādukābhyāṃ namaḥ
॥ yantrikāpaddhatiḥ ṣaḍviṃśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitārkikakēsarī |
vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

udagrayantrikāṃ vandē

pādukāṃ yannivēśanāt |

uparyapi padaṃ viṣṇōḥ

pratyādiṣṭaprasāadhanam ॥ 26.1 ॥

801

prasabhaṃ pratirudhya kaṇṭakādīn

bhavatī śauripadāmbujādhastāt |

caraṇāvani ! dhārayatyamuṣmin

ucitacchāyamuparyapi pratīkam ॥ 26.2 ॥

802

murabhinmaṇipādukē ! tvadīyām

anaghāmaṅguliyantrikāmavaimi |

svayamunnamitāṃ pradēśinīm tē

paramaṃ daivatamēkamityrcantīm ॥ 26.3 ॥

803

svadatē maṇipādukē ! tvadīyā

padaśākhāyugayantrikā vicitrā |

paramaṃ puruṣaṃ prakāśayantī

praṇavasyēva parēyamardhamātrā ॥ 26.4 ॥

804

anuyātamanōrathā murārēḥ

bhavatī kēḷirathaśriyaṃ dadhāti |

caraṇāvani ! yantrikā tavaiṣā

tanutē kūbarasampadaṃ purastāt || 26.5 ||

805

śaṅkē bhavatyāḥ subhagaṃ pratikaṃ

raṅgēśapādāṅgulisaṅgrahārtham |

trāṇāya pādāvani ! viṣṭapānām

ājñākarīmaṅgulimudrikāṃ tē || 26.6 ||

806

alaṅkṛtaṃ karṇikayōpariṣṭāt

udagranālaṃ tava yantrikāṃśam |

padmāpatēḥ pādasarōjalakṣmyāḥ

pratyēmi pādāvani ! kēlipadmam || 26.7 ||

807

upari vinihitasya kēśavāṅghrēḥ

upari padāvani ! yantrikātmikā tvam |

iti tava mahimā laghūkarōti

praṇatasurēśvaraśēkharādhirōham || 26.8 ||

808

nityaṃ padāvani ! nibaddhakirīṭaśōbhaṃ

padmālayāparicitaṃ padamudvahantyāḥ |

aṅgīkarōti rucimaṅgulīyantrikā tē

sāmrājyasampadanurūpamivātapatram || 26.9 ||

809

prathamā kalēva bhavatī

caraṇāvani ! bhāti raṅgacandramasaḥ |

śṛṅgōnnatiriva yatra

śriyaṃ vibhāvayati yantrikāyōgaḥ || 26.10 ||

810

॥ iti śrīkavitārkkikaśiṃhasya sarvatantrasvatantrasya
śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
śrīraṅganāthapādukāśahasrē yantrikāpaddhatiḥ ṣaḍviṃśī ॥
kavitārkkikaśiṃhāya kalyāṇaguṇaśālinē |
śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ॥

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrī raṅganāthadivya maṇipādukābhyāṃ namaḥ
॥ *rēkhāpaddhatiḥ saptaviṃśī* ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitārkikakēsarī |
vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ||

sūcayantīm svarēkhābhiḥ
anālēkhyasarasvatīm |
alēkhanīyasaundaryām
āśrayē śauripādukām || 27.1 ||

811

maṇimaūlinigharṣaṇāt surāṇām
vahasē kāñcanapādukē ! vicitram |
kamalāpatipādapadmāyōgāt
aparaṃ lakṣaṇamādhirājyasāram || 27.2 ||

812

abhitō maṇipādukē ! sphurantyāḥ
tava rēkhāvitatēstathāvidhāyāḥ |
muravairipadāravindarūḍhaiḥ
anukalpāyitamādhirājyacihnaiḥ || 27.3 ||

813

rēkhayā vinamatām divaukasām
maūliratnamakarīmukhōtthayā |
pādukē ! vahasi nūnamadbhutaṃ
śauripādaparibhōgalakṣaṇam || 27.4 ||

814

tridaśamakuṭaratnōllēkharēkhāpadēśāt

pariṇamayasi puṃsāṃ pādukē ! mūrdhni lagnā |
narakamathanasēvāsampadam sādhayitrī
niyativilikhitānāṃ niṣkṛtiṃ durlipīnām || 27.5 ||

815

padakamalatalāntaḥ saṃśritānyātapatra -

dhvajasarasijamukhyānyaiśvarīlakṣaṇāni |
avagamayasi śaurēḥ pādukē ! mādrśānām
upari pariṇataiḥ svairdēvi ! rēkhāviśēṣaiḥ || 27.6 ||

816

snātā padāvani ciraṃ paribhujya muktā

pādēna raṅganṛpatēḥ śubhalakṣaṇēna |
rēkhāntarairnavanavairupaśōbhasē tvaṃ
saṃskāracandanavilēpanapaṅkalagnaiḥ || 27.7 ||

817

bhaktyā muhuḥ praṇamatām tridaśēśvarāṇām

kōṭīrakōṭikaṣaṇādupajāyamānaiḥ |
ābhāti śauricaraṇādadhikānubhāvā
rēkhāśataistava padāvani ! kā'pi rēkhā || 27.8 ||

818

pādāvani ! pratipadam paramasya puṃsaḥ

pādāravindaparibhōgaviśēṣayōgyā |
svābhāvikān subhagabhaktiviśēṣadṛśyān
rēkhātmakān vahasi patralatāviśēṣān || 27.9 ||

819

rēkhāpadēśatastvaṃ

praśamayituṃ pralaya viplavāśaṅkāṃ |
vahasi madhujitpadāvani !
manyē nigamasya mātṛkālēkhyam || 27.10 ||

820

॥ iti śrīkavitārkkikaśiṃhasya sarvatantrasvatantrasya
śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
śrīraṅganāthapādukāśahasrē rēkhāpaddhatiḥ saptaviṃśī ॥
kavitārkkikaśiṃhāya kalyāṇaguṇaśālinē |
śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ॥

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivya maṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ *subhāṣitapaddhatiḥ aṣṭāviṃśī* ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ||

kalāsu kāṣṭhāmātiṣṭhan bhūmnē sambandhināmapi |

pādukā raṅgadhuryasya bharatārādhyatāṃ gatā || 28.1 ||

821

santaḥ svadēśaparadēśavibhāgaśūnyaṃ

hanta svavṛttimanaghāṃ na parityajanti |

rājyē vanē ca raghupuṅgavapādarakṣā

naijaṃ jahau na khalu kaṇṭakaśōdhanāṃ tat || 28.2 ||

822

brahmāstratāmadhijagāma tṛṇaṃ prayuktaṃ

puṇyaṃ śaravyamabhavat payasānnidhirvā |

prṭhvīm śasāsa parimuktapadaṃ padatram

kiṃ vā na kiṃ bhavati kēlividhau vibhūnām || 28.3 ||

823

anyēṣu satsvapi narēndrasutēṣu daivāt

bhraṣṭaḥ padādadhikarōti padaṃ padārhaḥ |

prāyō nidarśayati tat prathamō raghūṇām

tatpādayōḥ pratinidhī maṇipādukē vā || 28.4 ||

824

caraṇamanaghavṛttēḥ kasyacitprāpya nityaṃ

sakalabhuvanaguptyai satpathē vartatē yaḥ |

narapatibahumānaṃ pādukēvādhigacchan

sa bhavati samayēṣu prēkṣitajñairupāsyah || 28.5 ||

825

rāmē rājyaṃ piturabhimataṃ sammataṃ ca prajānāṃ

mātā vavrē tadiha bharatē satyavādī dadau ca |

cintātītaḥ samajani tadā pādukāgryābhiṣēkō

durvijñānasvahṛdayamahō daivamatra pramāṇam || 28.6 ||

826

nātikrāmēccaraṇavahanātpādukā pādapiṭhaṃ

yadvā'sannaṃ paramiha sadā bhāti rājāsanya |

pūrvatraiva praṇihitamabhūddhanta rāmēṇa rājyaṃ

śaṅkē bharturbahumatipadaṃ vikramē sāhacaryam || 28.7 ||

827

pratipadacapalā'pi pādukā

raghupatinā svapadē nivēsitā |

samajani nibhṛtasthitistadā

bhavati guṇaḥ śriyamabhyupēyusām || 28.8 ||

828

gatihēturabhūt kvacitpadē sthitihēturmaṇipādukā kvacit |

na hi vastuṣu śaktiniścayō niyatiḥ kēvalamīśvarēcchayā || 28.9 ||

829

adharīkṛtō'pi mahatā tamēva sēvēta sādaraṃ bhūṣṇuḥ |

alabhata samayē rāmāt pādākrāntā'pi pādukā rājyam || 28.10 ||

830

|| iti śrīkavitārkkikasiṃhasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāsahasrē subhāṣitapaddhatiḥ aṣṭāviṃśī ||

kavitārkkikasiṃhāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭeśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṁaṇipādukābhyāṁ namaḥ

॥ prakīrṇapaddhatiḥ ēkōnatrimśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṁ sadā hṛdi ||

vidhau pravṛttē yaddravyaṁ guṇasaṁskāranāmabhiḥ |

śrēyaḥ sādhanamāmnātaṁ tatpadatraṁ tathā'stu mē || 29.1 ||

831

madhurasmitaramyamauktikaśrīḥ

viśasi vyañjitamañjulapraṇādā |

saha raṅganṛpēṇa vāsagēhaṁ

tanumadhyā maṇipādukē ! tvamēkā || 29.2 ||

832

śubhaśabdaviśēṣasaṁśritābhiḥ

bhavatī śauripadāvani ! kriyābhiḥ |

anutiṣṭhati nūnamāśritānām

akhilōpadravaśāntikaṁ navīnam || 29.3 ||

833

mañibhirmadhuvairipādarakṣē !

bhavatī vikramaṇē pravardhamānā |

yugapadbhavatāṁ yugāntakālē

divi lakṣmīṁ vidadhē divākarāṇām || 29.4 ||

834

mañjusvanāṁ mañimayūkhakalāpinīṁ tvāṁ

drṣṭvā kapardasavidhē vinivēśyamānām |

gūḍhībhavanti garuḍadhvajapādarakṣē !

phūtkāravanti puravairivibhūṣaṇāni || 29.5 ||

835

madhyē parisphuritanirmalacandratārā

prāntēṣu ratnanikarēṇa vicitravarṇā |

puṣṇāsi raṅganṛpatērmaṇipādukē ! tvam

cakṣurvaśīkaraṇayantraviśēṣaśaṅkā || 29.6 ||

836

pādēna raṅganṛpatēḥ paribhujyamānā

muktāphalapraṇāṭitaśramavāribinduh |

utkaṇṭakā maṇimayūkhaśatairudagraiḥ

sītkāriṇīva caraṇāvani ! śīṅjitaistvam || 29.7 ||

837

dūraprasāritakarā ninadairmaṇīnām

āyāti daityaripurityasakṛdbruvāṇā |

daityēśvarānabhīmukhān janitānukampā

manyē nivārayasi mādhavapādukē ! tvam || 29.8 ||

838

acchēdyaraśminiyatakramaratnadhuryā

niṣkampakūbaranibhaṃ dadhatī pratīkam |

krīḍāgatēṣu madhujitpadapadmalaṅkṣmyāḥ

karṇīrathastvamasi kāñcanapādarakṣē ! || 29.9 ||

839

mañjusvanā marakatōpalamēcakāṅgī

śōṇāśmatuṇḍarucirā maṇipādukē ! tvam |

padmāvihārarasikasya parasya yūnaḥ

paryāyatāṃ bhajasi pañjaraśārikāṇām || 29.10 ||

840

śōṇōpalaiścaraṇarakṣiṇi ! saṃśritēṣu

chāyātmanā marakatēṣu tavāvagāḍhaḥ |

anvēti śaurirabhitaḥ phalapaṅktiśōbhi -

nyātmānamēva śayituṃ vaṭapatramadhyē || 29.11 ||

841

sphītaṃ padāvani ! tava snapanārdramūrtēḥ

āsāgaram tatamabhūnmaṇiraśmijālam |

līlōcitaṃ raghusutasya śaravyamāsan

yātūni yasya valayēna vivēṣṭitāni || 29.12 ||

842

ratnāṃśubhistava tadā maṇipādarakṣē !

saṃrajyamānavapuṣāṃ rajanīmukhēṣu |

ākasmikāgatamadārśi mahauṣadhitvaṃ

sākētapattanasamīparuhāṃ drumāṇām || 29.13 ||

843

rāmē vanaṃ daśarathē ca divaṃ prayātē

nirdhūtaviśvatimirā sahasā babhūva |

bhūyiṣṭharatnakiraṇā bhavatī raghūṇām

bhūyaḥ pratāpatapanōdayapūrvasandhyā || 29.14 ||

844

prītēna dēvi ! vibhunā pratipādanīyām

pādāvani ! pratipadōditamañjunādām |

vidyām vidurbhagavataḥ pratipādanārham

pārāyaṇāgamapayōnidhipāragāstvām || 29.15 ||

845

muktāṃśukēsaravatī sthiravajradaṃṣṭrā

prahlādasampadanurūpahiraṇyabhēdā |

mūrtiḥ śrīyō bhavasi mādhavapādarakṣē !

nāthasya nūnamucitā narasiṃhamūrtēḥ || 29.16 ||

846

sambhāvayanti kavayaścaturapracārām

mañjusvanām mahitamauktikapatraḥlāṅgīm |

svādhīnasarvabhuvanāṃ maṇipāduke ! tvāṃ
raṅgādhirājapadapaṅkajarājahaṃsīm || 29.17 || 847

muktāmayūkharucirāṃ maṇipādarakṣē !
mañjusvanāṃ maṇibhirāhitavarṇavargām |
manyē mukundapadapadmamadhuvratīnām
anyāmakṛtrimagirāmadhidēvatāṃ tvām || 29.18 || 848

āsādyā kēkayasutāvaradānamūlaṃ
kālaṃ pradōṣamanirīkṣya ramāśahāyam |
mañjupraṇādarahitā maṇipādarakṣē !
maunavratāṃ kimapi nūnamavartayastvam || 29.19 || 849

vaiḍūryaramyasalilā mahitā marudbhiḥ
chāyāvatī marakatōpalaraśmijālaiḥ |
aśrāntamōhapadavīpathikasya jantōḥ
viśrāntibhūmiriva śauripadāvani ! tvam || 29.20 || 850

ādyō raghuḥṣitibhujāmabhiṣēkadīptaiḥ
āpyāyitastava padāvani ! raśmijālaiḥ |
mandīcakāra tapanō vyapanītabhītiḥ
mandōdarīvanacandramasō mayūkhān || 29.21 || 851

mānyā samastajagatāṃ maṇibhaṅganīlā
pādē nisargaghaṭitā maṇipāduke ! tvam |
antaḥ purēṣu lalītāni gatāgatāni
chāyēva raṅganṛpatēranuvartasē tvam || 29.22 || 852

raṅgādhirājapadapaṅkajamāśrayanti
haimī svayaṃ parigatā harinīlaratnaiḥ |

sambhāvyasē sukr̥tibhirmaṇipādukē ! tvam

sāmānyamūrtiriva sindhusutādharanyōḥ || 29.23 ||

853

abhyarcitā sumanasām nivahairajasram

muktāruṇōpalanakhāṅgulipallavaśrīḥ |

śrēyaskarīm murabhidaścaraṇadvayīva

kāntim samāśrayasi kāñcanapādukē ! tvam || 29.24 ||

854

nirmṛṣṭagātrarucirā maṇipādukē ! tvam

snātānulēpasurabhirnavamālyacitrā |

prāptē vihārasamayē bhajasē murārēḥ

pādāravindaparibhōgamananyalabhyam || 29.25 ||

855

nādē padāvani ! tathā tava sannivēsē

nirvēśanakramamasahyamapācikīrṣuḥ |

yairēva lōcanaśatairabhivīkṣatē tvām

tairēva pannagapatiḥ śrutimān babhūva || 29.26 ||

856

pādāvani ! sphuṭamayūkhasahasradṛśyā

viṣṇōḥ padēna bhavatī vihitapracārā |

tvadbhaktiyantritajanaprathamasya sambhōḥ

vaikartanīmanukarōti vihāramūrtim || 29.27 ||

857

rājyē vanē'pi raghuvīrapadōcitāyāḥ

saṁsmṛtya gautamavadhūparirakṣaṇam tē |

manyē samāhitadhiyō maṇipādukē ! tvām

mūrdhnā bhajantyanudinaṁ munidharmadārāḥ || 29.28 ||

858

tvāmāśritō maṇimayūkhasahasradṛśyām

tvacchiñjitēna saha raṅgapatiḥ samudyan |

āśaṅkyatē sumatibhirmaṇipādarakṣē !

vidyāsakhaḥ savitrmaṇḍalamadhyavartī || 29.29 ||

859

ratnāśritairharipadaṃ maṇipādukē ! tvam

sprṣṭvā karaiḥ śrutirasāyanamañjunādā |

tattvaṃ tadētaditi bōdhayasīva samyak

vēdān pratāritavatō vividhān kudrṣṭīn || 29.30 ||

860

ānandasūḥ praṇayināmanaghaprasādā

raṅgādhirājapadarakṣiṇi ! ratnabhāsā |

nyastē muhurnijabharē sthiratāṃ bhajantyāḥ

varṇāṃśukaṃ vitarasīva vasundharāyāḥ || 29.31 ||

861

tvam citrabhānurasi ratnaviśēṣayōgāt

bhūmnā nijēna paripuṣyasi pāvakatvam |

svēnaiva śauricaraṇāvani ! candrarūpā

tējastrayīva milītā'si tamōpahā naḥ || 29.32 ||

862

prauḍhapravālarucirā bhuvanaikavandyā

raṅgādhirājacaraṇāvani ! ramyacandrā |

sambhinnamauktikaruciḥ satataṃ prajānāṃ

tāpātyayaṃ diśasi tāraṁkitēva sandhyā || 29.33 ||

863

raṅgēśvarasya puratō maṇipādukē ! tvam

ratnāṃśubhirvikirasi sphuṭabhaktibandhā |

pāḍau vihārayitumadbhutasaukumāryau

prāyaḥ sarōjakumudōtpalapatrapaṅktim || 29.34 ||

864

āsannavṛttiravarōdhagrḥēṣu śaurēḥ

āpādayasyanupadaṃ varavarṇinīnām |

ālagnaratnakiraṇā maṇipādukē ! tvam

mañjusvanā madanabāṇanigharṣaśaṅkām || 29.35 ||

865

paryāptamauktikanakhā sphuṭapadmarāgā

rēkhāviśēṣarucirā laḷitapracārā |

raṅgādhirājapadayōrmaṇipādukē ! tvam

sāyujyamāśritavatīva samastavandyā || 29.36 ||

866

prāptābhiṣēkā maṇipādukē ! tvam

pradīptaratnā raghurājadhānyāḥ |

pradakṣiṇaprakramaṇādakārṣiḥ

prākāramāgnēyamiva prabhābhiḥ || 29.37 ||

867

ratnāsanē rāghavapādarakṣē !

pradīpyamānāstava padmarāgāḥ |

prāyō narēndrān bharatasya jētuḥ

pratāpavahnērabhavan prarōhāḥ || 29.38 ||

868

śubhapraṇādā bhavatī śrutīnām

kaṇṭhēṣu vaikuṇṭhapatiṁvarāṇām |

badhnāsi nūnam maṇipādarakṣē !

māṅgalyasūtram maṇiraśmijālaiḥ || 29.39 ||

869

vicitravarṇā śrutiramyāśabdā

niṣēvyasē nākasadām śirōbhiḥ |

madhudviṣastvam maṇipādarakṣē !

śrēyaskarī śāsanapatrikēva || 29.40 ||

870

sthīrā svabhāvānmaṇipādukē ! tvam

sarvaṁsahā svādupalaprasūtiḥ |

pr̥thvīva padbhyāṃ paramasya puṃsaḥ
saṃsṛjyasē dēvi ! vibhajyasē ca || 29.41 || 871

paśyanti raṅgēśvarapādarakṣē !
pūjāsu tē saṃhitapuṣpajālām |
mṛgīdṛśō vāsavaratnarēkhām
sacitrapuṅkhāmiva manmathajyām || 29.42 || 872

karairudagraiḥ sphuratām maṇīnām
mañjusvanā mādhavapādukē ! tvam |
anūpadēśē kanakāpagāyāḥ
kalēḥ pravēśaṃ pratiṣēdhasīva || 29.43 || 873

ākṛāntavēdirbhavatī tadānīm
adarśi muktānvitaśōṇaratnā |
karagrahārthaṃ bharatēna bhūmyāḥ
lājōtkarairvahniśikhēva kīrṇā || 29.44 || 874

patralā maṇigaṇairhiraṇmayī bhāsi raṅgapatiratnapādukē ! |
kēḷimaṇṭapagatāgatōcitā bhūmikēva garuḍēna kalpitā || 29.45 || 875

unnataṃ balivirōdhdhinastadā
pādukē ! padasarōjamāśritā |
mauktikastabakamadhyasammitaṃ
vyōma ṣaṭpadatulāmalambhayaḥ || 29.46 || 876

kōmalāṅgulīnivēśayantrikā
nyastamauktikamayūkhadanturā |
maṅgalāni vamaśīva dēhinām
raṅgarājamaṇipādukē ! svayam || 29.47 || 877

paṅkajāsahacarasya raṅgiṇaḥ

pādukē ! nijapadādanantaram |

nyasyatastvayi jaganti jāyatē

nāgabhōgaśayanaṃ niraṅkuśam || 29.48 ||

878

sādhayanti madhuvairipādukē !

sādhavaḥ sthiramupāyamantimam |

tvatpravṛttivinivartanōcita -

svapravṛttivinivartanānvitam || 29.49 ||

879

nandasūnupadapadmamindirā

pāṇipallavanipīdanāśaham |

pādukē ! tava balēna paryabhūt

ūṣmaḷāmuragamauliśarkarām || 29.50 ||

880

maṇinikarasamutthaiḥ sarvavarṇā mayūkhaiḥ

prakaṭitaśubhanādā pādukē ! raṅgabhartuḥ |

nikhilanigamasūtēbrahmaṇastatsanāthām

avagamayasi hr̥dyāmardhamātrām caturthīm || 29.51 ||

881

śrutiviśayaguṇā tvaṃ pādukē ! daityahantuḥ

satatagatimanōjñā svēna dhāmnā jvalantī |

janitabhuvanavṛddhirdṛśyasē sthairyayuktā

vidhṛtanikhilabhūtā vaijayantīva mālā || 29.52 ||

882

raghupatipadasaṅgādrājyakhēdaṃ tyajantī

punarapi bhavatī svān darśayantī vihārān |

abhisamadhitavṛddhiṃ harṣakōlāhalānām

janapadaajanitānām jyāyasā śiñjitēna || 29.53 ||

883

haricaraṇamupaghaṇaṃ pādukē ! saṃśritāyām
 adhigatabahuśākhaṃ vaibhavaṃ darśayantyām |
 abhajata vidhihastanyastadharmadravāyām
 tvayi mukulāsamṛddhiṃ mauktikaśrīstadānīm || 29.54 || 884

kanakarucirakāntiḥ kalpitāśōkabhārā
 kṛtapadakamalaśrīḥ krīdatā mādhavēna |
 diśidiśi sumanōbhirdarśanīyānubhāvā
 surabhisamayalakṣmīm pādukē ! puṣyasi tvam || 29.55 || 885

praṇihitapadapadmā pādukē ! raṅgabhartuḥ
 śubhataragatihētuścārumuktāpravālā |
 sthirapariṇatarāgām śuddhabōdhānubaddhām
 svajanayasi munīnām tvanmayīm cittavṛttim || 29.56 || 886

viracitanavabhāgā ratnabhēdairvicitraiḥ
 vividhavitatarēkhāvyaktasīmāvibhāgā |
 haricaraṇasarōjaṃ prēpsatāmarcanīyaṃ
 prathayasi navanābhaṃ maṇḍalaṃ pādukē ! tvam || 29.57 || 887

pariṇataguṇajālā pañktibhirmauktikānām
 bahuvidhamañiraśmigranthibandhābhirāmā |
 raghupatipadarakṣē ! rājavāhyasya kumbhē
 kalitarucirabhūstvaṃ kā'pi nakṣatramālā || 29.58 || 888

caritanikhilavṛttiścārupadmāsanasthā
 guṇanibiḍitamuktāpañktibaddhākṣamālā |
 savidhamadhivasantī pādukē ! raṅgabhartuḥ
 caraṇakamalamantarbimbitaṃ dhyāyasīva || 29.59 || 889

anupadhi parirakṣannēkaputrābhīmānāt
 bhuvanamidamaśēṣaṃ pādukē ! raṅganāthaḥ |
 nijapadanihitāyāṃ dēvi ! tiṣṭhan vrajan vā
 tvayi nihitabharō'bhūt kiṃ punaḥ svāpamṛcchan || 29.60 || 890

tvaritamupagatānāṃ śrīmatō raṅgabhartuḥ
 tvadupahitapadasya svairayātrōtsavēṣu |
 mukharayati digantānmuhyatāṃ tvatpraśastau
 vihitakusumavrṣṭirvyāvaghōṣī surāṇām || 29.61 || 891

manasi niyamayuktē vartamānā munīnāṃ
 pratipadamupayāntī bhāvanīyakramatvam |
 śrutiriva nijaśabdaiḥ pādukē ! raṅgabhartuḥ
 padamanitaragamyāṃ vyañktumarhā tvamēva || 29.62 || 892

avikalanijacandrālōkasandarśanīyā
 pratikalamupabhōgyā pādukē ! raṅgabhartuḥ |
 mukulāyitumaśēṣaṃ mauktikajyōtsnayā naḥ
 prabhavasi timiraughaṃ paurṇamāsī niśēva || 29.63 || 893

haṃsaśrēṇīparicitagatirhāriṇī kalmaṣāṇāṃ
 mauḷau śambhōḥ sthitimadhigatā mugdhacandrānubaddhā |
 rājñāmēkā raghukulabhuvāṃ samyaguttārikā tvam
 kālē tasmin kṣitimadhigatā pādukē ! jāhnavīva || 29.64 || 894

svacchākārāṃ śrutisurabhitāṃ svādubhāvōpapannāṃ
 mārḡemārḡē mahitavibhavāṃ pādukē ! tīrthabhēdaiḥ |
 śītasparśāṃ śramavinayinīṃ gāhatē mandamandaṃ
 krīḍālōlaḥ kamalanilayādattahastō yuvā tvām || 29.65 || 895

abhyasyantyōḥ kramamanupamaṁ raṅgabharturvihārē
 sthānēsthānē svarapariṇatiṁ lambhitastattadarhām |
 paryāyēṇa prahitapadayōḥ pādukē ! śrutyudāraḥ
 śiñjānādaḥ sphurati yuvayōḥ śṛṅkhalābandharamyaḥ || 29.66 || 896

āsannānām divasamapunarnaktamāpādayanti
 sphītālōkā maṇibhirabhitaḥ prāṇināmastadōṣā |
 prahvairjuṣṭā vibudhanivahaiḥ pādukē ! raṅgabhartuḥ
 pādāmbhōjē diśati bhavatī pūrvasandhyēva kāntim || 29.67 || 897

ramyālōkā lalitagamanā padmarāgādhārōṣṭhī
 madhyē kṣāmā maṇivalayinī mauktikavyaktahāsā |
 śyāmā nityaṁ haritamaṇibhiḥ śārṅgiṇaḥ pādarakṣē !
 manyē dhāturbhavasī mahilānirmitau mātṛkā tvam || 29.68 || 898

sthitvā pūrvaṁ kvacana bhavatī bhadrapīṭhasya madhyē
 ratnōdañcatkiraṇanikarā raṅgiṇaḥ pādarakṣē ! |
 vyākīrṇānām nṛpativirahāddēvi ! varṇāśramānām
 nūnaṁ sīmāvibhajanasahaṁ nirmamē sūtrapātam || 29.69 || 899

mātarmañjusvanapariṇataprārthanāvākyapūrvaṁ
 nikṣiptāyām tvayi caraṇayōḥ pādukē ! raṅgabhartuḥ |
 tvayyāyattaṁ kimapi kuśalaṁ jānatīnām prajānām
 paryāptaṁ tanna khalu na bhavatyātmanikṣēpa -
 kṛtyam || 29.70 || 900

nityaṁ raṅgakṣitipatipadanyāsadhanyātmanastē
 śiñjānādaṁ śravaṇamadhuraṁ pādukē ! dīrghayantaḥ |

kālē tasmin karaṇavigamaklēśajātaṁ vihanyuḥ
 santāpaṁ nastaruṇatulaśīgandhinō gandhavāhāḥ || 29.71 || 901

saṁsārādhvaśramapariṇataṁ saṁśritānāṁ janānāṁ
 tāpaṁ sadyaḥ śamayitumalaṁ śārṅgiṇaḥ pādukē ! tvam |
 candrāpīḍē praṇamati navāṁ candrikāmāpibadbhiḥ
 dhārāniryatsalilakaṇikāśīkaraiścandrakāntaiḥ || 29.72 || 902

vajrōpētāṁ valabhidupalaśyāmalāṁ mañjughōṣāṁ
 muktāsārāṁ madhuracapalāṁ vīkṣya viṣṇōḥ padē tvām |
 harṣōtkarṣādupari calayan pādukē ! candrakāntaṁ
 dhattē nityaṁ dhṛtaghanarucistāṇḍavaṁ
 nīlakaṇṭhaḥ || 29.73 || 903

śrīraṅgēndōścaraṇakamalaṁ tādrśaṁ dhārayanti
 kālē kālē saha kamalayā klptayātrōtsavaśrīḥ |
 gatvāgatvā svayamanugṛhadvāramunnidranādā
 paurānnityaṁ kimapi kuśalaṁ pādukē ! prcchasīva || 29.74 || 904

caturavihāriṇīṁ rucirapakṣaruciṁ bhavatīṁ
 manasijasāyakāsanaguṇōcitamañjuravām |
 anupadamādriyēmahi mahēndraśilāmahitāṁ
 haricaraṇāravindamakarandamadhuvratikām || 29.75 || 905

kanakarucā jaṭāmuragamaulīmaṇīn maṇibhiḥ
 tridivataṇḍgiṇīṁ taraḷamauktikadīdhitibhiḥ |
 kuṭilatayā kvacicchaśīkalāmadharīkuruṣē
 muraripupādukē ! purabhidaḥ śīrasā vidhṛtā || 29.76 || 906

kālē talpabhujāṅgamasya bhajataḥ kāṣṭhāṃ gatāṃ śēṣatāṃ
 mūrtiṃ kāmapi vēdmi raṅganṛpatēścitrāṃ padatradvayīm |
 sēvānamrasurāsurēndramakuṭīśēṣāpaṭīsaṅgamē
 muktācandrikayēva yā prathayatē nirmōkayōgam

punaḥ || 29.77 || 907

candrāpīḍaśikhaṇḍacandraśikharacyōtatsudhānirjhara -
 stōkāśliṣṭasurēndrasēkhararajah styānāṃ stumaḥ pādukām |
 brahmastambavibhaktasīmavividhakṣētrajñasargasthiti -
 dhvaṃsānugrahanigrahapraṇayinī yā sā kriyā

raṅgiṇaḥ || 29.78 || 908

lakṣmīnūpuraśiñjitēna guṇitaṃ nādaṃ tavākarṇayan
 ājighrannigamāntagandhatuḷasīdāmōtthitaṃ saurabham |
 kālē kutracidāgataṃ karuṇayā sārdhaṃ tvayā cāgrataḥ
 paśyēyaṃ maṇipādukē ! parataraṃ padmēkṣaṇaṃ

daivatam || 29.79 || 909

vahati kṣitivyavahitāṃ

sō'pi tvāṃ gatiṣu pādukē ! raṅgī |

kamaṭhapatibhujagaparibṛḍha -

karivarakulaśikharibhūmikābhēdaiḥ || 29.80 ||

910

|| iti śrīkavitārkikasiṃhasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāśahasrē prakīrṇapaddhatiḥ ēkōnatrimśī ||

kavitārkikasiṃhāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivya maṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ citrapaddhatiḥ trimśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ||

pratiṣṭhāṃ sarvacitrāṇāṃ prapadyē maṇipādukām |

vicitrajagadādhārō viṣṇuryatra pratiṣṭhitaḥ || 30.1 ||

911

śṛṇu tē pādukē ! citraṃ citrābhirmaṇibhirvibhōḥ |

yugakramabhuvō varṇān yugapadvahasē svayam || 30.2 ||

912

surāsurārcitā dhanyā tuṅgamaṅgaḷapālikā |

carācarāśritā mānyā raṅgapuṅgavapādukā || 30.3 ||

913

padmēva maṅgaḷasarit pāraṃ saṃsārasantatēḥ |

duritakṣēpikā bhūyāt pādukā raṅgabhūpatēḥ || 30.4 ||

914

ananyaśaraṇaḥ sīdan anantaklēśasāgarē |

śaraṇaṃ caraṇatrāṇaṃ raṅganāthasya saṃśrayē || 30.5 ||

915

pratibhāyāḥ paraṃ tattvaṃ bibhratī padmalōcanam |

paścimāyā mavasthāyāṃ pādukē ! muhyatō mama || 30.6 ||

916

yāmaḥ śrayati yāṃ dhattē yaina yātyāya yācca yā |

yā'sya māmāya yai vānyā sā māmavatu pādukā || 30.7 ||

917

caryā naḥ śauripādu ! tvaṃ prāyaścittēṣvanuttamā |

nivēśyasē tataḥ sadbhiḥ prāyaścittēṣvanuttamā || 30.8 ||

918

<i>rāmapādagatā bhāsā sā bhātā gadapāmarā </i>	
<i>kādupānañca kāsahyā hyāsa kāñcanapādukā 30.9 </i>	919
<i>bāḍhāghālījhāṭatucchē gāthābhānāya phullakhē </i>	
<i>samādhau śaṭhajiccūḍaṃ vṛṇōṣi haripādukē ! 30.10 </i>	920
<i>sā bhūpā rāmapārasthā vibhūpāstisapāratā </i>	
<i>tārapā sakṛpā duṣṭipūrapā rāmapādukā 30.11 </i>	921
<i>kārikā na na yātrāyā yā gēyā'syasya bhānubhā </i>	
<i>pādapā haha siddhāsi yajñāya mama sā'ñjasā 30.12 </i>	922
<i>sarāghavā śrutau dṛṣṭā pādukā sanṛpāsanā </i>	
<i>salāghavā gatau śliṣṭā svādurme sadupāsanā 30.13 </i>	923
<i>kāvyāyāsthita māvarga vyājayātagamārgakā </i>	
<i>kāmadā jagataḥ sthityai raṅgapuṅgavapādukā 30.14 </i>	924
<i>surakāryakarī dēvī raṅgadhuryasya pādukā </i>	
<i>kāmadā kalitādēśā carantī sādhuvarmtmasu 30.15 </i>	925
<i>bharatārādhitāṃ tārāṃ vandē rāghavapādukām </i>	
<i>bhavatāpādhitāntānāṃ vandyāṃ rājīvamēdurām 30.16 </i>	926
<i>kādupāsyasadālōkā kālōdāhṛtadāmakā </i>	
<i>kāmadā'dhvariraṃsākā'kāsā raṅgēśapādukā 30.17 </i>	927
<i>pāpākūpārapālīpā tripādīpādapādapā </i>	
<i>kṛpārūpā japālāpā svāpā mā'pānnṛpādhipā 30.18 </i>	928
<i>sthirāgasāṃ sadārādhyā vihatākatatāmatā </i>	
<i>satpādukē ! sarāsā mā raṅgarājapadaṃ naya 30.19 </i>	929

- sthitā samayarājatpā gatarā mādakē gavi |*
duraṁhasāṁ sannatādā sādhyātāpakarāsarā || 30.20 || 930
- lōkatārākāmacārā kavirājadurāvacā |*
tārā gatē pādarā'ma rājatē rāmapādukā || 30.21 || 931
- jayāmapāpāmayā jayāmahē duduhē mayā |*
mahēśakākāśahēma pādukā'mamakādupā || 30.22 || 932
- pāpādapāpādapāpā pādapādadapādapā |*
dapādapāpādapāda pādapādadapādapā || 30.23 || 933
- kōpōddīpakapāpē'pi kṛpāpākōpapādikā |*
pūdapādōdakāpādōddīpikā kā'pi pādukā || 30.24 || 934
- tatātattātītattētā tātātītētītātītut |*
tattattattātātītātā tatētātētātātutā || 30.25 || 935
- yāyāyāyāyāyāyāyāyāyāyāyāyāyāyāyā |*
yāyāyāyāyāyāyāyā yā yā yā yā yā yā yā yā || 30.26 || 936
- raghupaticaraṇāvanī tadā*
viracitasañcaraṇā vanīpathē |
kṛtaparicaraṇā vanīpakaiḥ
nigamamukhaiśca raṇāvanīgatā || 30.27 || 937
- dattakēliṁ jagatkalpanānāṭikā*
raṅgiṇā raṅgiṇā raṅgiṇā raṅgiṇā |
tādṛśē gādhiputrādhvarē tvāṁ vinā
pādukā pādukā pādukā pādukā || 30.28 || 938

pādapāpādapāpādapāpādapā

pādapāpādapāpādapā'pādapā |

pādapāpādapāpādapāpādapā -

pādapāpādapāpā'dapāpādapā || 30.29 ||

939

sākētatrāṇavēlājanitatatanija prāṅkaṇa śrīprabhāsā

sābhā praśrīraṭavyāmiyamamamayamivyāpaducchēdilāsā |

sālādicchēdatigmāhavarururuvaha hrīkarasyāmarāsā -

sā rāmasyāṅghrimabhyājati na na natijasthūlamutrātakē

sā || 30.30 || 940

ramyē vēśmani pāparākṣasabhidāsvāsaktadhīnāyikā

nantuṃ karmajadurmadālasadhiyāṃ sā hanta nāthīkṛtā |

sadvāṭabhramikāsu tāpasatapōvisrambhabhūyantrikā

kācitsvairagamēna kēlisamayē kāmavratā pādukā || 30.31 ||

941

śrīsaṃvēdanakarmakṛdvasu tava syāmrddhadhairyasphuṭaḥ

śrīpādāvani vistr̥tāsi sukhinī tvaṃ gēyayātāyanā |

vēdāntānubhavātīpātisutanuḥ sāndrēḍyabhāvaprathē -

'ṅkasthā cācyutadivyaḍasyasumatiḥ prāṇasthasītā -

dhana ! || 30.32 || 942

kanakapīṭhaniviṣṭatanustadā

sumatidāyinijānubhavasmr̥tā |

vidhiśivapramukhairabhivanditā

vijayatē raghupuṅgavapādukā || 30.33 ||

943

dīnagōpījanikliṣṭabhīnut sadā

rāmapādāvani ! svānubhāvasthitā |

ēdhi mē'vaśyamuttārabhāvaśritā

tējasā tēna ghuṣṭim gatā pālikā || 30.34 ||

944

dhāmanirākṛtatāmasalōkā dhātṛmukhairvinatā nijadāsaiḥ |

pāpamaśēṣamapākuruṣe mē pādu ! vibhūṣitarāghavapādā || 30.35 ||

945

kṛpānaghatrātasubhūraduṣṭā

mēdhyā rucā pāriṣadāmbhūpā |

pādāvani ! styānasukhairna tṛptā

kāntyā samētādhikṛtā'nirōdhā || 30.36 ||

946

sārasasaukhyasamētā khyātā padapā bhuvi svājñā |

sāhasakāryavanāśā dhīrā vasudā navanyāsā || 30.37 ||

947

sānyā'vanadā suvarā'dhīśānā varyakā sahasā |

jñā svā vibhupādapatākhyātā mē sakhyasau sarasā || 30.38 ||

948

tārasphāratara svararasabhararā sā padāvanī sārā |

dhīrasvairacarasthira raghupura vāsarati rāmasavā || 30.39 ||

949

caramacaram ca niyantuh

caraṇāvanidamparētarā śaurēḥ |

caramapuruṣārthacitrau

caraṇāvani ! diśasi catvarēṣu satām || 30.40 ||

950

|| iti śrīkavitārkikasiṁhasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāśahasrē citrapaddhatiḥ triṁśī ||

kavitārkikasiṁhāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭeśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ nirvēdapaddhatiḥ ēkatrimśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitarikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

prapadyē pādukāṃ dēvīm

paravidyāmiva svayam |

yāmarpayati dīnānāṃ

dayamānō jagadguruḥ ॥ 31.1 ॥

951

api janmani pādukē ! parasmin

anaghaiḥ karmabhirīdṛśō bhavēyam |

ya imē vinayēna raṅgabhartuḥ

samayē tvāṃ padayōḥ samarpayanti ॥ 31.2 ॥

952

parivartayitā pitāmahādīn

tvamivānantamasau vahatyanēhā |

adhunā'pi na śauripādukē ! tvāṃ

anaghāmbanamabhyupaiti cittam ॥ 31.3 ॥

953

kamalādhyuṣitē nidhau nirīhē

sulabhē tiṣṭhati raṅgakōśamadhyē |

tvayi tatpratilambhanē sthitāyāṃ

paramanvicchati pādukē ! manō mē ॥ 31.4 ॥

954

yadyapyaham taraḷadhīstava na smarēyaṃ
 na smartumarhati katham bhavatī svayaṃ mē |
 vatsē vihārakutukaṃ kalayatyavasthā
 kā nāma kēśavapadāvani ! vatsalāyāḥ || 31.5 ||

955

mātarmukundakarūṇāmapi nihnuvānāt
 kiṃ vā paraṃ kimapi kilbiṣatō madīyāt |
 gāḍham grhītacaraṇāgamanāpadēśāt
 tatprēraṇapraṇayinī tava cēnna līlā || 31.6 ||

956

kṣībā'si kāñcanapadāvani ! kaiṭabhārēḥ
 pādāravindamakarandaniṣēvaṇēna |
 dēvi ! tvadantikajuṣaḥ kathamanyathā mē
 dīnākṣarāṇi na śrṇōṣi dayādhikā tvam || 31.7 ||

957

māstavadarpitabharasya mukundapādē
 bhadrētarāṇi yadi nāma bhavanti bhūyaḥ |
 kīrtiḥ prapannaparirakṣaṇadīkṣitāyāḥ
 kiṃ na trapēta tava kāñcanapādarakṣē ! || 31.8 ||

958

dauvārikadvirasanaḥprabalāntarāyāiḥ
 dūyē padāvani ! durāḍhyabilappravēśaiḥ |
 tadraṅgadhāmanirapāyadhanōttarāyāṃ
 tvayyēva viśramaya maṅkṣu manōrathaṃ mē || 31.9 ||

959

vyāmuhyatāṃ trividhatāpamayē nidāghē
 māyāviśēṣajanitāsu marīcikāsu |
 saṃsprṣṭaśauricaraṇā caraṇāvani ! tvam
 sthēyā svayaṃ bhavasi naścaramē pumarthē || 31.10 ||

960

acchēdyayā viṣayavāgurayā nibaddhān

dīnān janārdanapadāvani ! satpathasthā |

prāyaḥ kramēṇa bhavatī parigṛhya mauḷau

kālēna mōcayati naḥ kṛpayā sanāthā || 31.11 ||

961

saṁvāhikā caraṇayōrmaṇipādarakṣē !

dēvasya raṅgavasatērdaitā nanu tvam |

kastvāṁ nivārayitumarhati yōjayantīm

mātaḥ ! svayaṁ guṇagaṇēṣu mamāparādhān || 31.12 ||

962

kiṁ vā bhaviṣyati paraṁ kaluṣaikavṛttēḥ

ētāvatā'pyanupajātamanēhasā mē |

ēkaṁ tadasti yadi paśyasi pādukē ! tē

padmāsahāyapadapaṅkajabhōgasāmyam || 31.13 ||

963

vividhaviṣayacintāśantatābhiściraṁ mām

janitakaluṣamitthaṁ dēvi ! durvāsanābhiḥ |

padasarasijayōstvam pādukē raṅgabhartuḥ

parimalaparivāhaiḥ pāvanairvāsayēthāḥ || 31.14 ||

964

śaraṇamadhigatastvāṁ śārṅgiṇaḥ pādarakṣē !

sakṛdapi viniyuktaṁ tvatsaparyādhikārē |

punarapi kathamēnaṁ hastamuttānayēyaṁ

dhanamadamuditānāṁ mānavānāṁ samājē || 31.15 ||

965

yadi kimapi samīhē karma kartuṁ yathāvat

pratipadamupajātaiḥ pratyavēyāṁ nimittaiḥ |

avadhirasi yadi tvam tatra naimittikānāṁ

śaraṇamiha na kiṁ mē śauripādāvani ! syāḥ || 31.16 ||

966

antarlīnairaghaparikarairāvilā cittavṛttiḥ

śabdādīnāṃ paravaśatayā durjayānīndriyāṇi |
viṣṇōḥ pādapraṇayini ! cirādasya mē duḥkhasindhōḥ

pāraṃ prāpyaṃ bhavati parayā vidyayā vā tvayā vā || 31.17 || 967

gōmāyūnāṃ malayapavanē taskarāṇāṃ himāṃśau
durvṛttānāṃ sucaritamayē satpathē tvatsanāthē |
tattvajñānē taraḷamanasāṃ śārṅgiṇaḥ pādarakṣē !

nityōdvēgō bhavati niyatērīdrśī durvinītiḥ || 31.18 || 968

kālē jantūn kaluṣakaraṇē kṣipramākārayantyāḥ
ghōraṃ nāhaṃ yamapariṣadō ghōṣamākaraṇayēyam |

śrīmadraṅgēśvaracaraṇayōrantaraṅgaiḥ prayuktaṃ

sēvāhvānaṃ sapadi śṛṇuyāṃ pādukāsēvakēti || 31.19 || 969

pāṣāṇakalpamantē

paricitagautamaparigrahanyāyāt |

patipadaparicaraṇārhaṃ

pariṇamaya mukundapādarakṣiṇi ! mām || 31.20 || 970

|| iti śrīkavitārkkikaśiṃhasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāśahasrē nirvēdapaddhatiḥ ēkatrīṃśī ||

kavitārkkikaśiṃhāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭeśāya vēdāntaguravē namaḥ ||

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrī raṅganāthadivya maṇipādukābhyāṃ namaḥ
॥ **phalapaddhatiḥ dvātriṃśī** ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitārkikakēsarī |
vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

upākhyātāṃ tathātvēna

vasiṣṭhādyairmaharṣibhiḥ |

upāyaphalayōḥ kāṣṭhām

upāsē rāmapādukām ॥ 32.1 ॥

971

niviśēya nirantaramṃ pratītaḥ

tridaśānām vibhavamṃ tṛṇāya matvā |

savidhē tava dēvi ! raṅgabhartuḥ

padalīlākamalamṃ samudvahantyāḥ ॥ 32.2 ॥

972

kimahamṃ maṇipādukē ! tvayā mē

sulabhē raṅganidhau śriyā sanāthē |

karaṇāni punaḥ kadhāyēyamṃ

kṛpaṇadvāradurāsikādiduḥ khaiḥ ॥ 32.3 ॥

973

sakṛdāpyanubhūya raṅgabhartuḥ

tvadupaślēṣamanōharamṃ padābjam |

apunarbhavakautukamṃ tadaiva

praśamamṃ gacchati pādukē ! munīnām ॥ 32.4 ॥

974

aparasparapātināmamīṣām

anidampūrvanirūḍhasantatīnām |

bharatavyasanādanūnasīmnām

duritānām mama niṣkṛtistvamāsīḥ || 32.5 ||

975

tvadupāsanāsampradāyavidbhiḥ

samayē sāttvatasēvitē niyuktāḥ |

bharatavratinō bhavāmburāśiḥ

katicit kāñcanapādukē ! taranti || 32.6 ||

976

alamacyutapādukē ! yathāvat

bhavatī yacca padaṃ tvadēkadhāryam |

itarētarabhūṣitaṃ tadētat

dvitayaṃ saṃvananāya cētasō naḥ || 32.7 ||

977

ananyasāmānyatayā murārēḥ

aṅgēṣvavāptēṣu kirīṭamukhyaiḥ |

pādāvani ! tvaṃ nījamēva bhāgaṃ

sarvātmasādhāraṇatāmanaiṣīḥ || 32.8 ||

978

samāśritānām maṇipādukē ! tvām

vipaścitām viṣṇupadē'pyanāsthā |

kathaṃ punastē kṛtinō bhajēran

vāsādaraṃ vāsavarājadhānyām || 32.9 ||

979

vimṛśya raṅgēśvarapādarakṣē !

vārakramaṃ nūnamavāraṇīyam |

padmāgrahē'pi sprśatī pratītā

sthūlēna rūpēṇa vasundharā tvām || 32.10 ||

980

abhirakṣasi tvamanapāyanidhiṃ

maṇipādukē ! madhubhidaścaraṇam |

ata ēva dēvi ! tadananyadhanāḥ

śirasā vahanti bhavatīṃ kṛtinaḥ || 32.11 ||

981

padayugamiva pādukē ! murārēḥ

bhavati vibhūtirakaṇṭakā tvayaiva |

kathamiva hṛdayāni bhāvukānām

tvadanubhavādupajātakaṇṭakāni || 32.12 ||

982

jñānakriyābhajanasīmavidūravṛttēḥ

vaidēśikasya tadavāptikṛtāṃ guṇānām |

mauḷau mamāsi madhusūdanapādukē ! tvam

gaṅgēva hanta patitā vidhinaiva paṅgōḥ || 32.13 ||

983

raṅgēśvarasya yadidaṃ maṇipādarakṣē !

pādāravindayugaḷaṃ bhavatīsamētam |

pumsāmupōṣitavilōcanapāraṇārhaṃ

kṣīraṃ tadētadiha śarkarayā samētam || 32.14 ||

984

kāmādidōṣarahitaṃ tvadananyakāmāḥ

karma trayōdaśavidhaṃ pariśīlayantaḥ |

pādāvani ! tvadanuṣaṅgaviśēṣadrśyam

ēkāntinaḥ paricaranti padaṃ murārēḥ || 32.15 ||

985

mauḷau sthitā makhabhujāmathavā śrutīnām

tadraṅgarājacaraṇāvani ! vaibhavaṃ tē |

asmādrśāmapi yadi prathitaṃ tataḥ syāt

saulabhyamamba ! tadidaṃ tava sārvaabhaumam || 32.16 ||

986

svapnē'pi cēt tvamasi mūrdhani sanniviṣṭā
 namrasya mē narakamardanapādarakṣē !
 sthānē tadētadiha dēvi ! yataḥ samādhau
 santō vidustamapi tādrśabuddhigamyam || 32.17 || 987

baddhāñjaliḥ paricaranniyamēna raṅgē
 viśrāṇitācyutanidhiṃ maṇipādukē ! tvām |
 kasyāpi kūṇitadrśō dhaninaḥ purastāt
 uttānayēya na kadā'pi karaṃ vikōśam || 32.18 || 988

tvayyarpitēna caraṇēna sadadhvabhājah
 pādāvani ! prathitasāttvikabhāvadṛśyāḥ |
 raṅgēśavadvidadhatē muhuraṅgahārān
 raṅgē mahīyasi naṭā iva bhāvukāstē || 32.19 || 989

yēna sthitā śīrasi mē vidhinā'dhunā tvam
 tēnaiva dēvi ! niyataṃ mama sāmparāyē |
 lakṣīkariṣyasi padāvani ! raṅganāthaṃ
 lakṣmīpadāmburuhayāvakapaṅkalakṣyam || 32.20 || 990

haricaraṇasarōjē bhaktibhājāṃ janānām
 anukaraṇaviśēṣairātmanaivōpahāsyam |
 pariṇamaya dayārdrā pādukē ! tādrśaṃ mām
 bharatapariṣadantarvartibhiḥ prēkṣaṇīyam || 32.21 || 991

duritamapanayantī dūrataḥ pādukē ! tvam
 danujamathanalīlāṃ dēvatāmānayantī |
 anitaraśaraṇānāmagrimasyāsyā jantōḥ
 avaśakaraṇavṛttēragrataḥ sannidhēyāḥ || 32.22 || 992

caramanigamagītē saptatantau samāptē
 nijasadanāsamīpē prāpayiṣyan vihāram |
 jvalanamiva bhavatyōḥ samyagārōpayēnmāṃ
 prathamavaraṇavaśyaḥ pādukē ! raṅganāthaḥ || 32.23 || 993

punarudaranivāsacchēdanam sahyasindhōḥ
 pulinamadhivasēyam puṇyamābrahmalābhāt |
 pariṇamati śarīrē pādukē ! yatra puṃsām
 tvamasi nigamagītā śāśvataṃ mauḷiratnam || 32.24 || 994

bahuvidhapuruṣārthagrāmasīmāntarēkhām
 haricaraṇasarōjanyāsadhanyāmananyaḥ |
 bharatasamayāsiddhām pādukē ! bhāvayamstvām
 śatamiha śaradastē śrāvayēyam samṛddhim || 32.25 || 995

tilakayasi śirō mē śauripādāvani ! tvam
 bhajasi manasi nityam bhūmikām bhāvanākhyām |
 vacasi ca vibhavaiḥ svairvyaktimittham prayātā
 tadiha pariṇataṃ mē tādrśam bhāgadhēyam || 32.26 || 996

ajaniṣi ciraṃādau hanta dēhēndriyādiḥ
 tadanu tadadhikassannīśvarō'ham babhūva |
 atha bhagavata ēvābhūvamarthādidānīm
 tava punarahamāsam pādukē ! dhanyajanmā || 32.27 || 997

tvayyāyattau bhagavati śīlābhasmanōḥ prāṇadānāt
 āstrībālam prathitavibhavau pādapadmau murārēḥ |
 tāmēvāham śirasi nihitāmadya paśyāmi daivāt
 ātmādhārām janani bhavatīmātmalābhaprasūtim || 32.28 || 998

kathaṅkāraṃ lakṣmīkarakamalayōgyaṃ nijapadaṃ

nidadhyādraṅgēśaḥ kuḷiśakaṭhinē'sminmanasi naḥ |

na cēdēvaṃ madhyē viśati dayayā dēvi ! bhavati

nijākrāntikṣuṇṇasmarasāśikhākaṇṭakatatiḥ || 32.29 ||

999

krīḍālaulyaṃ kimapi samayē pādukē ! varjayanti

nirvēśaṃ svaṃ diśasi bhavatīnāthayōḥ śrīdharanyōḥ |

māmapyēvaṃ janaya madhujitpādayōrantaraṅgaṃ

raṅgaṃ yā'sau janayasi guṇairbhāratīnṛttaraṅgaṃ || 32.30 ||

1000

iti raṅgadhurīṇapādukē ! tvaṃ

stutilakṣyēṇa sahasraśō vimṛṣṭā |

saphalaṃ mama janma tāvadētat

yadihāśāsyamataḥ paraṃ kimētat || 32.31 ||

1001

mātaḥ svarūpamiva raṅgapatērniviṣṭaṃ

vācāmasīmani padāvani ! vaibhavaṃ tē |

mōhādabhiṣṭutavatō mama mandabuddhēḥ

bālasya sāhasamidaṃ dayayā sahēthāḥ || 32.32 ||

1002

yē nāma bhaktiniyatāḥ kavayō madanyē

mātaḥ stuvanti madhusūdanapādukē ! tvām |

lapsyē guṇāṃśavinivēśitamānasānāṃ

tēṣāmahaṃ sabahumānavilōkitāni || 32.33 ||

1003

saṅgharṣayanti hṛdayānyasatām guṇāṃśē

santastu santamapi na prathayanti dōṣaṃ |

tadraṅganāthacaraṇāvani ! tē stutīnām

ēkā paraṃ sadasatōriha sākṣiṇī tvam || 32.34 ||

1004

itthaṃ tvamēva nijakēlivaśādakārṣīḥ

ikṣvākunāthapadapaṅkajayōrananyā |

svīyaṃ padāvani ! mayā sumahaccaritraṃ

sītēva dēvi ! sahajēna kavīśvarēṇa || 32.35 ||

1005

pr̥thukavadanaśaṅkhasparśanītyā kadācit

śīrasi vinihitāyāḥ svēna bhūmnā tavaiva |

stutiriyamupajātā manmukhēnētyadhīyuh

paricaraṇaparāstē pādukē'pāstadōṣāḥ || 32.36 ||

1006

yadi sphītā bhaktiḥ praṇayamukhavāṇīparipaṇaṃ

padatrāṇastōtraṃ hr̥di bibhṛta raṅgakṣitibhṛtaḥ |

nirunmādō yadvā niravadhisudhānirjharamucō

vacōbhaṅgīrētā na kathamanurundhē sahr̥dayaḥ || 32.37 ||

1007

jayati yatirājasūktiḥ

jayati mukundasya pādukāyugaḷī |

tadubhayadhanāstrivēdīm

avandhyayantō jayanti bhuvi santaḥ || 32.38 ||

1008

|| iti śrīkavitārkkikasim̐hasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāsahasrē phalapaddhatiḥ dvātriṃśī ||

kavitārkkikasim̐hāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭeśāya vēdāntaguravē namaḥ ||